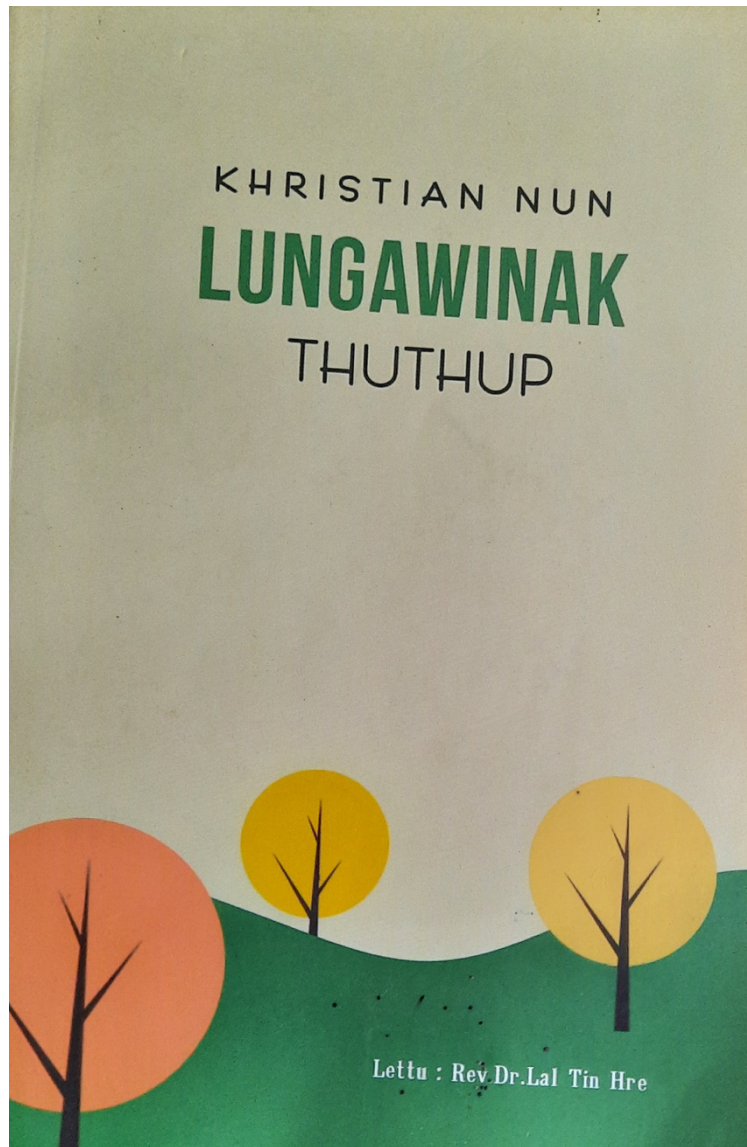

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Pathian zangfahnak ruangah rinnak in Khrih thawi kan pehzawmawk (pianthar) cu Khristian nun hramthawhnak fang a si nan, cui kiangkap boruak cu a nuam in a zangkhai zet, Khristian nun vawrtawp si hmanh ti a awlte. Asinan, feh vivonak ding lamtluan saupi a um lai. Cuti kan feh ro laiah kan nunnakah tawn dah lo lungawinak le harsatnak a phunphun le hmuh dah lo, an rak um vivo. Cutikah kan mang bang in, hiti'n thu kan sutaw theu.

- Pathian lam maw Minung lam, zawi tuavo deuh ha a si?
- Nunnak dik ti mi teh ziangvek a si, ziangti'n kan nei thei ding?
- Nun dik kan neih hnuah teh harsatnak a um lai maw?
- Kan nun lamtluan ah ziangvek harsatnak in hnaithawk tam bik?
- Cupawl neh theidan ding lamzin teh a um maw?
- Cui harsatnakpawl lakah lungawi le thin hahdamtei um a theih thohto maw?
- Buainak le harsatnak karlak ziangti'n Khristian nun mawi le duhnung kan langsukter ding?

Hi cabu hin a tlunih thusuh mipawl hmuahhmuah fiangfai zet in, Ca Thianghlim sirhsan in a lo simfiang thei. A sangsangten, ciamciamten siar aw la, na Khristian nunlam hruaitu tha a sizia na hmu mai ding.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

KHRISTIAN NUN LUNGAWINAK
THUTHUP

Lettu

Rev. Dr. Lal Tin Hre

KRISTIAN NUN HLIMNA THURUK

Upa Dr. Lalnungtuanga

Adapted from

The Christian's Secret of A Happy Life

H. P. SmithH. P. Smith

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

**KHRISTIAN NUN
LUNGAWINAK
THUTHUP**

Published by

Lal Tin Hre
Cherry Yeih Publication 02144
laltinhre@gmail.com
Copyright@2018 by The Author
500 copies - 2018

Cover Design: Salai Kennedy Ni Lan Uk

Printed at

Myanmar Baptist Convention Press
No. 143, Minye Kyaw Swa Road
Lanmadaw Township
Yangon - Myanmar

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

A SUNG THU

Lungawi thu 7 - 9

ṬHEN KHATNAK: NUN TI MI CU

Bung 1: Pathian Thu Ihsin 10 - 15
Bung 2: Pathian Lam le Minung Lam 16 - 22
Bung 3: Nunak Dik Cu 23 - 29
Bung 4: Ziangtin Kan Nei Thei Ding 30 - 39

ṬHEN HNIHNAK: HARSATNAKPAWL

Bung 5: Pumpekawk Thu Ih Harsatnakpawl 40 - 47
Bung 6: Rinnak Thu Ih Harsatnak 48 - 55
Bung 7: Duhhrilnak Thu Ih Harsatnakpawl 56 - 62
Bung 8: A Lamhruainak Thu Ih Harsatnakpawl 63 - 75
Bung 9: Thlemnak Thu Ih Harsatnakpawl 76 - 84
Bung 10: Tluknak Thu Ih Harsatnak 85 - 97
Bung 11: Ziangkim Ih Pathian Hmuh Thei 98 - 106

ṬHEN THUMNAK: A LANGSUAHNAK

Bung 12: Khuahkhirhnak maw Zalennak 107 - 116
Bung 13: Thanlennak 117 - 128
Bung 14: Rawngbawlnak 129 - 138
Bung 15: Ni Tin Nunih A Langsuahtan 139 - 149
Bung 16: Pathian Thawi Pumkhatawnak 150 - 160
Bung 17: Pathian Rangleng 161 - 168
Bung 18: Nunnak Zuang Thei 169 - 181
Bung 19: "Khalsehla" le "Thotho Ding" 182 - 189

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

KHRISTIAN NUN LUNGAWINAK

THUTHUP

Published by

Lal Tin Hre
Cherry Yeih Publication 02144
laltinhre@gmail.com
Copyright@2018 by The Author
500 copies - 2018

Cover Design: Salai Kennedy Ni Lan Uk

Printed at

Myanmar Baptist Convention Press
No. 143, Minye Kyaw Swa Road
Lanmadaw Township
Yangon - Myanmar

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

LUNGAWI THU

Hi cabu, *Khristian Nun Lungawinak Thuthup* a suah theinak cu hitin a si. *Aizawl Theological College*, Mizoram ih Pathian thu (BTh) ka zirlai (1987-1990) ah H. P. Smith ih ngan mi *The Christian's Secret of A Happy Life* cabu sirhsan in Upa Dr. Lalnuntluanga in *Kristian Nun Hlimna Thuruk* tiin Mizo tawngih a rak suah mi cu ATC library ah ka siar ngah. A lei ding ka hawl ih, ka beisei vekin *Synod Bookroom* ah (*3rd edition*) a rak um ngaingai. Ka siar, ka siarsal theu ih, manhla ka ti zet, ka rinnak nun lam hruaitu pakhat khal a si.

Mi dang khalin siar ve hai seh tiin ka ngamtlak mimi hnenah ka sim, a thatzia khal ka relpi theu; cutiin mi dangdang kut ah a thleng vivo. Vawi khat cu Presbyterian Kawhhran, Letpanchaung Vengpi ih Pi Sawi Sung in a rak siar ve. Ngunthluk zetin a siar nasa a si ding, 'ka khawp deuh hrih lo, ka rak siar hrih ding' a ti ih, i pe siang lo. A netnak ah, "Ka lo pe thlang ke, asinan, thu i tiamta aw. Kan tawng ih na leh ding le ka lo pe ding ih, na leh lo ding le ka lo pe hrih cuang lo ding," tiah i capo ta. Kei khalin ka thinlungtei ka rak pai thup cia deuh ruangah, "Ka let ding, ni khat khat ahcun a bu in a suak tengteng ding" ka ti ih, cabu cu kan pe-aw.

ATC ih ka cazir ka theh hnuah a leh ka thawk ngaingai, asinan, hnatuan dangdang ruangah ka cawlhsan thul, ka pehsal thul tivekin kum a liam vivo. Asinan, Pi Sawi Sung hnenih ka thutiam mi cu ka thinung ah a nung ringring. Cutikah, *computer* kan hman hnu ihsin ka

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

khawl kerhko phahphah, a netnakah ka ðeh thei nuarno. Paul in, “Ka *ṭawṇṭaih can* hi ka *cah laidak* a si,” (2 Kor. 12: 10) a rak ti vekin hi cabu ka buaiپی sung hi thil dang pipa tuah thei loih ka *ṭawṇṭaih* sungah (2016-2018) a si.

Ka hun ðeh thei cu ka thawpi ka thaw hlunhlo, ka di khal a riam, ka thutiam mi hlensuah khalin ka thei-aw; culawng si loin hi cabu a siar hrih lopawl in kan ṭawng rori an siar thei thlang ding ruangah Pathian hnenah ka lung a awi taktak. A hnenah lungawi thu ka sim ih, a hmin ka thangṭhat! Thinlung lam ih si ngansuak dingih i nawrtu Pi Sawi Sung hnen khalah lungawithu ka sim.

Suah thei ding dinhmun ih a um taktak tikah a ngantui’ siannak la hmaisai loih suah ding cu a rem lo zetin ka thei. Culaiah a ngantu, Upa Dr. Lalnuntluanga in leh le suah a sian thu le a lungawithu i hun sim lohli, ka lung a awi nasa. Cabu sah tuk lo a si nan, a ṭawngkam hman mi hi a thuk in hmual an nei ih, siartupawl hrangah siar nuam si, a thu hlo cuang lo dingih leh cu ka tum ih, ziang bang ke maw! Cun, Bible sung thupawl hi a Bible thawi zohfiang duh an um pangah tiin a *original* ih um lo, a bungcang hmuahhmuah hi a cangthei tawkin ka hawl le bun mi an si.

A sut (*print*)-nak ding sumpai lamah harsatnak ka nei lala. Culaiah, USA ih khawsa, kan makpa Salai Biak Hu Thang (Thangkuk) tei sungin Pai’ Ni (*Father’s Day*) laksawng in run kuat ih, cucu thil dangah hmang siang loin hi cabu suahnakah ka hmang. An sungkaw tlunah ka lung awi ngaingai, lungawithu ka sim. Annih

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

sung um lo hai sehla, suah thei loin kum ziat tiangha a um lai ding, ka thei ban lo.

Ka ngan hmaisasa i siarsak ih, ngan sual mi rem in, ṭawngkam dik le mawisawn i khihhmuhtu ka insang nu (Siang Awng Nu) le Pastor Lal Siam Rem hnenah siseh, a kawm mawitei i tuahsaktu ka fapa Salai Kennedy Ni Lan Uk hnenah ka lungawizia hitawk ah ka tarlang. Inn lam hna khal phang khat hman ka dai ṭul loih i awlh ringringtu ka insang parah simcawk loin ka lung a awi.

Minung thinlung le khawruahnak a bangawk lo vekin Pathian Thlarau hnaṭuan kan codan le kan langsuahterdan khal a bangaw lo ti kan thei cio. Hi cabu hi Khristian nun ih harsatnak a neitupawl hrangah bawmtu le an nun lam hruaitu ṭha a si ih, Ca Thianghlim ih in sim mi Thlarau mi sinak dik le tluangtlam, lenglam ihsi nawrnak si lo, sunglam nun ihsi irhsuak, thlarau nunhgnet le khawrei daih an neih theinak dingih bawmtu ṭha si thei hramseh ti hi Pathian hnenih ka dil mi le siartu hmuahhmuah ka duhsaknak a si.

Sunlawinak cu Amai' ta si kumkhua seh!!

Rev. Dr. Lal Tin Hre
59th Birthday Anniversary
Grace Villa - Yangon

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

ṚHEN KHATNAK: NUN TI MI CU!

Bung 1

PATHIAN THU IHSIN

Khristian nun hi a lenglam langdan menmen ahcun nun duhnung le hahiauza a si lem lo ding ti cu zate theih a si ko. Hlaral ihsi rak thlirtu mi pakhat phei cun, “Khristianpawl hi natnak thup nei ringring, dam ngaingai duh cuang si lo vek khin ka lo hmu hai. Nan sakhua hin a lo ṭawnhrem nasa tukin ka thei. Hiti rori um cu ka hahiauzawng khal a si lo,” a rak ti dah. Hi thu hin thinlung a khawih nasa, ruah bet ding a tam nan ti lo maw! Ṛhaten kan hun zohfiang hnik ding.

Khristian hmuahhmuah cun sungril lam nun hngamnak le lenglam nunah cahnak kan nei ti cu kan zaten kan pawm cio ding ti zum a um. Tu rori ahhin cuvek in na vun ruat lo a si hmanah, ziangtiklai ah simaw cun na rak ruat dah zo ko ding ti ka zum. Khrih cu Bawi le Rundamtu ih na pawm pekte ih na thiltitheizia thei in, cak zetih tlan na duh laifang ah kha cun ziang hmuahhmuah tlunah neh vivotu si ding vekin na zumaw ve a si lo maw! Zohman nehtu nei dah lo, Bawi Jesui’ kehram ih na um laiah cun zianghmanih neh thei nawn lo dingin na zumaw a si kha! Mi cak losawn le neh mi si thei ding vek khalin na rak ruataw dah lo a si lo maw! Asinan, mi tamsawn cu kan beisei sang zet vekin kan nung khawsuak thei ngaingai theu lo. Cak zetih kan feh le nehtu kan sinak tikcu can cu a rei lo, a tawi nasa ṭheu. Nehin kan um ih, kan sun can

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

hi a rak tam nasa theu. Pathian fatepawl umdan ding vek khalin kan nung thei lo. Ziangruangah a si pei? Khrih cu na pawm in, a hmin tla na sal theu a si lo maw! Asinan, na nunnak ih a bulhram bikah na ret lo a si kha!

Jesuh cu soal camsiatnak lak ihsin a lo Rundamtu ah na pawm nan, soal thiltitheinak lak ihsi lo runsuaktu dingah cun na pawm thei ngaingai hrih lo a si ding. Ni le thla a rei deuhdeuh vekin, a tirta ih na phurnak le na beiseinak khal an cuai deuhdeuh si. Lehnu ah phei cun na beisei thei mi sang bik cu cah lai le cah lo lai nei, nun thlengaw dualdo theu, sualnak tuah phahphah, tuah lo phahphah, malte hun rim ih hung tha duak zik lawk, a tawtei hun thawhsal tul cingcing, tlin leh nawn cuang lo, thusal cingcing ti vekin na nun cu a lingletaw rero men a si lo maw! Cuvek nun cu na tlintawkte khal a rak si men thei.

Cuvek fangih um ringring ding tinak a si maw! Kan Bawipa Jesuh in teh a nunnak a rak liam tumah khan cuvek tiang lawngih um dingin maw in rak beisei ke aw! Neh mi si ringring dingin le thinlung nuam lo zetih um ringring dingin mawsi in rak kawh? Ziangtiklai khalah nehtu si ringring bang sehla, Amah kan mualphoter ding tinak teh a si pei maw! “Kan doralpawl lakah kan him” timi hin teh cuvek dinhmun maw a sawh ding? Lole, nehnak in pe ringringtu ding khan a cancan te lawngah in pe ding tinak teh a si pang ke maw! “In duhdawtui’ ruangah nasa zetih nehtu kan si’ kan timi hin teh in neh thul, tlu thul tinak lam teh a hawisawn a si peimaw? A tawpkhawk tiang rundam kan si kan timi hin tui kan umdan -neh thul, neh lo thul,

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

lungawi vungvo thul, ngui cuahco thul tivek hi maw a si ding! Pathian thu cun, “Pathian Fapa a ratnak san cu Setan hnatuan siatbal dingin a si” ti a sisi ih, a pitlin thei lo tinak teh si na hlam? A ratnak san bik tuahsuak loin a um teh a si pei maw!

Hivek dinhmun ahhin a hmaisabik ah thil pakhat hmnsin ding a um. Jesuh cu soal thiltitheinak le cahnak lak ihsin tui dam sung rori ah lo runsuak dingin le Amaizarah nehtu si thei dingih lo tungding dingih ra a si. Hi mi hi na rinhlel pang asile, Bible ih Bawi Jesui’ ratnak san, a thihnak le thawhsalnak in a tumtah mipawl thaten zohsal awla, fiangtei a simzia na hmu mai ding.

Josef hnenah Bawipai' vancungmi a larawk laiah khan Rundamtu rung suak ding cu ‘a hminah JESUH tiah na sak ding; ziangah tile, anih cun a mipawl an sualnak ihsin a runhim ding a si’ a ti. Zakhariah, *baptisma* petu Johan ih pa khan Thlarau Thianghlim ih a khah laifang ah khan a fapa a rung suak ih, Pathian in a siatserh mi hlawhtlingter dingin a minungpawl a rung vehvai a si tiin a rak rel.

Cui thuthlung cu *“Kan ralpawl kut sung ihsin runsuah le tih nei loih amah kan ren theinak in pe dingah a si. Cuticun kan nun sung pumpi a hmaiah thianghlim le dingfel ih kan um theinak dingah a si”* a ti (Mt. 1: 21). Efesa Kawhhranpawl hnenah Khrih ih tlennak thu a rel tikah a tumtah mi si bikih lang cu *“Annih in Pathian thu thawn tidai ih khawlhfainak in cucu a tlengfai ih, a tifa theinak ding le bal kai lo, sawngkawr lo, cuvek thil dang hrimhrim um lo, a sunglawi mi Kawhhran ah*

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

amah le amah a duhdaw-aw a si” ti kan hmu (Efs. 5: 26-27). Paul thotho in Tita hnenah Pathian ngilneihnak thu a sim tikah, “Pathian ngaihsak lo le leitlun cakhiarnak cu hnawngin, hi leitlun ah fimvar zet, dingfel zet le Pathian ngaihsak zetih nung dingah anih in in zirh a si” a ti fawn (Titas 2: 12-13).

Thu pakhat kan hmuh thelh ringring mi cu Khrih ih thihnak san rel a si tinten vanram ih rundam kan sidan ding thu lam hnakin hi lei kan dam sungah soal thiltitheinak lak ih si rundam kan si theinak ding thu hi nasa zetih rel tam a sisawn ti hi a si. Hihin Pathian mithmuhih an pawimawhzia le a thlauawkdan khal a langfiangter zet. Misualpawl ih sualnak a hua zettu cun Khristianpawl ih sualnak cu a zawi men ding ih, soal thiltitheinak sungih runsuak mipawl hrangah soal neh theinak huham cahnak a pe lo ding tiin vun ruat hnik bang sehla, thil cang thei a si hrimhrim lo.

Khuahlan lai ihsin tuini tiangin Pathian mi thianghlimpawl cun kan Bawipa Jesu’n Kalvari tlang Khraws ih tlennak a rak tuah mi kha, soal anse lak lawngah si loin, soal tuah duhnak thinlung lak ih si runsuahnak khal a si. Amah, Pathian hnenih a ratu pohpoh cu a tawpkhawk tiangin a rundam ding a si ti hi an tansan ringring mi a si. Asinan, mi zokhal sualnak nei loih nung thei kan um thei na hen! Kan cahnak hmuahhmuah khalin zuam khal sehla kan fihlim thei ngaingai cuang lo tiah na thinlung sungten na ruat men ding. A dik rori, asinan, Pathian thiltitheinak khalin in runsuak vuarvi thei lo kan ti a si ahcun kei cu ka lung a kim lem lo ke. Nang khalin na pawm thei taktak ka zum ve lo.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Hiti'n run rel hnik sehla in remtipi thei ke maw! Pathian in runsuah in duh ringring ih, Setan in a rak dawnkham theu. Diabol ih duh lozawng a si ruangah Pathian khalin a ti thei ve ce lo. Zawi hrang khalah sual nei lo verver ih um ding cu thil cang thei a si lo. Setan in hmun a rak khuar hnget tuk zo ih, Pathian khalin a dawisuak thei ta lo. A va beidawngthlak ve aw na ti maw!

Asinan, hihi a si lo maw, mi tampi in an rel theu? Minung cu Pathian semsua mi kan si si, a thar in in tuah thei lo maw? Sual khal a daw hlo thei lo ding sawm! Sualnak in in ciahneh tuk na ti maw si! A si lo, Khrih cun a hnenih a ratu hmuahhmuah a tawpkhawk tiang a rundam in, a kilhim thei a si ti hi thuphan a si lo. Sualnak lak ihsin Pathian in minung a rundam thei lo a si ahcun kan rinsan zet mi kan Bible khal hi thuphan a per a si ding, hlawnhlo mai ding a si cu!

Hi ca a siartu duhdawt mi u le nau, thlacamnak thawn ciamciamtei Pathian Cabu Thianghlim ihsin kan thurel mipawl hi a si ngai maw, si ngai lo, na zohhhiah hmaisak ta lo ahcun rak hnawl siang hrih hlah. Pathian cu na mit lo vangter ding le mithi lak ihta a thawhsalnak huham cahnak rinsan in kannih zumtupawl nun kaihruaitu dingih a cahnak cu ziangvek a si ti na theih theinak dingah Thlarau lam theihternak cu rak dil hmaisaw.

Nan doralpawl do dingih na suah tikah an rangpawl, ranglengpawl le nannih hnakh a tam zet mi, mipi nan hmuh tikah tih hrimhrim hlah uh. Izip ram ihsi a lo hruaisuaktu nan Pathian cu nan hnenah a um ringring.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Cule ral nan do zik ngaingai tikah cun puithiampawl cun mipipawl cu va naih hai sehla, hitihin thu sim hai seh. *“Tih hlah uh, nan thla khal phang hlah uh, cak le raltha zetin um uh; ziangah tile nan do mi nan ral hmuahhmuah parah hitivek in Bawipa in a tuah ding a si,”* (Joshua 10: 25) ti hai seh.

%%%

Bung 2

PATHIAN LAM LE MINUNG LAM

Rinnak nun thuhla kan rel tinte kan ralrin ding thil pakhat cu khatlam, khatlam khaikhin thiam ding hi a si. Kan khaikhin thiam lo pang ahcun pawm thiam a har zet theu ih, thinlung khal a laklawh thei zet fawn. Thuhla dang hrekhat vekin thlirdan phun hnih a um ih, cu cu “minung lam” le “Pathian lam” ti a si. A tawkzawnte veve ih khaikhin kan thiam lo ahcun thinlung a vaivuan tlunah kan rinnak nun lamtluan khalah buainak kan tawng thei.

Vawi khat cu hi nun thuthup hi khaw pakhat ah mi pahnih in an rel veve. Pakhat cun Pathian lam ta rori a hmuitin ih, a dang pakhat cun minung lam lawnglawng a hmuitin ve thung. Anmah le anmah cu an theithiamaw zet sapbai. An thu ngai vevetupawl lak khalah a rak theithiamtu mi tampi an um ve. Asinan, nunau pakhat cun an thurel mi cu a ngai rero nan, a kaingah thei lo a si hmang, “Hite pahnih hi thu bangrep an rel nan tivek nan, ka hmuhdan ahcun an kalhaw in ka hmu, a ngaihnak ka theithiam lo,” tiin a ausuak.

A sannak umsun cu *Pathian ti ding a um ih, minung lam ti ding khal a um ve* ti hi a si bik. A tluangtlam bikin kan rel asile, minung lam ti ding cu *rinsan* (thumawk) a si ih, Pathian ti ding cu *tuansuah* (langsua ko tuah) a si thung. A kalhaw vekin a lang nan, a kalhaw ngaingai lo. Kan rel tum mi bik cu hihi a si. Thilti ding le tuansuah ding a um. Sual thiltitheinak

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

sung ihta runsuah kan ÷ul, Pathian duhzawngih nung dingin le hnañuan phunkim tuan thei dingih thuam kan ÷ul. Pathian duhzawng, a ÷ha le lawmtlak, ÷at famkimnak cu kan theihfiang theinak dingah, kan thinlung cu a thar ih um dingih kan nun kan thlengawk cu a ÷ul hrimhrim (Rom 12: 1-2). Kanmai nun hi nasa zetih thlengawk ding tapi kan nei. Kan nunnak ih a cam ringring mi sual cu ret tha in, kan nundan ÷ha lo khal tlansan ih, thinlung thar le nundan thar ih kan nun a ÷ul.

Culawng ah thinlung thianghlim, nun mawi le nun thianghlim kan nei thei ding. Nun danglam, nun ÷ha le duhnung kan neih cu a ÷ul hrimhrim. Cu mi cu mi dang, zo zoin simaw in tuahsak, lole, kanmai kan tuah a ÷ul tengteng. Kannih cun nasa zetih kan rak zuam zo nan, kan rak hlawhsam zo. Culaifang ah Pathian remruatnak ihsin kan tuah thei lo mi, tuahtheitu ding Jesuh Khrih cu a ra ih, a hnenih kan pekawk taktak tikah kan tuah thei lo mi hi in tuahsak tengteng ding ti kan vun theisuaksal.

Cuti asile zumtupawl ÷uanvo cu ziangteu ha a si ih, Bawipai' tuah ding ÷uanvo teh ziangbik saw a si ding? Ringtui' hrangah cun thil dangih zuam ciamco theih a si lo, Amah, Bawi Jesuh rinsan thlupthli siarlo zianghman ti thei mi a nei lo. Cutikah cun Bawipa cun a kutih um, tuah ding cu famkim zetih a tuah mai ding a si. Cuti kan sim tikah theihthiam ban lo ding thu simaw, thil cang thei lo thu simaw, kan sim rero tinak a si lo ti uhlaw!

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Thusimtu, minung lam ti ding mi simfiangtu cun Pathian ih pekawk thlupthli ti lo cu rel ding dang a thei nawn lo ding a bang. Asinan, cutivek ih reltu pohpoh cu sawisel an hlawh lala theu. Cuti an sawisel theinak khal san le vang a nei ve ko ding. Thusimtu in khatlam ral a thlir tel lo lawlaw khal a si thei, lole, thu ngaitu khalin a rak ngaifuh lo khal a si thei fawn. Thu fiangfai zet pakhat cu hihi a si. Kan hun rinsan ngam thlupthli ahcun Bawipa cun thil tampi a tuah mai theu, kanmai ti lam si loin, Amai ti lam a rak si theu.

Cuvek thotho in Pathian lam ti ding thu a reltu khal cu sawisel a si lala ve. Pathian rinsan loin minung a rinsan tuk tiin an sawisel. Pathian lam ti ding cu rinsan menmen si loin a tuah ih tuah taktak, Amai kutah ziangkim ret lawlaw khi a si. Pathian cun in hrem, nun in sim ih, kan sungril nun ihsin lenglam langsuak thei tiangin a tuansuak. Khrih kan bang theinak dingah ni tin, zan tin, ziangtiklai can khalah kan parih thil a thleng pohpoh hmangin hna a tuan.

Kanmai tul tawkten, Amah kan rinsannak hlawhtlingter dingin le kan nun a danglam vivo theinak dingah fim le thiam zetin hna a tuan ringring. Rom 6: 11 sung thu vekin sualnak lamah mithi zo vekih kan ruahawk ahcun kanmai nun rori ah sual thihsan theinak remcang in tuahsak ringring. Cutiuh reltu khal Pathian in thil nasa tuktuk in phut a si lo maw tiin an sawisel leh lala. Thianhlimnak nun khal nuamtetei thleng ding a si tiuh a zirh mi khal “a dik lo” an ti lala. Nun thianghlimnak hi vawi-le-khat ih co a theih vekin, nuamtetei kan co rero mi a si ti khalin kan rel thei. Kanmai lam ihsi cun Pathian rinsannak le a hrangih nun peknak cu awlaiten

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

kan neih thei mi a si hmanah Pathian lamah cun nuamtetei kan thanpi rero mi a si thung.

Pathian kan rinsannak ah kan ke kar khatte kar in a hnenah kan tlulutaw ih, amai lamah cun nuamtenten kan thanglian rero hi a rak si. Rinnak in Beltuahtui' hnen kan pan ih, a kut sungah kan pum kan pe-aw. Culaiah Pathian cun “*Bungbel thianlimter mi le Bawipai' hmantlak le hnatuan tha famkim hrangih timlam mi si ding,*” in rak tuahrem rero hi a si.

Hi thu ah minung lam ihsi cun Amah rinsannak thawi a hnenih kan pekluhawk ti siarlo cu ti ding dang zianghman kan nei lo. Asinan, Pathian ti ding lam lawngte relcawk loin a tam; ziangtinha pehzawm in kan parah hna a tuan vivo ding ti khal rak relkhawl theih a si fawn lo. Cui kan parih a hnatuan pehzawm rero cu ‘pitlin le thanlen’ vivonak kan ti mi cu a rak si. Beltuahnak leilung (*tlak bek*) cu a umnak khur sungah kum reipi rak um zo khal sehla, amahte cu ziangtik hmanah bel ah a cang thei dah lo ding.

Curuangah, bel mawi le tha pakhat si thei ding cun beltuahtui' kutah, a duhdan vek vekih a hman theih dingih a um hlenhli a tul. Cuvekin ringtu zovek khal thlarau lam Beltuahtui' kutih a pekawk hnuhnu cun anih cun hmantlak, bungbel thianghlim le ni pawimawh ziangvek khalih hman theih ding, bel duhnung ah in rak tuah mai ding. A kut sungih na pekawk ih, na nunnak na hlan hnuhnu cun pitlin vivonak ding lam cu na nunnakah a run tuan mai ding; na beisei vek le na tumtah vek cekci cun a run tuan lo khal a si thei, asinan, ziangkim a thei ih, *ka thatnak*

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

ding a thei tuk pam tiin hnangamtei um in, lungawithu sim mai ding a si.

Nupinu pakhat khal tui kan rel mi pumpekawknak nun ih a zuanluh pekte ahcun a phur in, a tha a tho nasa. Thlarau cun a nunnak ah nasa zetih hna ÷uan in a thei-aw ih, Bawipai' hna÷uannak ropipi ah i hruailut vivo ding ti a rak zumaw nasa. Culaiah rinban lopi'n a pasal in a sumdawnnak lamah an paisa neih mi hmuahhmuah zikte a sunralpi ih, a tumtah lopi'n Pathian hna÷uannak lamah feh thiam nawn loin an sungkaw buainak in a nun a cim tariai.

Tlansuahnak dang a um lo tikah cui an sungkaw harsatnak cu a sinak vekin a pawm thiam ve mai. Bawipai' hrangih thusim le thlacam, lole, cangan simaw lam hnakin an insungsang ih thil ÷ul ihpiang – hmunphiah, puan÷hit, rawlsuan, nauhak kilkhawi le leiba kuannak dingah theihtawp suahin a ÷angsawn riangri. Cui nun harsatnak le tumtah lo vekih a feh roero khal cu Bawipai' hmantlak bungbel thianghlim si dingih ÷hanlen vivonak lamzin a rak zawh roero hi a si.

Mi dang pakhat thuhla vun rel lawlaw sehla. Anih khal hi nunthar sungah hin lungawi thatho zetih a rak zuanglut ve. Nun hlimnak le lungawinak in a nun a hmang. Asinan, a rinlopi'n nauhak huatsuak emem pahnih le ngawntlai, kilkhawi har zetzet kilkhawi ding a nei ve tariai. Cui a dinhmun cu lungawitei pawm mai loin a vuivai, a aihram, a thin a heng ih, a netnakah cun cui a hna÷uan cu ÷uan duh nawn loin a tlansan. Malsawm a dawn ding hmuahhmuah a tlansan tinak tluk a si. Pathian in a nunnak ih hna run ÷uan dingin a

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

pum a rak pe-aw, rinsan vivo ding khalin a rak zumaw aw; asinan, Beltuahtui kut sung ihsin amahte a tlansuak ih, bel cu a kuaiphel theh a si cu!

Hi mi pahnih dinhmun vek deuthaw in beisei lo vekin mi tampi nun a kekkuai theu. Khristian pitling nun cu ni khat thil thu menih neih theih a si lo ti a fiang. Pathian Thlarau Thianghlim hnaṭuannak in kan nun in tuahtarsal in, kanmai lam ihsi khalin nasa zetih ṭan kan lak a ṭul. Culawnglawng ah kan nun tek tinah Khrih bangnak lamah kan ṭhanglian vivo thei ding. Thinthi hiahhiah le thinlung lamih duhnak taktak thawi Khrih ih kan thumawk peh vivo lawngah kan nun hi a ṭhanglian thei fang ding a si.

Naute cu naute a sinak ahcun a famkim theh zo nan, a pitlin tiki a sidan ding taktak thawi khakhin cun baksam mi tamtuk a nei lai. July thla ih *dawhhlei* cu *dawhhlei* dik tak a si ih, July thla sungta fingfing ahcun a hnakiḥ ṭha a um nawn cuang lo. Asinan, December thla kiangkap hrawng ta thaw cun an bangaw lo nasa. Pathian hnaṭuan cu ziangvek a si khalle a ṭha famkim thluh. Asinan, minung hnaṭuan lawngte ṭuansuah a si hlan sung hmuahhmuah cu a famkim kan ti dah lo.

Nun thianghlim kan neih theinak dingah le kan nunnakah a duhzawng tuansuah a si theinak dingah cun rinsannak thawn Bawipai' kut sungah kan tlulut hmaisabik. Cui hnu khalah rinnak thoṭho in ke kan kar vivo thoṭho lai. Cucu kanmah (minung lam) ti ding a si ih, cuti kan ti laifang rori ah Pathian in a Thu Thianghlim ih kan hmuh vekin Pathian lawmtlak, ziangtiklai can khalih hman theih dingin kan nun cu a

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

pitling rero tinak a si. Thang rori cingin kum tampi than vivonak ding lamzin saupi a um lai. Milai lam ihsin kan tuah ding cu *rinsannak* a si ih, Pathian lam ih tuah ding cu *rah suahter* a si thung. Kanmai ti ding kan ti hnuhnu cun Anih (Pathian) lamah cun helhkam ding a um lo; a hnaṭuan cu a hlensuah lohli mai ṭheu a si kha!

Bawipa rinsan ruangih mualpho an um ka thei dah lo. Curuangah, ṭih hlah aw, Bawipa na rinsan simaw, mi dang khalih rinsan ve hai seh tihi na sim hnuhnu ahcun rah ṭha suah loin a lakin a cemral men lo ding. Rinsannak cu a *hram* (a tawthawh) a si ih, feh vivonak ding *lamzin* khal a si. *Kan rinsan ahcun a ṭuansuak tengteng* ti hi a si kan hmingsin ding mi cu!!

Kan taksa pumpi cu Pathian hnenah kan pe ih, kan taksa ṭekpawl cu felnak le thianhlimnak hriamhrei ih a hman dingah kan pe. Cutikah, kan nunnak ah tuah ding le tuah lo ding kan thei ih, tuah duhnak thinlung khal kan neih theinak dingah Amah in a run ṭuan. Paul in, “*Cu mi ah ka sungih cak zetih a ṭuan ṭheutu Amai’ hnaṭuannak thawn taima zetin kei khal ka ṭuan a si,*” a ti (Kol. 2: 29).

%%%

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Bung 3

NUNNAK DIK CU!

Hi “rinnak nun” kan ti ʔheu mi hi mi hrekkhat cun “Khristian Nun Cungcuang” ti khalin an ko ʔheu. “Nunnak, Khrih hnenih Pathian thuthup” tiin rel sehla a fiang bik men thei. Pathian thu thawi a remawkdan le kan nunnak ih thil thlengtlang mi a si thu cu kan simfiang rero zo. Tu ahcun hi rinnak nun kan ti mi hi Khristian nun menmen thawi a danglamnak kan zoh ding.

Bawipai’ hnenih pumpekawk pumhlum le Amah rinsan thlephlepnak ihsin sual nehnak le sungril lam nun cawlhahdamnak a hung langsuaq thlang ding. Khristian nun menmen thawi a danglamnak bik cu *“kanmahte kan thilrit phur nawn loin, kan mangbang vansannak khal kanmahte tuar cuahco men nawn loin, Bawipai’ parih kan vun thum sutsi theinak khi a si”*.

Khristian tampi cu mi pakhat, mawʔaw ih a to hnu khalih a thilphurh mi a ʔhum duh cuang lo vek khi kan si. “Kanmah hman in phur tinak laiih kan thilri tiangtiang a phurh vivo ding cu a cang thei lo ding” tiin a ʔang fetfet. Hi pa vek hin Khristian tampi cu kan nun lamtluan ah kanmahte kan thilrit kan phur vivo.

Thilrit kan ti tikah in hnaihawktu thil pohpoh, thlarau lam le taksa lam a huap thei. A hmaisabik ah *kanmah* hi thilrit kan si. Thilrit dang hmuahhmuah hnak khalih rit bik, phurh kan pah lo bik cu *kanmah* hi kan si. Kan

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

ni tin nundan, kan thinlung putdan, mi dang parih kan thinlung putdan, kan cah lonak zawnte le neh harsa kan ti theu mi thlemnakpawl, kan mizia danglam hleice le kan sungril nun hmuahhmuah hi kan zohawksal tikah kanmah hi thilrit bik cu kan si ti kan thei mai ding.

Kan sungril nun dik lo le mi dang kan huatnak, kan mitkernak le iksiknak kan neih mipawl vial hman hi zawnzaihpitlak thilrit an tling ðeh. Culole, kan helhkarnak, kan saduhthah le kan thinlung bangnak hmuahhmuah hin sal ah in canter ih, khaweng hnakin khawthim sungah in hruailut ðheu. Cui na thilritpawl na ðhum ding asile nangmah kha na zohawk hmaisabik a ðul. Thlemnak na tawn mipawl, na mizia danglam hleicepawl, na thinlung put kawi theidan le a lenglam thilih na nun lo buaitertu hmuahhmuah kha Bawipai' kut ah pe tupti mai awla, anih cun a duhduh in a tuah mai ding.

Na hrangih ðha ding a thei tuk. “Ziangtinha a tuah ke” tiin helkam duh hlah, a tidan a thiam tuk pam. Amah in a lo semsuaah ih, zovek mi na si ti a lo thei tuk ko; a lo kilkhawidan ding khal a thei tuk, a kut ah ret mai aw. Cutiuh na pumpekawk taktak hnu ahcun ngaihðha zetin um mai awla, Amah cu ring thlupthli mai aw.

Cuihleiah, thilrit dangpawl khal a kehram ah ðhum thluh mai aw. Na taksa damlonak, hminthat le cawisan na duhnak, Amah hna na ðuannak; a! ziang hmuahhmuah, na nun lo hnaihnowktu pohpoh, sungril lam nun le lenglam nun zaten a huam ðeh. Cupawl khal Amah' kutah pe ðeh mai aw.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Atlangpithuin, lehnun thil ra thleng ding hrangih Bawipa rinsan cu tui kan dinhmun rori ih kan rinsan hnak cun a awlsamdeuh a bang. Ziangatile, tikcu ra thleng ding mi ah zianghman ti thei mi kan nei lo, rak hngah cuahco men lawng khi a si. Tui kan dinhmun ah hi cun ziangtal simaw ti thei ve ding vek khin kan ruataw ih, mi dang (Bawipa) rinsan hnakin kanmai hun ti ve mai duhnak kan nei theu. Cuitlunah, kanmah rori Bawipai' parih kan thumawh hnu khalih kan thilrit tiangtiang hun phurhter lala cu "culawmmam" kan ti khal a si thei.

Wawi khat cu mi pakhat, nuntu khawsaknakih harsatnak le buainak nasa zet a neih ruangih itthat thei dah lo, rawl khal ei thei nawn lo khawpih beidawng le nun cau in hi thu hi a rak thei ve. "A dik lutuk, kan thilritpawl hi Bawipai' hnenih thum ding kan si" a ti ve. Asinan, a rualpi pakhat cun, "Si e, cutivial cun a tawh hrih lo sokhaw, thum men lawngin a tawh hrih lo, *tanta lawlaw ding* sokhaw.

In run tibuai lala khalle Bawipai' hnen thotho ih peksal lohli mai ding; a rei hlanih a ra kirlehsal khalle retsal ih, tanta thotho ding a si. Cuticun cui buainak cun in hnaihawh nawn lo ding, a hngilh khal kan hngilh mai ding. Cutikah, hnangamte le nun hahdamten kan um mai ding" tiin a simbet vivo.

Cui thu a hun theih bet vivo mi cun a thinlung a khawih nasa. A buainak le harsatnakpawl cu hloter thei lo hmansehla, Bawipai' hnenah thum in, Amai' duhdan ih a relfel dingih thum cu thilrit thumnak dik le cawhdamnak thabik miangmo a si ti thei in ziangtik

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

hmanih lakirsal nawn lo dingin Bawipai' hnenah a tanta. Cuisicun a dinhmun kelih um cing le buainak a tawn mipawl khal a kel si thotho cingin a sunglam nun cu a hahdam in, a zangkhai vuarvi thlang famteh. Cui nun thuthup a theihfiang mi cu a nunnak ah thaten a lalut ih, cui hnu cun mangbang vansan a tawn can khalah thilritpi thawn a um duh nawn lo. Buainak le harsatnak ziangvek lak khalah thinlung hngam le nun hahdamten a um thei ringring.

Kan nun lenglam ihsi harsatnak ra thleng theu lawng si loin, nasa sinsin ih kan nun in hnaihnaawktu kan sung lamih harsatnakpawl khal hivekih neh ding an rak si thotho ti a theisuak vivo. Cuticun Bawipai' hnenah amai nun pumhlum le a neih mi hmuahhmuah tiangin a pe theh. Bawipai' kutih a um hnuhnu cun thaten a kilkhawi ding ti thei in, amah cu hngam hiahhiten a um.

Cuticun, a nun cu harsatnak le buainak karlakah lungawinak nitleu mawite cun a sun eng ringring. A thuthup cu tluangtlam te a si. Pathian thupek, *“Ziang thu hmanah mangbang vansang in um hlah uh. Ziangkim ah thlacamnak thawn dil in, lungawi thu sim uhla, nan duhnak cu Pathian hnenah thlen sawn uh”* ti (Matt. 20: 7; 21: 22) thupawl hi zawm le thlun taktak theih mi hlir an si ti a theifiang thlang. Cuti kan um thei ahcun Amah ih in tiamta mi *“Minung thinlung ih theih cawk lo Pathian hnen ihsi a suak mi hngam daihnak cu nan thinlung le nan khawruahnak cu Khrih Jesuh ah a lo kilhimsak ding”* a ti mi cu a famkim ding. Thinlung ih theih cawk lo hngamnak cu nunih a

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

langsuah tikah cun theih lo cawk ding rual a si lo, thuh le zep theih khal a si nawn lo.

Tui kan rel rero mi nun thuhla a theifiang duhtu mi hrekkhat cun hi thu hi nan siar ve zo ding ti ka zum. Nan thilrit phurh cu nan ning hluahhlo zet ding. Zotal in lo sawng sehla ti khal nan duh ko ding. Nan thinlung kawi le kelkawm khal ngiltei lo fehtertui hnenih pek lawlaw khal nan duh men thei. Nan bang in nan cau duahto; nun hahdamnak thu kan rel mi hi neih ve nan duh in, nan cak viau ding ti ka zum, a dik maw? *“Ka hnenah ra uhla cawlhahdamnak ka lo pe ding”* (Matt. 11: 28) titu Bawi Jesuh in tu rori ahhin a lo pe thei mai sokhaw.

Sunvu bang hnianghniang ih hna na tuan hnu, zan ah hahdam hiahhteit na ihthat theu kha vun ruatsal hnik aw. Ikhun nuam zet parah thazang suah t̄ul loin na hung itthat duahto cu ziangtlukin so a nawm, a nuam tuk si lomaw, na hung thawh cun na bangnak hmuahhmuah an rak hlo vuarvi a si kha! ‘Hahdamten na cawl hiahhiah’ tinak a si!

Asile, ikhun rinsan tlak lem lo, derdai nawn, malte cang khalin hnin duldo le awn t̄utto parah it hnik awla, ziangtinha na um ding! “A kiak pang ke aw” tiin thinphang cingin it awla, na ihhmuhka a thaw taktak thei ke maw? Ih lo lawlaw hman hah a damdeuh lo ke maw! Ziangahtile, na ih sung hmuahhmuah cu na t̄ang t̄enten ringring ding ih, a bang hman na bang phah riangri sawn ding ti zum a um.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Bawipai' hnenih cawlhahdamnak thu khal hi tahtimnak thu ihsin zir a theih ding ti ka zum. Zan ah na taksa ihkhun parih a cawlhahdam vekih na thlarau/thinlung cu Bawipa ah cawlhahdam mai aw. Mah le mah bang zetin tuahaw loin, na thilrit hmuahhmuah cu a hnenah tanta thluh mai aw. Bawipa cu rinsan a tlak, na nun a humhim ding ih, na thlarau cawlhdamnak khal a si. A kutin A lo dawm ding ih, ziangtik hmanah na siatral dah lo ding.

Tahtimnak thu dang, Bawi Jesuh khalin a rak hman mi cu "nauhakpawl" hi an si. *"Zokhal nauhakte vekih Pathian uknak a cosang lotu cu cui sung (Pathian uknak) ah ziangtilam hmanin an lut lo ding a si"* a ti fukfi mai (Lk. 18: 17). Nauhak nun cu ziangvek nun saw a si. *Rinsanak le helhkam nei loih nun khi a si.* Zokhal an rinsan mai, anmah kilkhawitupawl, an nu le an pa le an rualpipawl khal an rinsan mai. (Ziangmaw can ah cun rinsantlak lo tiangin an rinsan mai). Cui an mi rinsannak cu a lak a si dah lo. Cun, nauhakpawl in an tul ding mil tampi an ruat ciamco lo nan, an hrangih tha ding, ziangtinkim pek an si thotho.

A thaisun hrangah helhkam an nei lo, ziangti'n kan um ding tiih khawkhan cia khal an nei lem lo, asinan, ni tinih an fehnak ding lamtluan cu a rak tluang vivo mai theu; ruatcia vek rori ih thleng a bang lamlam. Nauhak cu a pai' inn ah hngam hiahhiten a um mai, an insungsang ah a duhduh in a tlangleng ih, thil tha tinkim a nei theh, a paisa *piasen* pakhatte hman a suah ve a tul lo.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Nat tha lo simaw, pampi khal tlung hmansehla a thin a phang lo. Ziangatile, a pai' kilkhawinak le humhimnak thlazar hnuaiah hngam le hahdamten a um mai; zianghman thinharnak le buainak a nei ve lo. Bawipa in, *“Nan nuntu khawsaknak ahhin, ziang kan ei ding ih, ziang kan in ding tiin dawnhar in um hlah uh,”* a rak ti (Mt. 6: 25) mi kha hivek tikcu ah hin a takih hmansuah ding mi a si lo maw!! Tui kan rel rero mi nun cu hitihin khaikhawm sehla. Rinhmang thu le suangtuahnak thu men a si lo. Tu rori ah, tui kan dam sung rori ah hin hngamnak famkim neih a theih taktak, cu mi neih theinak lamzin cu nauhakpawl ih an nunpi mi, mi dang rinsannak thinlungih Pathian rinsan taktak hi a si.

%%%

Bung 4

ZIANGTI'N KAN NEI THEI DING?

A hmaisabik ah tui kan rel mi nun hi “kan hlawhsuah thei mi a si lo” ti hi hmingsin ding a si. Thil tha pakhat khat kan tuah ruangah simaw, kan zuam ciamco ruangah simaw, lole, tuah lo ding mi tuah loih kan supawk thei ruangih kan neih thei mi nun a si hrimhrim lo. “A co ih rak co mai ding” khi a si. Khrih Jesuh ah Pathian in a lakih in pek mi a si. Laksawng cu in petui’ hnen ihsin a lakin, lungawi zetin kan dawng mai theu.

Laksawng kan dawn mi cu kanmai zuam ruangih ngah vekin kan puarthaupi dah kel lo. In petu ih tirhsianzia, a lenzia le in duhdawt ruangih in pe a si thu kan rel rero men. A tawthawh ihsin a cemnet tiangih a petu cu Pathian a si ih, a rak dawngtu cu kanmah hi kan si. Thil nasa zetzet a tuahtupawl hrangah si loin “zangfahnak le felnak laksawng” cotu dingpawl hrangah a sisawn.

A khatlam zawngah, hmingsin ding pahnih a um. A pakhatnak ah, hi “nun” hi kan tuansuah le zuam ruangih ngah mi a si lo ti kan theih laiah Pathian hnen ihsin hmuh duhnak le beiseinak thinlung lawngte kan neih tengteng a tul ti cu hmingsin ding a um. A pahnihnak ah, “Pathian cun hi laksawng hi zopawl hnenah a pe theu ih, ziangtiih rak cohlan ding a si” ti cu thu pawimawh hmingsin tul an si lala. Hi thusuh mipawl lehnak cu hihi a si: “Pum a pe taktaktupawl hnenah a pe ih, cucu rinnak ih rak cohlan a si theu”. Cuti asile, pekawknak cu a hmaisabik a si cu! Malsawmna

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

dawng tlak dingih pumpekawk lam si loin Pathian in malsawmnak a run vur ding mi rak dawnkhamtupawl rak sialfai ding lam a sisawn. Bel tuahnak leilung (*tlak*) cu beltuahtui kut sungih a um vekin kannih khal Bawipai' hnenih kan pekawk thlephlep a ʔul. Cuihnu lawngah bel thianghlim, Bawipai' hmantlak, ziangvek hnatuan ding hrang khalih mancia si thei dingin Amah in in tuah ding.

Hi nunpekawknak thuhla hi sibawi pakhat hnenah mi pakhat in a rel rero nan, sibawi cun a rak kaingah thei lo, a theithiam thei hrimhrim lo. A netnak ah hiti' n a sim, “Sizung mina na veh vivo laiah mina pakhat in amah lawng ngunnngaih deuhih zohṭha dingin lo ngen bang sehla. Cule mina cun, “I tuamhlawmdan hmuahhmuah ah ṭha le dikih ka theih mi ah cun na thu ka lo thlun ding ih, kan remti lemlo mi ah cun keimai thuthu in ka um ding” lo ti bang sehla, ziangtinha na ti ding?” tiah a sut.

Sibawi cun, “Cuvek mipawl cu tuamhlawm lo lawlaw sehla a ṭhasawn ke cu! Amah tuamhlawmdan ding hmuahhmuah ka kut ih a ret ih, ka thu vekih a um duh lo ahcun a hrangah zianghman tuah thei mi ka nei taktak lo ding,” a ti ve. Cutikah, “Minapawl cun sibawi thu pohpoh an thlun a ʔul tinak a si maw!” tiin a sut bet. Sibawi khal cun, “Si tuk e, sibawi thu hmuahhmuah a thlun a ʔul si,” tiin uar nawn in a hun ti ve. “Cucu famteh, nunpekawknak kan ti mi cu! Pathian hnenah Ama' duhnak vekih tuamhlawm kan si theinak dingah sup le ui um loin kan nun pumhlum kan pe tupti thluh ding tinak a si.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Thu in sim mi khal famkimten kan thlun a ʔul” tiin an simfiangaw vivo. “Aw! tu ah cun ka vun theifiang thlang, i sim vekin ka tuah ding. Tuisi cun Pathian in ka parah a duh vekvek in hna a ʔuan thlang ding,” a vun ti theisal. Mi hrekkhat cun ‘pekawknak’ ti aiah ‘sianawknak’ tiin simaw, ‘a zatei pek lawlaw’ ti simaw, ‘Pathian kut sungih retawk lawlaw’ ti ʔawngfangpawl hmang khal an um.

Ziangvek ʔawngkam kan hmang a si hmanah kan rel tum bik mi cu “Pathian hnenih pekaw” -taksa, thinlung le thlarau, a zaten Pathian thuthu in, a duhduh ih a tuah dingih pekawk thluh a si thotho. Kan thinlung in, ziangtik khalah, khui hmun khalah “na thuthu siseh” a ti thei ringring a ʔul kan tinak a si. Duhhril theinak zalennak kan neih mi cemter in, thu awi lo theih lo dinhmunih kan din ding nun hi a si kan rel rero mi cu!!

Pathian thei lotupawl hrangah cun cucu thil cang thei lo vekin a lang men thei. Asinan, a theifiangtui’ hrangah cun nun duhnung le cawlhahdamnak taktak a si. Kan Pa a si ih, in duhdawtu bik a si; kan hrangih ʔha ding theitu bik khal Amah thotho a si. A duhzawng cu ziangtik lai khalah kan hrangah lungawinak a si ringring. Khristian tampi in hi thu hi an hmufiang thei lo tuk ih, mangbangza a si. Thil dang hmuahhmuah hnakin Pathian fatepawl hin an Pai’ duhzawng tuah cu ʔihnung vekin an hmu ʔheu.

Thianghlim le duhnung, duhdawtnak le nunnemnak thawi a khat mi, kan hrangah malsawmnak siarcawk lo cu an ʔihin, an huphurh lamlam vek a bang. Pathian duhzawng, a duhnunzia le a ʔhatzia hi simfiang thiam a

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

cakum zet theu. Van khi malsawmnak cem thei lo ram a sinak san cu Pathian duhzawng famkim tei tuah a sinak hmun a si ruangah a si! Kan nunnak khal hi cuvek thocho a si.

Kan nunnak ah Pathian duhzawng kan tuah vekih malsawm dawng vivo ding kan si. In duhdaw, a si! IN DUHDAW TAKTAK! Duhdawtnak cun a duhdawt mipawl hrangah malsawmnak tinkim an dawn a duhsak ringring. A duhdawtnak hi miṭhep karlak sungte hman vun hmufiang nungna kan ro sunglawi bik si dingin kan pawm lo thei lo ding khi a si. Cuvek ro sunglawi kan hun co taktak cu lungawinak thawn kan pumpuluk in, Amai hnenih tlukluh cu kan cak lo thei lo.

Khristian tampi in van ih a um mi, an Pai' duhzawng cu anmahpawl ninghanter ih, malsawm an dawn ding mi khal zuksaksal ding veki an ruataw a si hman. Theihtawpsuah ih an hun zuam ṭeṭo ahcun zuksaksal lo ding vek khin an zumaw lala. Hivek thu hi a rel khal a zahthlak lamlam; asinan, Khristian tampi nunah harsatnak thlentü a si ruangah thailang lo khal a theih lo.

Khristian mi pakhat, buainak nasazet a neitu in a rualpi hnenah tidan a phunphun hmangih neh a rak tum thu le a hlawhsam thu a sim ciamco. A netnak ahcun, “Bawipa rinsan thlupthli mai lo cu ti ding dang a um nawn lo,” tiin ninghang nawn in a sim bet. A rualpi cun cuvek thu thei dah lo veki, “Eheu, cu tiangtiang na rak thleng ban zo a simaw!” tiin a rak sawn ve. Nupinu pakhat khalin, ziangtinkim parih “Na thuthu siseh” ti ringring har a ti emem thu a rellang ve. Sikhalsehla,

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

amai fate rori cu amai' duhzawng vekih an um ih, a lungawidan ding le a duatdan dingpawl a vun ruah tikah Pathian kut sungah tlulut ih, thuawinak thawi a um tikah ziangtlukin Pathian a lung a awi ding ti a vun hmuthiamsal.

Cutikah, hiti'n a ausuak. "Leilung ih ka neih mi ka fate in "ka nu, na thuthu siseh" i ti ih, ka lung a awi tuk ding veki van ih a um mi ka Pai' hnenah "Na thuthu si she" ka ti ve thlang ding" tiin. Pathian 'duhzawng' hi damnak, thian le rual tha, sum le pai, hminthannak, leiltun nawmnak le sunlawinak dang hmuahhmuah hnak hmanin a sunglawi in, duh a nungsawn. Ziangvek hmun thim khal a engter ih, ziangvekih a har mi lamzin khalah fehnak ding lamzin a khihmuh vivo.

Vanneihnak le malsawmnak sunglawi cu na hmaiah a hungaw diaidiai a si cu! Thil harsa zet le ti tunto tul veki ruat hlah, na nunpekawknak cu lungawi zetin, phur zet le duhnak taktak thawn si seh. Minung siar cawk lo na hmai ih feh liam zopawl ih theihternak rinsan in, hi nun sunglawi ih na luh hnuhnu ah cun na feh zonak hmuahhmuah lakih hmun le ram nuam bik a sizia na hmu mai ding.

Nunpekawknak cu rinsannak in a thlun tengteng a tul. Laksawng dawng ding cun rinsan a tul lo thei lo. Thimnakah, mi in thil tampi in pe ciamco khal sehla 'ka la taktak a si' ka ti ngam ih, 'keimai ta rori a si thlang' tiih kan pawm thei lo ahcun ziangtinak hman a si cuang lo ding. Thlarau lam le thinlung lam thu ah hi ruahnak hi a dik sinsin. Mi zoin simaw duhdaw in, in duhsak zet khal sehla, in duhdaw taktak a si ti kan zum

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

lai hlan lo kan hrang ah thathnemnak in thlen thei cuang lo ding. Khristian tampi in hi thu a dik an ti theunak zawn cu ‘sual ngaidamnak’ thu ah a si ko ding. Jesui’ ruangih soal ngaidamnak thu hi vawi ziangmawzat khal thei hmansehla, cui ngaidamnak cu mi in amai rori ah a pawm ih, a cohlan thiam lai hlan lo thathnemnak a nei cuang lo ding. Rinnak in soal ngaidamnak cu rak dawn mai ding a si ti cu kan thei.

Culaiah, Khristian nun lamtluan hrangah a hmanna cang kan thiam theu lo. Rinnak ruangih rundam kan si zo hnu khalah pakhat khat tuah ta simaw tul lai vekin kan thei-aw ringring. A rak dawngtu si vivo hnakin a tuantu ding vekin kan ruataw cingcing. Curuangah, mi tampi in Pathian thuthup, Khrih ih um cu rinnak ih rak co mai ding a si ti hi an theithiam thei lo.

Asinan, “Bawipa ah **nan lung a awi** (pawm thlephlep) vek khan **Amai’ sungah um** (feh, nung) vivo uh” tiin fiangten in sim zo. A sullam cu “a tawthawk ih hram kan rak bundan kha kan feh vivonak ding” khal a si tho tho tinak a si. Rinnak in, rinsannak lawngin Amah cu kan pawm, curuangah, Amah *rinsan in, rinsan vivonak* thilung thawn ke kan kar vivo ding a si.

Hi nun thuthup sungih luhnak cu sualthim thuneihnak ihsin nunnak eng ah, cuisin a Fapa duhdawtnak ram sungih kan luhnak ‘rinnak’ tho tho kha a si; kan rinsandan ding lamah malte a dangdeuh ti lo ahcun khai ‘rinnak’ tho tho ih feh vivo ding a si. **Hlanlai** ah kha cun Jesuh cu soal camsiatnak ihsi in Rundamtu si dingin kan pawm ih, **tu** ahcun Jesuh in soal thiltitheinak lak ihsi in runsuaktu si dingin kan rinsan

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

thung; kan rinsan vekin kan parah a ra thleng taktak ding a si.

Hlanlai ah cun soal ngaidamnak dingah kan ring ih, kan rin vek cekci in kan co ngah. **Tu** ah cun dingfelnak kan neih theinak dingah kan ring ih, cucu kan hmu tengteng ding. **Hlanlai** ah cun soal ruangih hrem kan tuar ding mi lak ihsi in Rundamtu dingah kan ring ih, **Tu** ah cun soal sal sung ihsi luat dingin kan ring thung. **Hlanlai** ah cun in Tlentu a si ih, **Tu** ah cun kan Nunnak a si lala thung ding. **Hlanlai** ah cun soal khur thukpi ihsin in runsuak ih, **Tu** ah cun Amai' hnen, van hmun nuam ah in toter thlang ding.

Hi thu hmuahhmuah hi a takin kanmai nun rori ih kan neih ding thupawl an si ti kan rellang lala a si hi! Ringtu cun Pathian lennak phunkim cu a pianthar veten ro ah a khawm ðeh ti cu thudik a si. Asinan, cucu rinnak thawi a lak vivo lo ahcun amai nunnak ah sullam a nei cuang lo ding, a ðathnempi cuang lo ding. “Na rin vek cekci in” ti cu a fehdan ding a si.

Cun, rinnak thu kan rel mi hi **lehhnu** hrang si loin, **tui'** hrang rori a si, ziangatile, lehhnu hrangih rin cu ðathnemnak a nei lo. Mi pakhat in a sualnak cu lehhnu ah cun ngaidam a si ko ding tiin a ring hlenhlen thei men, asinan, cucun hngamnak a pe thei lo. A thlarau a cawlh hiahhiah theinak dingah cun ‘tui hrang rori ih rinnak,’ “Ka soal hmuahhmuah ngaidam a si zo” ti thei dingih rinsan ngam taktak a ðul.

Cuvek thocho in lehhnu khalah soal thiltitheinak lak ihsin i rundam ko ding ti a thei nan, tui a nunnak ah

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

sullam a nei ban lo ding. Setan cun lehnnu hrangih rinnak cu santlaihnak a nei lo ti a theihcia ruangah lehnnu hrang rinnak neih cu a lungawizawng tak a si. Ringtu in tu rori ah, rinnak hmangin, sual thiltitheinak lak ihsin in runsuak zo a si ti hun pawm ngam a tum taktak zik tikah a khur in a zam mai ðheu.

A hnuaiih kan tarlang mi thu palipawl hi simfiangnak ðha zet an si ruangah hi thu hi tu-le-tu sal nawn rero dingin le ðawngfang tetepawl khal hi hmingsin dingin ka lo duhsak.

JESUH IN TU RORI AH I RUNDAM

Jesuh in tu rori ah i rundam
Amai hnatuan a si. Tu rori ah Jesuh in i rundam
Ziangtiklai khalah Jesuh in tu rori ah in rundam
A rundam mi cu keimah ka si. Tu rori ah Jesuh
in i rundam
Rundamnak cu Amai' ti ding a si

A khaikhawmnak dingah! Sungril nun cawllhahdamnak ding le lenglam nun ah nehnak nun nei thei dingin thil pahnih tuah ding a um. Pakhatnak, **nunpekawknak**, pahnihnak, **rinsan**. Hi thil pahnih na tuah ih, cu mi parih na dinhngeh rori ah cun na zum hnakih zamrang in na tumtah mi ram cu na thleng mai ding.

A fiang thei maw? Ka hun simsal ding. Pathian fate na si ih, Amai' lungawizawng tuah khal na duh. Na Bawipa cu na duhdaw ih, a duh lozawng sualnak khal na hua hluahhlo, na ning thlekthlek. Na thinlung

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

songmuril taktak ah soal thiltitheinak lak ihsin Jesuh in lo rundam a duh ti khal na thei, cucu hi leitlun a ratnak san khal a si hrimhrim.

Cuti a si ceng le Amai' parah thumaw lawlaw hnik aw. Na buainak cu a kut ah ret mai awla, tha zetin a relfel mai ding ti khal ring mai aw. A sinak le a tawngkampawl rinsan in, tu rori ah hin a lo rundam ti zum in, pawm lohli mai aw. Amai' sim vekin soal thiltitheinak sung ihsi khalin a lo runsuak zo ti khal pawm bet aw. Rinnak in Khrih ah cahnak thar la hnik aw. Rundamtu cu nangmai hrang rori ih thi a si tiin na pawm zo ih, cui Rundamtu cu keimai nunnak ah a NUNG ti khalin pawm lala aw. Lehnu ah hremnak lak ihsi khalin i runsuak ko ding tiih na pawm vek khan tu rori khalah soal thiltitheinak le a huham lak ihsi khalin i runsuak thotho a si ti khal pawm mai aw. Nangmai hrangah hrem le vuak tuar dingin a ra ti na pawm vek khan na aiih nung ding khalin a ra. A ziangziang khal hi na ti thei ding mi pakhat hman a um lo veve.

Na sualnak na lak hlo thei lo vekin nun thianghlim khalin na nung thei cuang lo. Khrih lawngin a pahnih in famkimten a tuah thei. Ziang thu khalah na ti thei ding umsun cu *-na tul mi hmuahhmuah lo tuahsak dingin a hnenih pekawk tupti mai* hi a si. Cucu a dik tiin tu rori ah pe theh mai aw.

“Bawipa Jesuh, ka buainak le harsatnak, ka mangbangnak le ka tawntaihnak hmuhhmuah lak ihsin i rundam thei ti ka lo theifiang. Lehnu ah si loin tu rori ah rundam ka si theinak dingin na nunnak na pe ti ka lo thei; cucu ka zum in ka pawm. Soal thiltitheinak

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

hnakin nang na caksawn, hitluk ih mi cak lo, keimah khal hi na kut ah himdamten i ret in, i kilhim thei ti khal ka zum taktak.

Curuangah, Bawipa, nangmah ah thumawk ka duh. Na hnenah ka ra a si hi, zianghman ui mi le thuh mi ka nei lo. Ka taksa, ka thinlung le ka thlarau a zaten na hnenah ka lo pe a si. Tu ah cun na TA ka si thlang. Ka lo pek mi hmuahhmuah hi na rak pawm theh ding ti khal ka zum. Ka thinlung thatlonak, ka retheih le zawnzaihna le ka thazang a derthawm hluahhlo mipawl khal nang cun na cakter thei ti ka thei. Na duhzawng tuah thei dingin i cakter aw, tu rori ah ka nunnak ah run langter hram aw. Nangmah ka lo rinsan taktak, tu rori ah hin ka lo rinsan a si”ti mai aw.

Bawipai’ thu hi rak ngai hnik hman: “Cak le raltha in um aw, tih aw hlah, zam fawn hlah, ziangah tile, na fehnak kipah Bawipa na Pathian in a lo umpi ding a si,” (Joshua 1: 9).

%%%

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

THEN HNIHNAK: HARSATNAKPAWL

Bung 5

NUN PEKAWK THU IH HARSATNAKPAWL

Khristian nun lamtluan ih feh vivo kan tum tinten in dawnkhamtu le in hnaihnawktu thlemnak tampi lamzin ah an rak um thepthep ti hi hminsin ringring a tul. Cui thlemnak hmuahhmuah lakih a harsa bik le a buaithlak bik pakhat cu “nun pekawk thu ih harsatnak” hi a si. Khristian nun thianghlim a duh ih, a hawltu cu “a nun pe-aw mai dingin” kan fial ih, a hun pekawk zik taktak tikhah cun harsatnak a ra suak lohli.

Nun pe-aw ngah zo ih a theihawk hnu khalah a beisei vekin cuti ciamco in thlengawknak le danglamnak a um cuang lo ti a thei-aw lala. ‘Ka pum ka pe-aw zo si, ziangsi ka danglamnak!’ tiin a thinlung a buai thawk thlang. ‘Ka pe-aw taktak a si ti teh ziangtinsaw ka theihawk ding?’ tiin a thinlung khawruah a har.

Hi mi thu ih buainak hi buainak dang phun khat, *mai theihnak parih thumawk duhnak* phun a si lala. “Nun pe-aw thlepthlep zo” ih kan ruahawk lai hlan lo, pe-aw ngaingai vekin kan um thei lo ding. Pathian in a kut sungah in humhim taktak a si ti kan theihawk hlan sung cu “a kut sungah ka um ngaingai ke maw” kan ti ringring ding. Kanmai *theihawknak* cu a hmaisabik ah kan ret ih, cui hnu ah *rinnak*, cuisin, kan rinsan taktak ding mi, *thudik* cu a netabik ah kan ret thung. Amahlawngte, thil ziangkim ah Pathian khawkhandan danglam dah kel lo cu hihi a si. A hmaisabik ah *thudik*

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

rinsan, cuisin *rinnak*, a netabik ah *mah le mah theihawknak* a sisawn. Hitiih a sangsangtei um hi thleng khal a theih lo. Curuangah, hi thlemnak nehndan thabik cu *Pathian duhdan thlun in rinnak cu mah le mah theihawknak hmai ih ret* hi a si mai. Tui na theihthiamndan vek cekci khan Bawipai' hnenah pe-aw thluh mai aw. Na nunnak ah le na thinlung ah a duh lozawng ziang a si ti lo theihter dingin Thlarau Thianghlim cu dil aw. Ziang thu khal a lo theihter mi pohpoh cu Bawipai' hnenah hlan in, “Bawipa, na thuthu si ko seh” ti vivo mai aw. Zianghman theihternak a lo pek lo ah cun a tha a si tiin ruat awla, na pumpekawknak khal a famkim tiin ruat mai aw.

Cun, na nun na pekawk hnuhnu cun Bawipa cu a lung a awi ih, na pekawknak khal lungawiten a rak cohlang zo ti thudik cu rinnak in rak cohlang vivo mai aw. A hnenah ka pe-aw zo a si ti le ka pekawknak khal a rak cohlang taktak a si ti na theihawk ciamconak ding tikcu cu hngak duh hlah. Ringhngget in pawm mai sawn awla, “a si zo” tiin ruat hiahhiah mai aw. Na *rinnak* ah le *si zo* ti ruahnak parih na thumawk hnuhnu cun theihawknak lungawinak khal na co leh tengteng ding.

Hmuan mawi le tha ngaingai nei si bang awla, na rualpi hnenah pe bang cila, rinngamnak ih na pek mi cu na rualpi khalin rinnak thotho ih a rak cohlan a tul lala ding lo sawm! Hmuan cu kut ih lak ih, pekawk thei mi a si fawn lo. Curuangah cahnah par in simaw, thu menmen in simaw pekawk a tul theu; rinnak hlir ih tuah a si cu! Asile, na rualpi hnenah cun hmuan cu na pe, asinan, na pek hnu deuhah na thinlungten ‘na pe ngaingai maw pe ngaingai lo’ tiin na ruatawsal ih, na

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

thinlung a hnget nawn lo, na tuah mi parah rinhlelnak na nei. A thaisun ah cun na va feh ih, na rualpi hnenah cun na hmuan pek zo mi kha na va pesal lala.

A ni thumak khalah na theifiang thei cuang lo ih, a thar ih pek lala a tul tiin na ruat lala. Ni tinte rori na hmuan cu na va pe cingcing a si cu! Cuti na ti rero tikah na rualpi cun ziangtinha a rak ruah ve ding? Nangmah hrimhrim khan ziangvek thinlung saw na put phah ding? Na rualpi cun cui hmuan cu i pe taktak a si tiih a neitu vun siawkter ding cu har a ti nasa lo ke maw! Nangmah lala khalin “Hi hmuan hi ka rualpi ta maw, keimai tadeuh; maw zawi hmuan ciah ha a si” na ti lo thei lo.

Nun pekawknak thu ah Pathian hnenih na tidan theu thawn a bangaw ve lo maw! Ni tinte, tu le tu, a hnenah na pe-aw rero; asinan, na pekawk ngaingai le ngaingai lo na thei-aw fiang ngam cuang si lo. A lo cohlan le cohlan lo khal na thei-aw cuang lo. Cuti na umnak san na thei maw? Thil dang a si lo, nangmai nun ah zianghman theihnak danglam na neih cuang lo ruangah a si kha. A netnakah cun thinlung mangbang in Pathian hnenih pe-aw ngaingai lo vekin na vun ruataw lala theu. Hivek buainak le harsatnak hi rinnak ih a nehkhuh lohli lo ahcun hi dinhmun ah can reipi din ringring a awlte. Curuangah, ‘theh zo mi a si, pekawksal rero ka tul nawn lo’ tiih na dinhnggeh ngam a tul. Cuihnu lawngah na beisei mi danglamnak cu a ra thleng leh ding.

Puithiam hnañuan cabu sungih kan hmuh vekin Pathian hnen ih hlan mi thil pohpoh cu thil thianghlim an si

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

ṭeh. Pathian hminsiatnak dingah serh ih, hlan zo hnuhnu cun thil dangah hman theih an si nawn lo. A petui' thinlung lam si loin Pathian hnenih hlan mi a si ruangih thianghlim an sisawn. *“Maicam cun thil hlan mi cu a thianhlimter”* ti a si kha (Puithiam. 27: 9-10). A petu cun ui tento cingin a pe khal a si thei, asinan, a pek zo hnuhnu cu a lakirsal thei nawn lo. Pathian ta a si zo. A petui thinlung a dik lo ruangih a pek mi lakkirsal tum si bang sehla, puithiam cun hivek hin a rak sang ve ding ti a zumum.

“Na rak peknak san le ziangvek thinlung pu mi na si ti ka lo thei lo”. Asinan, na rak pe zozo si, tu ah cun Bawipai' ta a si zo. Lakkir na tum ah cun “a tlai tuk zo” tiin. Puithiam lawng si loin Isarel hnam hmuahhmuah khal khan cuvekin mai pek mi laksal a tumtu cu thei hai sehla ningzah mualphonak tawpkhawk ah an ruat tengteng ko ding. Sikhalsehla, hi nundan hi Khristain tapi, rawngbawlnak lam khalih thahnemngai zetztet khalin kan tidan a si ve theu. Ni tin le zan tinten Bawipai' hnenah kan pe-aw leuhleuh, rinhlelnak thinlung kan neih ruangah kan pek zo mi cu kan lakirsal lala ṭheu.

Pathian cu hmuh theih lo Pathian a si ruangah a par ih kan tuah mi, kan ṭawng mi le kan thil hlan mipawl hi a taktak a si ding ti hi zum harsa kan ti deuh khal a si thei men. Kan hmuh thei mi, kan rualpi hnenih thu kan rel mi cu kan theihsakaw tengteng. A ṭuldan vekin kan hnuthlurh mai ih, kan ṭuansuak mai ṭheu.

Curuangah, Pathian cu kan kiang rori ah a um taktak a si ti kan theih tengteng a ṭul. A hnenih thu kan sim mi

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

le Amah thawi kan biakawknak hmuahhmuah hi a tak an si ih, boruak ih cemral menmen ding an si lo ti kan pawmhnggeh taktak a tul. Cuvek thinlung kan put ahcun fiangfai hnai loin Pathian thawi pawlaw le be-aw theu vekih kan theihawknakpawl hmuahhmuah an hlo theh ding, a hnenih thu kan sim mi hmuahhmuah khal laksal lohli men theih a si nawn lo ti kan theifiang thlang ding.

Kanmah ah theihawknak pakhat khat kan neih hlanah kan ring thlephlep ngam ding a si. Hi thu hi Bible ihsin fiangten kan thei thei. Ziangmawcan ah cun kan theihawkdan thawi kalhaw zetin thil hi a rak um theu. Kan pawmrem thei lo khalih pawm thotho tul vek khin a um thei. A hnenah pe-aw dingih in sawmtu cun in pawm thei taktak maw, pawm thei lo ti cu ziangahsaw kan rinhlel ciamco theu! Rak ngaihsak leh lo ding cu zohman in an hnenih feh dingin an phut dah lo ding, a sawm khal an sawm dah fawn lo ding.

Cuvek cun zawi nu le pa khalin an fatepawl parah an ti lo sinsin ke ti uh law! “Ka fa, na thinlung i pe aw” in titui hnenah kan thinlung kan pek taktak ah cun in rak pawm tuk pam ding ti hi rinsan hiahhiah ding a si. Curuangah, amai’ hnenih kan pekawk hnuhnu cun in rak lawm tengteng ding ti hi kan pawmhnggeh a tul.

Dankepsalnak 26: 17-19 ah hi thu thawi pehpar ih Pathian hnaṭuan fiangtei' kan hmuh mi a um *“Bawipa cu na Pathian si dingin le a lamzinpawl zawh dingin le a thuthennakpawl tla thlun dingin le a aw ngai dingin tuini ah na phuang zo a si. Cun, a thupek hmuahmuah na thlun theinak dingah le thu a lo tiam zo bangin a*

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

miphun hleice na si theinak dingah; le a sersiam mi miphun hmuahhmuah hnakih sunlawinak ah le hminthannak ah le sangsawn ih lo tuah dingin Bawipa in tuini ah a phuangsuaak zo a si”.

Hi thu hi a fiang thei cuang lo vekih na theih pangah Thukham Thar sung ta tarlang lala sehla. *“Hihi Amah ih kan neih mi calhngalnak cu a si. Thil ziangkhal Amai' duhzawng ih kan dil ahcun in theihsak a si. Ziangkim kan dil mi pohpoh in theihsak ti kan theih ahcun A hnenih kan dil mi thil cu kan ngah a si ti kan thei,”* (1 Jn. 5: 14-15). A hnenih na pum na pek cu a duhzawng a si ti na pawm maw! “Si rori” tiin ringhlel loih na pawm taktak a ṭul, ziangatile, Amah in a hnenih pe-aw dingin a lo sawm a si kha!

Cun, Amai' duhzawng tuah duhnak le caknak nei dingih lo tuah khal A duhzawng a si lala lo pei maw! Si tuk lam e, ziangatile, cucu A tumtah mi bik a si ti Amah rori in A rak phuang zo. Cupawl hmuahhmuah cu amai' duhzawng an si ruangah Amai' thuthiam mi rori rinsan in, a lo hngak ringring ti na thei mai ding. Culawng hman a si hrih lo, A hnenih na dil mipawl khal ‘ka hmu zo’ tiin ruataw aw. ‘Ka hmu thei men’ tiin simaw, ‘ka hmu leh ko ding e’ ti lam khal a si lo, ‘tu rori ah’ na hmu zo a rak si. Cuvek cun a si, rinnak ih Pathian thutiam kan rak cohlan, rinnak in kan *nung*, rinnak in kan *ding* ih, rinnak sungah ah kan *um*.

Na sualnak hmuahhmuah lo ngaidam dingin Jesuh cu na rinsan zo, Pathian insungsang khalah na tel zo, Khrih bangnak lam khalah ṭhanlen vivo na duh, a duhzawng tuah dingin cahnak na neih a ṭul ti na thei-

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

aw thlang. Cu mi nei thei ding cun na sinak zate in Bawipai' hnenih na pek theh a ʔul ti na thei; nasa zetin na rak zuam rero zo khal a si thei; asinan, zianghman na si thei cuang lo. Hihi nangmai dinhmun diktak a si ahcun ka thurel mi hi na hrangah thil ʔha a si ko ding.

Na tuah ding mi cu Bawipai hnenah ra awla, na theithiam dandan in a hnenah pe-aw mai aw. Lo dawnkhamtu cu ziang a si ti theithiam dingin Thlarau Thianghlim bawmnak dil aw. Ziang thu hman a lo theihter lo ahcun a ʔha, na pekawknak cu a famkim zo tiin ruat mai aw. A lo theihter mi a um khalle na theih hmaisasa Bawipai' hnenah thlen lohli ʔheu aw. Cuti na tuah rero mi cu nangmahte tuah si loin Bawipai' ta na sinak ihsi na tuah mi an si ʔheh ti khal na theih a ʔha.

Cui ruahnak kalhzawng ih thu a ra um khalle rak ngaihsak duh hlah. Thlemtu in na pum na pe taktak maw taktak lo tiin rinhlelawknak ding thu a rak tuah hmanah “ka nun pumhlum in ka rak pe-aw zo e” tisan men aw, saupi relpi ciammam a ʔul lo. Hniksaknak men simaw, capo men simaw lam si loin na ti taktak zo ih, tu khalah na ti taktak vivo ding tinak a si. Na thinlung le na theihnak lam khal run hnaihnaawk tum hman hai sehla, dungsip loin ʔang fetfet aw. Na theihnak men si loin na sungril nun ihsi na duhhrilnak le thinlung taktak ih na pekawknak sawn kha Pathian in a thlir ringring.

Na pekawknak cu siatbalsal lo dingin le lakirsal nawn lo dingih na pek mi cu Pathian in a rak cohlang ih, tuisi cun Amai' ta ngaingai na si ti na pawmhngeh taktak a ʔul. Lehnu ah si loin, tu ah; tu rori ah khan Amai' ta na si zo ruangah a duhzawng cu nangmai nun ihsin a ʔuan

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

thawk thlang ding a si ti rinsan in Amai' ta pumhlum na si thlang ding. Cutawk ihsin na theihtawp suahin ÷anlak na tum thlang ding. Tuisi cun Bawipai' thu a awi thei zet mi fate ka si thlang ding ti lo cu zianghman ti ding na nei nawn lo. Cutiin rinnak ih na dinhnggeh taktak ahcun Bawipa'n a ÷ansuak thlang ding ih, a duhzawng thil ziangkim cu nangmah hmangin a ÷ansuak ding; Khrih bangnak lamah na nun cu siamthar a si vivo ding.

Asile, tu rori ah hin Pathian hnenah na pe-aw taktak maw! Nun pekawknak cu na ti thei thlang ti aw! Cuti asile, Amai' ta ka si tiin ruataw lala awla, a lo cohlang in a rak lo lawm ti khal thei aw; a duhzawng tuansuak dingin nangmai nunah hna a ÷uan thawk thlang ti khal ring taktak aw. Cui thupawl cu nangmah le nangmah theiheraw cingcing aw, Pathian hnen khalah phuang ÷heu aw; cun, na rualpipawl hnen khalah sim ÷heu aw.

%%%

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Bung 6

RINNAK THU IH HARSATNAKPAWL

Khristian nun cak lo zet ih si suak in, cawhnawi le khuaitizu luannak ram pannak lamzin ah nun pekawk thu ah harsatnak a um theu ti kan rel zo. Tui kan rel ding mi khal hi rinnak lamzin ih tawn leuhleuh mi harsatnak dang a si lala. Hi harsatnak hi mi tampi tawn ringring mi khal a si. Khrih zarah nehnak nun le nun hahdam, lungawinak le hhangamnak nun cu kan hun hmu hioho, cucu rinnak ih neih ding a si ti khal kan thei. Asinan, cupawl cun lamzin ding le tluang zuahzo ah hruai loin harsatnak le rinhelhnak lamah mi a hruaisawn theu.

Rinnak ih co ding a si ko lo maw! Si e, Khristian nun pumpi hi rinnak ih hramthawh le nun a si hrimhrim. Cu mi zawn fangte cu a si a harsatnak cu! “Rinnak kan ti ringring mi cu ziangha a si ih, ziangtiih neih ding ha a si” ti theihthiam a har zet theu. Cuticun rinnak nun lamtluan cu harsatnak thotho in a thlun, ziangmaaw can ah phei cun zan khawthim sung hmanah mi a hruai lut theu.

Hi buainak hi ‘rinnak sullam’ theihfiang lo ruangih ra um theu a si bik. A taktak ah cun rinnak hi awlaite a si ih, mi hmuahhmuah khalih theih awlte a si ti hmingsin a tha. Asinan, rinnak thu kan ruah tinten thil danglampi tuk vek khin kan vun ruat theu. Tham theih le kilkhawi hiahhi theih vek tla in kan ruat thul, lole, Pathian ih in pek mi laksawng rak laknak (leinak) vek phun khalin

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

kan ruat pang ðheu. Rinnak dil khalin thla kan cam ðheu. Kan rel zo vek khan thil pakhat khat hmuhsuahnak ding vek khalin kan ruat thul. Cuti kan ruah laiah zianghman hmu lo vekih kan um tikah ‘rinnak nei lo’ vekin kan vun thei-aw lala.

Rinnak cu cuvek a si lamlam lo, tham theih khal a si lo; *Pathian rinsan* hi a si mai. Kan mitin thil kan hmu ih, ‘kan hmu thei’ ti kan theihawk vek khi a si. Mitsing mermer cingin ‘khua ka hmu thei maw, hmu thei lo’ ti theih tum ciamco sehla, ziangtluk mi-aa kan si ding! ‘Rinnak ka nei maw nei lo’ tiih mah le mah theihawk tum ciamco khal cuvek thotho a si. Thil na hmu ih, na hmu thei ti na theihawk vekin, na ring ih, rinnak na nei ti na thei mai. Thil ziang khal a sinak vekih na hmuh thei ahcun na hmu thei ngaingai tinak a si. Cuvekin thutak cu a sinak vekih na rinsan ahcun cucu ‘rinnak’ tlamtling a si mai.

A hlawknak le malsawmnak khal na rinnak parih ðhumaw a si lo, na rinsan mi parih ðhumaw a sisawn. Thutak kan rinsan ahcun humhim in kan um ding ih, thuphan thu kan rinsan pang le hlohralnak lamah kan liam thung ding. Hitawk ah hin rinsan umtudan cu a bangrep ðheh nan rinsandan lawngte a bangaw lo. Cu mi cun nun danglam a phunphun a suahter. Phun dangin kan sim asile, nundan phun dangdang suahpitu le a humawknak bik cu rinsan ding mi kan *rinsandan* ah a si. Rundam na sinak khal nangmai rinnak ruangih rundam si loin, na rinnak in *Rundamtu thawi a lo pehzawm* ruangah a sisawn. Curuangah, rinnak cu “a pehawknak fang” a si cu!

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

‘Rinnak’ cu ziangtluk mawlmangte a si ti ruat hman! Pathian in ziangkim a tuah ðeh zo ti mi parah simaw, ti leh dingih a tiamkam mi rak rinsan ih, a ti ding pohpoh cu ‘a ti taktak ding’ tiih rak rin hiahhi mai khi a si. Cuihleilo, rinnak dang a um nawn cuang lo. A mawlmang tuk ih, simfiang a har lamlam. “Mi pakhat khat in thil pakhat khat lo tuahsak dingih na rinsan cu ziangtinak a si pei?” tiin lo sut sehla. “Cui thil tuah ding mi cu kan tel ve tul nawn loin ‘amah in a tuah mai ding’ tiin ‘a kutih ret mai’ hi a si lo ke maw!’ tiih in sawn ka zum.

Mi hmuahhmuah in thil thupi zetzet kanmah tel loin zoin simaw in tuahsak ding ti kan zum. Cutiuh mi kan rin hnuhnu cun ‘an tifel lo pang ding’ tiih ringhlel in kan va tibuai dah kel lo, a titu dingih kan rin mi cu kan rinsan thlephlep ruangah hngam hiahhiten kan um theu. Nupinupawl khalin an fate mi dangih umsak dingih an kutah an ret ih, annih cu hngamten an um, lole, hna an tuansan men theu.

Cuvekin sibawi hnen khalah kan pe-aw mai, ziangvek sii ha in pek ding ti khal kan ruat lem lo, hit-sii tivekin in dawt ih, kan sungril hmuahhmuah khal a ðaldan vekin in sawisa ciamco mai ðeu. Ziangtivek ih an tuah khalle ngaihngamten kan tuar men. An duh ahcun in thiter thei, culo hmanah, tisual pang ruangah thi thei mai kan si. Asinan, sibawi cu kan rinsan pumhlum thotho. Cuvekin mawtaw kan to (cuang) tikah a mawngtu le mawtaw parah kan ðumaw pumhlum ih, kannih cu daiten kan to men, a ihthat hman kan itthat hluahhlo. A fehnak ding lamah in fehpi vivo men. Thlennak ding hotel ah kan thleng ih, rawl in pek mi

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

pohpoh ngaihngam zetin kan ei men; an leidan le suandan lam zianghman sut loin kan ei hluahhlo mai. Cuvekin thil dang khalah za ah za (100%) rinsan ih, thil kan ti mi hi a tam nasa.

Duhdawt mi casiartu, nangmah rori khalin vawi tampi mi dang ring hiahhiah ih, thil na tuah mi a um ko ding. Rintlak a si ke maw si lo ti hman na ruat dah lo a si kha. Asinan, Pathian cu ka rinsan thei ngaingai lo na ti lala si! “Ka cak lo lutuk ih, rinnak khal ka nei thei ve lo” tiin tanthat na khuar lala. Thlarau lamah rinnak nei lo vekih na ruahawk vekin taksa lam khalah zohman rinsan mi nei thei lo vekin hun um hnik aw.

Thimnakah, zingpit ah na tho ih, thawhhlam an run lo hun ding. “Hi lakphak cu ka in ngam lo ke, zohman ka lo ring taktak lo. Thihsii (tur) a tel hrimhrim lo ti teh ziangtinsaw ka theih thei ding?” na hun ti thlang. Cuticun thawhhlam ei a cu ngaingai, rinnak na neih lo ruangah ei ngam loin na um ih, rilrawng le dangcar ih na um a tul lo thei lo.

Khawlak ah na hung lengvak ih, mi dangdang in thu an rak lo sim celcel. Na rualpipawl khalin thu phunphun an lo sim tikah, “Um hrih hnik uh, zohman ka lo ring thei taktak lo. Rinnak ka nei lo ih, mi zohman ka lo ring thei lo” ti bang awla, ziangtlukin saw na rualpipawl an thin a heng ding! Na um vivo dan ding cu hivek hi a si ding. Thuthangca na hun siar lala, “Thuthang hmuahhmuah hi ka zum thei lo, zumnak ka nei ve si lo. London an ti mi khal hi a um ngaingai ka zum lem lo, ka hmu ve si lo. America ram khal hi a um ngaingai lo ding, vawi khat hman ka pal ve dah si lo.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Ka hmuh le ka tham thei taktak lo mi cu ka zum thei lo, ka ring ngam lo. A va har ve aw!! A har khalle rinnak ka neih cuang si lo ahcun tingaihna dang a um cuang lo a si hi,” na ti nguaingo rero men ding.

Hi thuthimnak ihsin rinnak sullam na theifiang bet maw! Na minungpipawl na zum thei lo hman har na ti fualfo ahcun Pathian rori na vun zum thei lo cu A mithmuh ah ziangtlukin a atthlak ding ih, duhthla khal a la lo nasa ding. Khatlam ah, na minungpi cu na zum thei taktak a si lo maw! Cuti sisi in ziangruangahsaw Pathian cu na rinsan thei thlurthlo lo? Minung ih theihternak hman na zum ahcun Pathian theihternak cu pawm lohli ding na si nan!!

Na nunnak tiang hman minung kutih na ret ngam hiahhiah ahcun ziangruangahsaw thlarau lam ih na tul mi hmuahhmuah hrangah a nun a pe ih, na thatnak ding a theitui hnenah cun na pekawk mai lo! Anih cun a tawpkhawk tiangin a lo runhim ding. A si ngai, duhdawt mi zumtu unau, na hmin ihsi hmanin rinsan thei dinhmunih ding rori rinsan cuang loih na vung um thei cu a va mak ve! Rinnak nei thei loih na ruahawk kha a ngaingai ahcun Pathian na rinsan lo tinak a si.

Nangmah le nangmah rinsanaw ding na si lo, na rak rinsanaw zo a si hmanah na tidik lo nasa a si cu. Curuangah ‘rinnak ka nei lo’ na ti duh a si ahcun fiangfaiten rellang lawlaw mai awla, “Pathian ah rinnak ka nei lo, Pathian ka ring thei lo, ka ring duh lo” ti lawlaw ko aw. Hi na thurel mi hi ziangtlukin a rapthlak ti nangmahte na thei-aw lohli mai ding ih, ring loin na um ngam lamlam lo ding.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

“Thlarau Thianghlim bawmnak lo cun ka rinsan thei lo” na ti lala si maw! A dik men thei, asinan, rinnak na neih lo cu Thlarau Thianghlim in nangmah ah hna a ÷uan lo ruangah maw si ding! Cuti a si ah cun nangmai thiam lo le mawh khal a si zik lo cu. Pathian rinsan dingih lo fawrh rero khal a va ÷hahnem cuang zik lo ve! Sikhalsehla, cuticu a si thei lamlam lo ding. Rinnak nei thei lo dingih na ruahawk ahcun Pathian cu thuphanper ah na ret lawng si loin, Thlarau Thianghlim khal na neinep tinak a si lala ding.

Kan cak loih bawm kan ÷ulnak in bawm dingin anih cu ziangtik lai khalah a mancia ringring. Amai' in bawm thei ding tikcu kan hngak a si lo ih, Amah in kanmah in bawm theinak ding remcang A hngaksawn a si. Curuangah, Thlarau Thianghlim hna÷uan a lak a si lonak dingah nang khalin tu rori ah na ring thei ka lo ti ngam. Na rinsan ngam lo ahcun Thlarau Thianghlim soal a si lo ding, nangmai soal le luhlul vang liauliau a si thlang ding. Rinsan dingin na thinlung timtuah aw la, “Bawipa, ka lo rinsan taktak, ka lo ring ngam taktak thlang” ti mai aw. Na thu thawn hnuaihni loin cutin ti ringring mai aw. Tu rori ahhin na thlarau cu Bawipai' kutah hlan awla, na thlarau hrangih na ÷ul mi hmuahhmuah khal Amai' lo tuahsak dingin ring mai aw; ziangtik hmanah dungsip le ringhlelsal vekin um hrimhrim hlah.

Pathian thiltitheinak le rinsan a tlakzia ruat rero awla, cu mi parah cun dinghnget aw. Cui rinnak hnget cun harsatnak tampi a neh thei ti a hmu vivo mai ding. Khawthimnak hmun khalah rinsan awla, khawtleunak khalah rinsan thotho aw. Zan ah rinsan awla, zing na

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

thawh khalah rinsan thotho aw. Cuticun rinsan tlettlet na tumnak thinlung, a tir ih har fualfo vekih na rak theih mi kha tu ah cun a nuam zuahzo thlang ding ih, a kel ah na neih vivo mai ding. Vawi khatnak ah theihtawp suah ih ti tento cu a neta lamah hahdam le nuam zetih feh theinak a si. Hihi thlarau lam nun lamtluan hrangah a dik zet.

Ziangmawcan ah cun na theihawknak le thil umtudan a kalhawk can khal a um ding nan, cuvek can khalah rinsan thotho tluktu a um lo. Tan la awla, na rinnak ah dinghngat deuhdeuh aw. “Ka lo rinsan taktak ding, ziangtik hmanah ka mualpho lo ding” ti fetfet aw. “Ka rinsan tirta ta kha a cemnet tiangih ka dinnak ding a si” kan ti thei ringring ahcun Khrih cotu taktak kan si thlang ding. Hi dinhmun thlen tikah mi tampi an hlawhsam theu. Rak rinsan can te cu kan nei theu, asinan, thil umtudan le kan theihawkdan kalhaw deuhin kan thei ih, kan thinlung a hnual theu. Cutin kan um vivo ih, a netnak ahcun rinhlelnak lamzin kan zawhsal lala. Rinhlelnak sangka vawi khat kan awn pang ahcun kan rinnak cu tukverh ihsin a zuang hlo vukvi mai ding.

Pathian cun ziangtinkim a ti thei ti kan thei. Ringtupawl hrang khalah ziangtinkim ti a thiang ti kan thei. Hlanlai ah cun rinnak in ram an la ih, felnak phunkim an tuah, thuthiamkam mi an co ban ih, Sintit kaa khal an cipter thei, meipi huham khal an neh thei, sawt le nam ih hremnak khal an tuar ngam, thanau le tanntaihnak ihsin cahnak an co ih, doawknak ah mihratkhawkheng ah an cang; cuvekpawl cu rinnak in tu rori khalah a tuah theih thotho.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Cuticun “Bawipa cu kan rinsan thei, kan rinsan vivo ding. In Rundamtu duhnung le rinum cu leitlun sinak le harsatnak a phunphun khalin in ringhelhther thei nawn lo ding” kan ti thlang ding. Ralþa le huaisen zetin, Amah rinsan vivo in hmailam kan pan vivo ding. “*Nan rinnak hniksaknak cu meisa thawi fiah a si zo lo nan, a siat thei mi sui hnakih nasa sawn ih sunglawi, Jesuh Khrih lang tiki h cawimawi le upat le sunlawih tlakih hmuh a si ding a si*”(1 Pit. 1: 7).

Tu ah hin harsatnak khawthim pahtlang ding na nei zik fang a si. Leilung kaw sungih na luh lai khalah a leng ah cun ni cu a tleu kelin a rak tleu thotho, na hmu thei hrih lo menmen a si. Felnak Ni cu a eng ringring nan, lei kaw sungih na um ruangah na hmu thei lo men a si. A rei hlanah na pahtlang mai ding ih, eng nasa zet cun a rak lo hmuak mai ding.

%%%

Bung 7

DUHHRILNAK THU IH HARSATNAKPAWL

Nun pe-aw ngaingai dingin le Pathian cu rinsan hiahhiah mai dingih thinlung bawhcat a si hnuah harsatnak khirkhan tak ra thleng a um theu, cucu “duhhrilnak thu ih harsatnak” a si. A tirte ih lungawinak le thathawhnak kan co laiih kan phurnak cu a tlaniam vivo simaw, kan beisei vekin lungawinak le phurnak a sosan vivo thei lo tikah simaw, zianghmanlo vekih theihawknak ihsin ‘ro ruahro’ vek dinhmun ah kan ding theu.

Thungaithlak hun suah tum ciamco sehla, Farasi vekih theihawknak le mah le mah bumaw vek menih ruahawknak a hung suak lala. Kan rinnak cu a rak puan tuk, nunpi ngaingai si lem lo, tawngkam menmen vekih rak cangvai vekah ruatawsal in kan pekawknak cu Pathian khalin a pawm taktak lo ding tivekin thinlung a vavai ciamco.

Bawipai' ta vek rori-ih kan rak ruahawk cu ringhlelsal in, ‘cungai teh a va si ve maw’ tiin kanmah le kanmah hman thuphanper zikzik vekin kan ruataw. Culaiah, ‘si lo tuk lawmmam, Pathian zum lo, khawvel tuk’ vekin vun retawk cu kan siangaw leh lala si lo. Hi dinhmun khal hi a har ngaingai, harsatnak a tling taktak. Asinan, hi harsatnak hi kan theihfiang lohli ah cun a nehnak lamzin cu awlaite a si. Curuanga, hi nun thu kan rel mi hi ziangtihih kan neih mi ha a si ih, ziangtivekih

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

nunpi ding a si ti kan theihfiang lohli a ul. Kan phur le phur lo lam simaw, kan nun a hlim thei maw hlim thei lo simaw, lam a si lo' cupawl parih thumaw khal a si cuang lo. Kan phur le phur lo thu simaw, lole, kan hlim thei le thei lo thu khal a tahnak an si lo veve. 'Phurnak' si loin 'duhhrilnak' ih thumaw a sisawn.

Kan duhhrilnak in Khrih ah kan um hnget maw hnget lo parah a thumawsawn. Pathian duhzawngih nung thei dingin kan duhhrilnak rorih A hnenih kan tlukluh taktak ahcun kan hlim le hlim lo thu vek menih hnaihnaawh theih ding a si nawn lo. Fenelon cun, "Sakhuanak ngaingai cu duhhrilnak par lawngih thumaw a si'" a rak ti. A sullam cu -duhhrilnak hi minung nunnak hrampi bik a si ih, cucu dik le feltei a feh taktak thei ahcun thil dang cu an fel theh mai ding tinak a si. Duhhrilnak cu duhnak (caknak, hahiaunak) le tumtah men lawng si loin, thuhen cattertu, lalbik, minung nunnak ih thu neitu bik hi a si.

Phun dangin sim sehla, 'keimah' hun ti-aw theutu hi a si. Cuticun Pathian in Amai' ta si dingih in kawh tikah hi sungril nunih um, duhhrilnak cun kan nun pumpi a luaah theh ding. Cutikah Thlarau in kan nun ah lai a rel ih, kan zaten Amai' thu hnuaiah kan um theh. Minung cu Amai' duhhrilnak vekin a khawsa vivo ti hi thudik a si ringring. Hi thu hi theihthiam a har zet nan, a thupit tuk lawmmam ruangah rel lo theih a si fawn lo. Tlangval pakhat thuhla hi tahthimnak ah hmangin hun rel tum sehla a fiang thei ke maw. Kan sim roero mi nunnak neih duh (*rinhlelnak nei nawn lo*) zettu tlangval pakhat cu rinhlelnak in a nun a cimbuai ciamco ruangah a mang a bang nasa. Ziangkim hi

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

thulolak le mumal nei lo vekin a hmu ðeh, a zuam natsat tinten mumal lo deuhdeuh vekin a thei-aw sinsin. Cutikah duhhrilnak thupitzia hi an hun simfiang vivo. Duhhrilnak cu rinnak sawhñgettu ah hmang in, “Ka ring thlephlep ding, ka rinsan taktak,” a ti feufeu ahcun cak lo le ðawnñai zetih theihawknak cu ngaihsak ciamco tlak a si lo; ziangtikah simaw a reh mai ding tiin an sim. Cutikah anih cun, “Rinnak le rinhlelnak cu keimai duhhrilnak parih ðhumaw tinak a si maw! Cuvekih duhnalocing rinter ðento cuteh thungai a si thei ke maw?” tiin a sut bet.

“Si tuk e, duhhrilnak hi kanmah a si ih, kan duhhrilnak in a duh mi cu kan duh, a duh lo mi cu kan duh lo mai. Curuangah, na ti ding mi cu –hi rinnak thuhla ih na duhhrilnak cu Pathian lamih fehter ding a si. A rel mi hmuahhmuah cu a rel zo mi an si ruangah ringhñget mai dingin na thinlung bawtcat aw la, zianghman lo vekih na theihawknak hmuahhmuah cu zianghmanah siar duh nawn hlah. Pathian in cuvek rinnak cu Amai’ phuanawknak in a nemhñget leh tengteng ding,” tiin an sim vivo. Cui tlangval cu khua ruat betin daiten a um khuaukhi lawk.

Tawkfang a rei hnuah thungaitlak zetin, “In sim mi thupawl hi ka theithiam thlang. Keimai theihawknak parah thu ka nei thei lo nan, ka duhhrilnak lawngte keimai thuthu a si. Ka duhhrilnak a dikzawngih ka hman ruangih hivek nun nei thei ding ka si ahcun hi nun lungawinak cu ka nei ve tengteng ding. Ka duhhrilnak cu Pathian hnenah ka hlan ih, Amah cu ka ring taktak a si,” tiin a run ausuak thei thlang. Cui tikucan rori ihsin amai theihawknak, depde le mah le

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

mah bumaw rero vekih a theihawknak cu zianghmanah a siar duh nawn lo, a thinlung sung muril ihsin 'rinsan' cu a hrilsawn, a rak rinsan zo ti cu a vun theiawsal. Ni hnih thum sungah 'nehtu' a hun si thei lohli. A thinlung sungih a theihawknak dik lo khal a rei hlanah dikten a feh thei.

A ngaihtuahnak hmuahhmuah khal Pathian Thlarau thiltitheinak hnuai ahcun a thum thluh. Pathian kutih a duhrilnak a rak hlan mi run kaithosal in, Pathian in ziangkim a hun her danglam theh. A rinnak, a tak si lo dingih a rak theihawknak cu hnin lo dingih a kaihnggeh veten a nunnak ah rah tha phunkim a suak mai. Cuticun cui tlangval nunnakah cun nun duhning, nun hnget le Khristian nundan mawi phunkim a nun suahpi vivo.

Cui thuthup cu hihi a si. Kan nundan hmuahhmuah hramthlknak bik, kan duhrilnak cu soal le thatlonak kut hnuai a rak um theu ih, cu mi cun a duhduh in kan nunnakah hna a tuan theu. A duhzawng cu kan nunnak ih a tuahsuak theinak dingah le kan nun in kaihhruai theinak dingah tu ah hin Pathian in kan duhrilnak cu Ama' hnenih hlan dingin in sawm. A sawmna' aw hi kan cohlan ih, Ama' hnenah a nung mi thawia'knak si dingih kan hlanaw' ahcun Amah cu in neitu a si thlang ding. Kan nunnak ah Khrih Jesuh ih duhzawng cu a run tuansuak mai ding. Khrih thinlung in neihter ding ih, Amah bang dingin in thleng danglam ding.

Fala pakhat khal hi harsatnak hi neh thei lo vekih a theihaw'knak ruangah a mang a bang ngaingai, a buai nasa. Cui soal cu a thinlung sung thuk duhrilnak ih a huat

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

zet laiah lenglam thinlung cun a rak ngaina zet si!!
Cutiih a ngainatnak cu a reh lai hlanlo, can reipi sung
cu neh theih dingin a zumaw thei lo. Asinan,
duhhrilnak dikih thiltitheinak a hun theihfiang tikah
fianhrial ah a feh ih, hitiin thla a cam.

*“Bawipa, hi sualnak hi ka thinlung in a ngaina ti na
thei. Ka thinlung sungmuril cun a hua in, a duh lo zet.
Cu mi ka ngainatnak, ka thinlung hin ka nun hi i rak
neh theu. Asinan, tu ahcun ka sungmuril duhhrilnak hi
na kut sungah ka lo hlan, in nehsak dingin ka lo dil a si.
Ka duh nawn hrimhrim lo, hi sualnak hi tuah khal ka
duh nawn lo. Ka duhzawng tuah thei dingin ka
duhhrilnak hi nangmah in nei awla, cahnak thar thawn
run thuam aw.”*

Cutiih thla a cam veten a nun cu runsuah in a um vurvo
mai. A lenglam ihsi thupek ruangah si nawn loin
sungmuril lamah Pathian Thlarau Thianghlim huham
cun A duhzawng le a pawmtlak hnaṭuan cu a nunnak
ah a takin an lang vivo thlang.

Duhdawt mi Khristian unau, tu ah cun hivek harsatnak
neh theidan lamzin kan hun hawl hrih hnik pei.
Nangmai theihawknak le na lenglam cangvaihnak
hmuahhmuah cu rinsantlak an si lo ti thei hmaisai phawt
awla, na nun pumpi-ih thuneitu bik, na duhhrilnak kha
thupi bikah ret aw. Cui duhhrilnak, ziangkim na duh le
na huat theinak hmunpi bik cu Pathian hnenah na hlan
zo maw? A kutah na pe zo maw? Amah rinsan taktak
dingin na duhhrilnak in cucu a hril zo maw? Cupawl
hmuahhmuah cu na duh ngaingai a si ahcun Bawipai'
kut sungah na rak um hiahhi zo tinak a si, na rinsan zo

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

ih, a thu thlun ding cu na hrilsawn, ziangatile, na duhhrilnak cu 'nangmah' kha na si. Pekawk ding cu na pe-aw zo. Pathian thawi kan pehtlaihawknak ah hin duhhrilnak lawng a cangvai simaw, mah le mah theihawknak thawn an cangvaitlang simaw, zianghman danglamnak a um cuang lo. Nangmai hmuhdan ah danglam hmansehla Pathian mithmuh ahcun a danglam cuang lo. Na duhhrilnak cun a tawpkhawk tiang a lo thlenpi thotho ding. A tak si lem lo, pawnglang tuk vekih na theihawknak, mah le mah bumawk vekih theihawk can rak um hmansehla, pawisa duh hrimhrim hlah. Na duhhrilnak thuk bik cu Pathian lam a si ih, ziangkim a kutih na pek hnuhnu cun a tawk a si mai. Na theihawknak cun na duhhrilnak a hngehter mi cu a run bawm leh thotho ding.

Duhhrilnak cu nauhak retkhawmnak hmuni hnatuantu (nunau) vek khi a si. Cu nu cun ziang thil khal a thabik ding le a dik bik dingih a ruah mi cu tuah a hun tum theu tikah, nauhakpawl cun rak el in, an tap, an ciap celcel theu. Culaiah nauhakpawl si loin amah cu thuneitu bik a si ti a theihawk hnu cun a tumtah mi cu a ti hluahhlo mai theu. A netnak ahcun nauhakpawl khalin a thu an run zawm leh thotho.

Cutikah a tumtah mipawl a hlawhtling theu ih, a ai a puang in, a thinlung khal a nuam nasa. Cu nu cun nauhakpawl thu lawng ngai in, amai thuneihnak hmang ngam lo sehla, an buai nasa ke. Cuvek cu mi tampi nun buaitertu a si theu. An duhhrilnak hnakin a lenglam ih an theihawknak cu an rinsansawn theu ruangah buainak le mangbangnak in an nun a zel ringring. Cuticun, hi thu hi hmingsin ringring hnik uhsi. A thupi bik cu ka

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

duhhrilnak hmangih thutluknak tuah ding hi a si. Kanmahte theihawknak le a lenglam ih kan umdan men hi an si lo. Kan duhhrilnak rinsan loih kanmah le kanmah kan theihawknak vial hin mah le mah bumawknak a suahter theu. Na duhhrilnak cu Pathian lamih na hlan hnuhnu cun Amai' ta rori na sinak cu na theihawknak in ziangvekin rak el khal sehla, mah le mah bumawk le hrawhrawl khal a si lamlam lo.

Pathian duhzawng duhpi ve dingin na thinlung na tuaht̄ha zo maw? A hnenih na pekawk ih, Amah na rinsan ringring cu a duhzawng a si. Cucu na duhzawng a si ve maw? Nun pekawknak le rinnak thu ah na thinlung na bawhcat hnuhnu cun nangmai theihawknak cun lo el rero khal sehla, Bawipai' ta rori na si ti le a duhzawng tuah dingin nangmah ah hna a t̄uan rero ti cu tu rori ah hin na rinngam taktak a t̄ul a si.

%%%

Bung 8

A LAMHRUAINAK THU IH HARSATNAKPAWL

Pathian hnenah, Amai' ta si rori dingin le a thu thlun dingin na hun pekawk taktak hnuah le nangmah hmangin a duhzawng tuansuak thei dingin na nun na hlan hnu khalah Pathian duhzawng theih theinak ding thu ah harsatnak le buainak a ra um lala. Tuihlan ah Tukhaltu pai' aw na rak theih tam hrih lo ruangah a aw cu fiangfaiten na thei lohli theu lo. A duhzawng si dingin na theih mi le a lo hruainak cu Amai' hruainak taktak a si na ti laiah mi dangin an lo pawmpi thei lo can a ra suak lala men ding.

Cupawl lakah a hrekkhat cu Khristian sinakah nangmah hnakih pitlingsawn le an thu na el ngam hluahhlo lem lo mi khal an tel ko ding. Fehnak ding thei cuca loin mangbang zetih um cuahco a awlte. Asinan, cui harsatnak cu pum a pe-aw taktaktui hrangah cun neh a awlte. "Pekawknak taktak" ti hi thil thupi zet a si ruangah hmingsin sehla.

Ziangkimah kanmai thu kan lalter sungah cun Pathian thinlung theih a harsa ngaingai, a har men khal si loin thil cang thei khal a si lo. Curuangah, a thupi bik cu thil ziangkim ah Bawipai' thuthu ih um hi a si ih, cuvekih um teh na tum maw, thaten zohawsal hnik aw. Cuvek thinlung na neih ngaingai ahcun Pathian in a duhzawng, a lamzin dikih lo hruai cu a cak zet ding. Hi thu ih Bawipai' thukam cu a fiang nasa.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

“Nun ka lo sim ding ih, na zawh ding mi lamzin ka lo zirh ding; ka mitin lam ka lo hruai ding” (Sam 32: 8). “Cun vawrhlam ih nan pial tikah siseh, kehlam ih nan pial tikah siseh, “Hihi lamzin a si, hihi zawh uh” tiin na hna in na dunglam thu na thei ding”. (Isai. 30: 8). ‘Hi lamzin dik a si hi, hitawk ahhin feh aw’ tiin. “A tuupawl cu an hmin in a ko ih, a hruaisuak theu. A tuupawl a suah tikah an hmaiin a hruai ih, tuupawl in an thlun; ziangahatile, a aw an thei.” (Jn. 10: 3, 4)

“Hnemtu Thlarau Thianghlim in thil hmuahhmuah a lo zirh ding ih, nan hnenih ka rak lo sim mi pohpoh cu a zate in a lo mangtersal ding a si” (Jn. 14: 26). “Nan lakah mi zokhal in fimnak a thlaksam asile, mi hmuahhmuah hnenah nautat lo le siang zetih a pe theutu Pathian hnenah dil seh; cule anih cu pekin a um ding a si” (Jeim 1: 5).

Bible sung hmun tapi ah rel bet ding tapi a um lai nan, a fiang dingah ruat sehla. Pathian lamhruainak ahhin thlun ding le tuah ding tapi a um vekin a rahsua beisei ding khal a um ti kan hmu thei. *“Sikhalsehla, rinhmai loin rinnak in dil seh. Ziangahatile, rinhmaitu cu thli ih hran mi le sem mi tiffinriat tisuar vek a si. Ziangahatile, cutivek mi cun Bawipai’ hnen ihsin thil zianghman ngah dingin ruataw hlah seh,” (Jeim 1: 7-7).* Hruai tikah a lak si lo dingin thu tiamkam nei hruai a si theu ruangah rinsan zetih a thu kan thlun ahcun thutiamkam mi khal kan hmu tengteng ding ti hi a hmaisabik ih hminsin ding mi a si. Cu mi sangtu ahcun Pathian in in duhdaw ih, kan hrangih tha bik ding khal a thei; kan suangtuahnak

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

hnakin Pathian khawkhandan cu a thukin a sangsawn. Curuangah, kan theih ban lo a si hmanah Pathian cun kan thatnak ding lamzin ah in hruai thotho ti hi thei ringring sehla. Kan thinlung thuk ah Luka 14: 26-33 thu hi camter ringring in, kan nu le kan pa, kan u le kan nau, lole, kanmai nun rori khalah Pathian cu lal le hotu bikih ret ringring ding a si.

Kan nunnak ah ziangvekin thil a thlen hmanah, el loih thlun thei dingin kan thinlung kan timtuh ringring a tul. Cuti a si lo ahcun in hruai tumnak hi kan thei ngaingai thei lo ding. Curuangah, ziangkimah Amah rinsan in, A thu thlun dingih kan mancia ringring a tul. In hruai tengteng ding ti kan zumhngat ih, in hruainak ihpiang ih kan thlun thei ahcun Pathian lamhruainak cu kanmai nunnak khalin a theifiang sinsin ding.

Pathian aw kan theih theinak lamzin phun li a um, cupawl cu:- *Ca Thianghlim ihsin, thil cang mi le tikcu her-aw vivo ihsin, kan thinlung sungril ih khawruahnak fimvar te hmangin le Thlarau Thianghlim theihternak hmangin.* Kan hmuhtawn mi le hi thil pali an remawk ahcun Pathian hnen ihsi suak rori a si ti kan ti thei ding. Phun dangdang in thuhla cu rel sihmansehla an rel mi an bangawk ahcun rintlak a si. Asinan, thil pakhat khat tuah dingin aw pakhat in in sim ih, a dang pakhat in ti lo dingih in sim lala ahcun a suahnak a bangaw lo ti kan thei mai ding. Curuangah, kan hmuhtawn mi cu a dik maw dik lo ti kan theifiang theinak dingah cun hi thu palipawl hi tahawknak ih kan hman ding mi an si. Pathian thu cu a hmaisabik le thupibik ih ret ding a si. Ziangvek thu khalah Bible hi kan kau hmaisabik ding le kan zohhhiahawknak hmaisabik ding a si. Bible

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

sungih thu fiangfai kan hmuh hnuhnu cun theihternak dang kan tul nawn hrimhrim lo. Rinhlel ruangih suhsal cingcing khal a tul nawn lo, ziangahatile, thu fiangcia a si. Bible sungah fiangfaitei kan hmuh hnu khalah Khristian hrekkhat in an ringhlel ih, lamzin dik lo lamah an fehpi soal theu. Fala pakhat khalin, “Ziang hmuahhmuah hi nan ta an si theh” ti sirhsan ah hmangin a rualpi nui bag sungih paisa a ruk mi khal Pathian duhzawng a si ding ti tiangin a ruah phah. Pathian aw vekih a theih mi cu Pathian Thu (*Bible*) thawn zothtim sehla cuti’n a um lo ding nan!!!

Culaiah thuhla hrekkhat cu Bible sungih um lo a rak um ve. Cuvek can ah cun hruaitu le lamzin khihmuhtu kan tul lala; kan tul ti khal theih ding a si. Asinan, rin hnakin thuhla tampi cu Bible sungah hmuh ding a rak um vivo. Thimnakah ceiawnak thu si bang sehla 1 Pit. 3: 3-4 le 1 Tim. 2: 9 ah kan hmu thei. Tawngkam thuhla si bang sehla, Efes. 4: 29 le 5: 4 sungah kan hmu thei lala. Phuba lak thu le thahawknak thu si sehla Rom 12: 19-21, Mat. 5: 38-48 le 1 Pit. 2: 19-21 ah kan hmu. Ngaidamawknak thu a si le Efes. 4: 32 le Marka 11: 25, 26; khawvel mi vekih um lo ding thu a si le Rom 12: 2, 1 Johan 2: 15-17 le Jacob 4: 4; thinlung helhkam thu a si le Mat. 6: 25-34 le Filip. 4: 6-7 ah kan hmu thei lala.

Hi Bible bungcang ihsi rori hmanin Bible hin thu tampi, fiangfai zetin in simfiang ti kan hmu. Curuangah, ziangvek thu khalah harsatnak na nei ih, ziangti um ding a si ti na theih lo veten Bible sungah na tul mi a um maw um lo ti na hawl lohli a tul. Thlacamnak in na duhzawng cu lo theiher lohli dingin dil aw. Pathian thu in lamzin a lo khihmuhtu mi cu

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

thlun mai awla, theihternak dangdang beisei nawn hlah. Pathian lamhruainak hrimhrim cu Bible kalhzawngin ziangtik hmanah a thleng dah kel lo. Hi thu ah hin hmnsin ding pakhat a um. Bible hi a ÷ul hnai lo mi thuhla phunphun lakkhawm mi a si lo, cuhnakin kan nundan ding in khiihmutu cabu finkhawm mi a sisawn. Bible ih sim tum mi taktak theifiang thei dingin ngunthluk zetih zir a ÷ul. Cang hnih cang khat te lawng lasuak tahrat in, kan duhnak zawn nemhngheknak ih kan hman ahcun Bible pumpi ih sim duh mi kan ÷helh hualhi pang thei.

Cuvekih Bible zir cu hlohnak le fehsualnak lamzin hramthawhnaak a si ti hmnsin a ÷ha. Hmun dangih a sim mi thei nawn loin thu pakhat (lole, hmun khat ta lawng) cawisan ciamco a awlte, cucu a dik lo zet. Kan Bawipa Jesuh in thlemnak a tawn tum khalah Setan cun Bible cang hnih khat thu lawng lasuak in a run thlem nasa nan, Bawi Jesuh cun Bible pumpi zirhnak thu hmangin a rak el neh a si kha. Thu dang tampi lakah thutak hmuhsuah thiam hi a thupi ngaingai.

Cuitlunah, Bible siar tikah awngbali vek phun in ‘kau ngah mimi siar’ tivek khal a dik lo lala. Tumtah cianak um lem loin kan tulnak zawnte vun kaungah pang khal cu thil cang thei mi a si ko, Pathian in kan ÷ulnak zawnte hrangih thu in sim can khal a um thei ko ding. Asinan, Pathian duhzawng le kan hnenih thusim in duh mi theih theinak dingah cuvek hlirih tuah kan tum a si ahcun cucu tidan dik lo a si. Cuvek tidan hmangih Bible siar hmang zet mi pakhat a rak um.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Vawi khat cu a mitsing in Bible cu a vun kau ih, “Ka kutzungih ka tawh mi Bible cang pohpoh Pathian in ka hnenih thu i sim duh mi ah ka pawm ding a ti. A hun kau tikah Mat. 27: 5 cemnak ih *“cule a feh ih, a va awkaw that”* ti thu hi a rak si. Thuhla tha ih a ruah lo ruangah vawi khat a hun kau lala. Luka 10: 37 cemnak ah *“Feh awla, cutivek in tuah ve aw”* ti a rak si lala. A lung a kim thei cuang lo ih, a vawi thumnak a kausal, Johan 13: 27 a vun kau ngah. *“Na tuah ding mi cu tuah lohli aw”* ti a rak si lala.

Hivek phun si loin upat le tihzahnak thawn thuhla kan theih duh mi cu Bible pumpi zirhnak a si maw si lo tiin kan hawl ding a sisawn. Cutiin theihtawpsuah in kan hawl nan, kan hmuh thei cuang lo asile kan sim zo mi thu dang hmangin Pathian duhnak cu ziang a si ti kan hawl lala ding. Pathian cun na khawruahnak fimvar te hmangin siseh, thil thlengaw rero mi hmangin siseh, na hnenah thuhla a lo theihter tengteng ding.

A lo hruainak lamzin dik a si ahcun cupawl hmuahhmuah cu an remaw zet ding. Thil pakhat khat tuah duhnak na thinlung ih a um ahcun Pathian thu thawn a remaw maw, asilole, na khawruahnak fimvar hmangih na ruahnak thawn teh a remaw maw remaw lo ti na ruah ciamciam hnu ahcun lamzin dik a si le si lo a rung lang mai ding. Hi mipawl lakah pakhat khat tal thawi an remaw lo ahcun a dik ngaingai lo a si ding. Bawipa rinsan phahin tawkfang nawn tal hngah a tul hrih tinak a si. Pathian aw ngaingai a si ahcun a zohhliahnak dangdang thaw khalin an remaw vivo mai ding. Asinan, ziang thaw hmanin an remaw lo asile cui thu cu hnawl lohli mai ding a si, ziangahatile kan

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

thinlung sungih thu a rel theutu cu Pathian lawng a si lo. Kan ngaisan zet mi, mi pakhat khat hnen ihsi khalin Pathian thu vek sisi, si ngaingai si lo, thuhla tampi kan thei thei. Kan suangtuahnak luahkhat thei thil pakhat thil pakhat khat a um ahcun kan manglam tiangih ra lang phahpah khal an um ding. Kan taksa lam damlonak ruang khalah 'aw' pakhat khat thei vekin kan ruataw thei.

Cuitlunah, thlarau lamih kan ralpa, thim thuneihnak, khawvel lalpa, 'eng tirhthlah' ti tiangih a ruatawtu cun kan thinlung sungih thu run rel ve a tum ringring. Pathian lamih in hruai ding vek khi a bang nan, hrawkhrawl zetin bum in rak tum ziar hi a si theu. Cutiuh mi bum cu a thiamzawng tak a si si!!

Pathian fate, thungaithlak ih Bawipa a riantu mi tampi cutivekin hlohralnak lamzin ah a rak hruai zo hai. Cuvek mipawl tumtah mi cu ziangkim hmu thehtu Pathian cun a theithiam hai ih, ngaidam a duh in, a ngaidam khal a si thei, asinan, a nunnak ih rahsuah cu duh a nung lo nasa theu. Curuangah, 'hruainak au-aw' theih lawng khin a famkim hrih lo, khuitaw k ih si ra a si ti theih a tul ringring.

Cui hruainak au-aw cu ziangvekih mak le danglam a si hmanah Pathian hnen ih si ra a si ngaingai tiuh nemhnggeh tlak a si cuang lo. Sualnak lam le bumawknak lam thlarau cu khuahlan lai ihsin tuini tiang mangbangza nasa zetzet a tuah thei tlunah a ra thleng lai ding mi thu tampi simkhawl khal a thiam. Cuitlunah hmingsinnak a phunphun tuah in, thuthup khal a rellang thei. Pathian minungpawl cu cuvek

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

menih bum an si lonak dingah ralrinnak thu tampi pek an si. Curuangah, kan thinlung ih thuhla rung thleng mi pohpoh cu Pathian thu ih si kan zohhhiah cingcing a tul.

Pathian thu ih si zohhhiah lawng khalin a tawk hrih lo. Kan khawruahnak thianghlim le fimvar te thaw khalin zohfiang ding a si. Pathian thu ih kan hmuh vekin hi lei parih kan khualtlawnnak lamzin ah hin Pathian minungpawl cun kan theihnak le thiamnak hi thahnem santlai zetih kan hmansuah a tul. Kan lenglam nun le kan sungmuril nun hrang khalah Pathian ih in pek mi fimnak hi kan hman thiam a thupi ngaingai. Khrih dung kan thlunnak lamzin tuan ah hin mai tithei mi khal tuah tum cuang si loin 'zinpeng zawh lo ding in bawm aw' ti ringring hi lunghrawl ih khat lamzin kan feh laiah kan mit tuam sehla 'kesit lo ding in bawm aw' tivek khi a si ding. Khua kan hmuh theinak ding in 'mit' in pe ih, lamzin cu fiangtei hmu thei ding in le kan ke khal sit lo ding in mitmeng keuki ih kan feh a tul hrimhrim.

Mi hrekkhat cun, "Aiha, Pathian thu ah kan minung sinak famkim lo zet hi kan rinsan ding tinak a si maw!" an ti theu. Culam cu ka rel tum mi a si lo. Kan pianpi minung fimnak si lo, ngaihtuahnak fimvar zet le thinlung thianghlim, Pathian Thlarau ih kan mit a vanter mi cu kan thumawknak ding ka tinak a sisawn. A sullam cu hiti'n a si. Kan hnenah Pathian in a run sim hnuhnu cun thuhla kan theihthiamnak dingih a rak retcia mi hmangih rak cohlan ding tinak a si.

Cu mi lanih kan ti ahcun a dik thei nawn lo ding. Ziangtlukin rinnak thuk nei khal nungla mitsing cingin

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

ziangtik hmanah kan um dah lo ding. Khua kan hmuh theinak dingih kan mit kan men ringring vekin kan sungril lam thlarau nun khalah thu dik kan theih theinak dingah kan thinlung mit a men ringring a tul. Hi thu hi ziangtik lai khalah hmingsin ringring ding a si.

A pathumnak ahcun tikcu herliam vivo in a run hersuahpi mi hmangih zohfiang ding a si. Kan thinlung ih thu in simtu cu Pathian a si ngaingai ahcun a hlawhtlin theinak ding lamzin khal a rak um ve mai ding. Kan Bawipa Jesuh in hi thu hi Johan 10: 4 ah hitin a rak sim. *“Cun a tuupawl a suah tikah an hmaiin a hruai ih tuupawl in an thlun; ziangah tile a aw an thei a si”*. *“An hmaiin a hruai”* ti le *“an thlun”* ti hi hmingsin sehla. Lamzin sialsak dingih kan hmai ah a feh ih, cui sialcia mi lamzin ah cun kan feh ding ih, Amah kan thlun vivo ding a si. Mahte lamzin sialcawp vivo in simaw, dawnkhamtu harsatnak a rak um khalah mahte pahlang rupro ih feh cu Pathian lamhruainak thlun ih feh thawn a bangaw lo. Kan hmai in hruai hnuhnu cun lanzin khal in rak sialsak ding tinak a si ruangah kannih ih pahlang rupro a tul nawn lo.

Culawng si loin kan thinlung sungih thuhla rung thleng mi cu Pathian thu le thinlung ngaihtuahnak fim thawi zohhlih a tul vekin hi thil pathum hin kan sungril nunih aw rung thleng mi an rak nemhnggeh a tul ve. Kan thinlung ah ‘dawnkhamtu ziangsimaw’ a um lai ahcun a felfai deuh lo a si hi tiih hngah lawk ding a si. Asinan, cui thuhla rung thleng mi cu zianghmanih siar nawn lo ding tinak cu a si lo. Mi pakhat, Khristian nun ih thang cak zet cun a thansodan thuhla a relnakah ‘i dawnkhamtui aw-an ka hngah tuk ruangah a si’ a ti.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Thlarau lam laksawng sunglawi pakhat khat kan dawn tikah tuar har zet mi thlemnak pakhat khat cu a um tengteng theu. Lamzin thar a awnawk tinten a tha le tha lo a cawhpawlh in a fehkawp duh zet theu. Hi thu hi hmnsin a tul ngaingai. Asinan, cui thlemnak cun beidawngnak lamah in hruai ding a si hrimhrim lo.

Thlemnak nasazet le tihnungza thleng theu hmansehla Khrih bangnak lamih thanso vivo cu zosaw duh lo siang ding! Kan taksa khalin pitlin lam a pan vivo ahcun buainak le harsatnak tawn ding a ngah deuhdeuh ti kan thei ko nan naute tawihnew le zangfakza zet vekih um ringring ding cu zohman in an duh lo vek khi a si. Kan rel zo mi, thil phun lipawl an remawk thei ahcun Pathian in kan hnenah thu in sim tiin lungkim zetih pawm ngam ding a si thlang ih, tih ding zianghman a um nawn lo.

Pathian cun Amai' duhzawng tuah duhnak thinlung nei dingin in duh. Cuti a si ahcun kan duhnak cu Amai' thuneihnak hnuaiyah a umter ih, A duhzawng tuah kan hiar theinak dingah in bawm ding tinak a si. Curuangah, tuah ding pakhat khat tuah tengteng dingin a lenglam ihsi in nawr vutvo lam hnakin Amai' duhzawng tuah duhnak thinlung nei dingin kan hnenah thu in simsawn theu. A duhzawng tuah cu nuam kan ti ih, harsatnak ziangvek kan tawn phah can khalah lungawiten kan tuah thei thotho. Asilole, tuan lo thei lo dinhmunih ding (thimnakah, *pastor*) na si ruangih tuan fangfang ha na si!

Cu mi cun zalen zet le thinlung hahdam zetih Pathian ren duhnak a suahter. Bawipai' hnañuan cu a tul tuk

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

ruangih ti tento lam si loin hiar zet le kan duhzawng a si hrimhrim ruangih tuan a si ti kan thei thei. Cucu a si ding Pathian Thlarau in “An thinlung sungah ka thupek mipawl ka ngan ding” a rak ti! Duhdawt mi casiartu, nangmah le nangmah na theihawkdan teh hivek hi a si ve maw! Pathian duhzawng le a hnatuan cu nuam na tizawng le na hiarzawng a rak si ngaingai maw!

Cuticun A thu thluntu pohpoh hnenah Pathian in thu a run simdan cu hitin a si; thil pakhat khat tuah duhnak thinlung a run neihter simaw, thil tha lo bansan duhnak thinlung simaw a run neihter theu. Thlacam lai, asilole, mah le mah ngaihtuahawk lai can ah “Cu mi, kha mi cu tuah ka va hiar ve. Tuah ve thei ngaingai sehla ka va duh ve!” ti thinlung ah a rung lut theu.

Cuvek a thlen can ah cun Bawipai' hnenah thlensin lohli ding a si. Cule ralring zetin Pathian thu thawn a rem maw, rem lo ti ngaihtuahnak thinlung thiangtei ruah tikah a dik maw dik lo, tuah theinak ding lamzin teh a um ngaingai maw um ngaingai lo tivekpawl tla thatei zoh hmaisak a tul.

Hi thupawl hi nuamteten, pakhat hnu pakhat, a sangsangtei thlurh cetco tul khal a si cuang lo, vawileh-khatih theih thluh lohli theih a si. Thuhla tampi cu zawihnit rero tul loin an fiang puppi mai ruangah hngah cuahco tul loih tuah lohli theih an si theu. Daithlan le zet ruangih tul hnai lopi hngah cuahco tivek cu ‘thu lun lonak’ phun khat a si.

Ziangmawcan ahcun thatei ruah rero hnu khalah thil umtudand dik tak theifiang thei loih um can khal a um.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Rualpipawl thawn dik ih theih mi fingfing bangaw loih um khal a theih thotho. Cuvek boruak ah cun thil a fiangfai hlan sung cu hngah khiaukhi lawk a tha bik. Pathian thawi kan hngahtlang ahcun kan tikcu khal a lakin a cem dah lo. Pathian hnen ihsi suak ngaingai a si ahcun Amai' thu vekih a thlun duhtu cun thuhla fiangfai a thei sinsin ding.

Pathian hnen ihsi suak a si lo lawngah ziang thuhla khal nuamteten a ziamral vivo ding ih, a hloh hman a hloral ta men thei. Hi thu ahhin Pathian thu pohpoh, ziangvek a si khalle thlun thei dingih thinlung pek taktak a tul; cu mi a um lo ahcun Pathian hnen ihsi suak taktak hman hloralter pang a awlte. Cuti a si ruangah, ziangvek thuhla khalah "Pathian duhzawng a si ke maw, si lo!" tiih rinomainak a um hnuhnu cun zianghman tuah hrih lo lawlaw a tha. "Ziang thu khal rinnak tel loih tuah mi cu sual a si" ti a si kha!

Tu ih na buainak le harsatnak na neih mipawl cu Bawipai' hnenah thlen awla, A aw cu thei in, a thu thlun duhnak thinlung thawn na hnenih thu run sim dingin ngen aw. Ziangvek thu khal asile Pathian thu a si hnuhnu cun thlun rori dingin tiamkam aw. Rinomainak a um hnuhnu cun thu fiangfai na theihngah lai hlanlo hngak hrih aw. Na theihfiang hnuhnu ahcun thukthun loin zamrangten tuah lohli aw.

Na thinlung ih rung lang mi cu Pathian duh lozawng a si ahcun cui thu cu theihngilh mai dingin dil aw. Na hngilh thei lo ih na nunih a cam ringring thotho ahcun zohhliahnak dangdang thawn zohhliahsal awla, a remawk ahcun raltha zetin nunpi vivo mai aw.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Ziangtiklai khalah Pathian cu rinsan aw; hi thu ah hin rinsannak a thupi tuk lawmmam. Nangmah lo hruai dingin a man cia, lo hruai ding khalin na sawm zo. Curuangah, a lo hruai taktak a si ti rinsan in, na parih thil ra thleng mi pohpoh cu Pathian lungkimzawng a si tiih na pawm a tul. I hruai rori a si a ti ngam lotu cu Pathian khalin a hruai dah ve lo. Curuangah tih hlah, lungawi zetin, ruahsannak thinlung thawn A lo hruainak cu thlun vivo ko aw. Thil dang hmuahhmuah hnakin lamzin a lo sialsak mi zawh cu nuam na ti bik mi si hramseh.

*Thlaler ih mi vakvai ka si hi,
keh le vawrh ah pial rero in;
'Ka Pai' inn cu a naite thlang',
tiin ka beisei theu;
Ziangmawcan le vawrh lam ah ka pial,
ziangmawcan le kehlam ah;
Asinan, kar khat hnu kar khat in hruai,
Paradise ram thlen tiangin;
Thlarau Thainghlim lamzin in kihhhmuh aw,
Mero le meisa in i hruai aw;
Kar khatte hman ka feh thiam lo,
Ka hmai i hruai lo ahcun!*

%%%

Bung 9

THLEMNAK THU IH HARSATNAK

Khristian nunih theihfiang thei lo mi thu dang pakhat cu *thlemnak* thu hi a si. Pumpekawknak nun ih kan luh hnu ahcun thlemnak khal um thei nawn lo ding vekin kan ruataw theu. Asinan, rinloparal ih thlemnak a ra thlen thutthi ih, zum ban lonak lam ih si in nuai taktak ahcun kan buai curco theu.

Cun, thlemnak tawn menmen khal hi thlemthluk (sual ih tluk) vek tlukih kan ruah can khal a um lala. Cuitlunah, khawruahnak bawrhhlawh, kan duh lozawng thu tampi kan thinlung ih an hung lang theu ruang khalah thiamlo kan co-awakter theu lala tikah kan thinlung a buai thei zet fawn. Lamzin hlo tlukah kan ruataw aw, kan mang a bang ih, kan bei a dawng ruahco; cupawl cun sual tuah taktak duhnak tiang in thlenpi theu. Sual cun mi beidawngpawl thlemthluk hi nuam a ti nasa si, thinnaunak hi a palai ah a hmang thiam zet fawn.

Cuvek dinhmun ih dingpawl hrangih thil tul hmaisabik cu thlemnak thuhla thatei theihfiang ding khi a si. Khristian nun cu lamtluan ih doawknak hliir a si. Vanlam ah Khrih thawn totlang zo kan si laiah thlarau lam ral theunungpawl do ringring dingih fawrh kan si. Tuihlan ih kan rak tawn le tuar zo mi thlemnakpawl hnakih cak le nasa ih do ding a um vivo lai sapbai.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Khatlam ahcun thlemnak nasa zetzet tawn le tuar hi micak hmainsinnak tha zet a rak si thung. Isarel miphunpawl khal kha Pathian rinsandan an zir hnu, Kanan ram an luh hnu lawngah a si kha an doralpawl doneh thei dingih ruah an si! A hlanah kha cu zohmanih dotlak le buaipitlak an rak si hrih lo. Kanan miphun, Hit miphun, Amor miphun, Periz miphun, Hiv miphun le Jebus miphunpawl cu an ramih an va luhcilh hlanah kha cun do ding hman an nei ngaingai lo. Curuangah, thlemnak le donak nasa zetzet na tawn tikah cun a lo luhpi tumnak ramah na lutngah ngaingai thlang ti langturtu a sisawn. Na tumtah mi ram ih lut hrih lo vekin ruataw hrimhrim hlah.

Cu mi sangtu ahcun thlemnak hi soal a si lo ti vun theihngah lo ruang khalah buainak nasazet tawn a theih thocho. Thil tha lo kan suangtuahnak hin kan nun in hnaihnaawk zetin kan thei-aw ih, thlemnak ih neh mi vekin kan um cuahco theu. Rukru in mi inn siatsuah a tum ih, a thupten inn sungah a vung lut. Inn neitu pa in a rak hmuh veten rukruk tum pa cun inntek pa riangri rukru ah rak puh linglet bang sehla cuvek cu a si. Kan ral (Setan) hrangih thang rak kamsak vek khi a si ding.

Cutivek thang cun mi tampi a awk zo hngehng. Kan thinlung ah suangtuahnak soal a rung lut theu ih, rinhlelnak, Pathian camsiatnak, mi nahsiknak, hamtam ih, mi thil neih va dawt ciamconak, puarthaunak le khawruahnak dangdang a rung lut cupco. Cuveten, “Cuvek cu ziangruangah na ruat duh, na ruat thocho maw? Na thinlung cu a va tenum ve! Na nun hi a rak bawrhhlawh nasa si, na thianghlim lo lawlaw ti a langfiang” tivek in khawruahnak a fehso vivo thei.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Cuisicun thinlung sungah, “Bawipa ah ðumaw ngaingai ningna hivek thupawl hi ka ruat duh ding mawsi!” na vun ti-aw lala bet lai ding. Pathian thu hi pawmtlak hrimhrim a si ruangah kan rak pawm mai ih, kan nun ah danglamnak a um ngaingai cuang lo, zianghman danglamnak khal ka nei cuang lo” tiin kan thinlung cu dung ah a sip vivo. Cuticun, thil ðihnung bik, beidawngnak khur sungah kan tla ngaingai pan lo maw.

Khatlam ah, Pathian lamih ralthatnak cu thil dang hmuahhmuah hnakih ðahnem a rak si lala. Thlemnak neh ding cun ‘ka neh tuk pam ding’ ti thinlung neih a ðul hmaisabik. Neh dingin thlemnak cu kan ngam hrimhrim ding a si. “Cak le ralþa zetin um aw” ti le “Thinlung mangbang in um hlah uh” ti thutiam cu kan thinlung sungih nung ringring ding mi an si. Cuitlunah Paul khalin hi thu hi fiang zetin 1 Kor. 10: 13 ah a ngan. Hi thupawl hi thlemtu khalin a rak theih khiaukhi zo ruangah thinlung dungsip dingin le beidawng hmaisadizingih tuah in tum ðheu.

Thinlung dungsipnak hi ziangmawcan ahcun kanmah le kanmah kan zohniamawknak ihsin thinlung natnak le zianghman lo vekih ruahawknak rahsuah a si can khal a tam zet. Thlemnak ðihnung le khungkhai tuk hman si hrih lo, thlemnak tenaudeuh hman neh thei lo tivekin kan vun ruataw ih, thinnaunak ah kan hman phah thei lala fawn. Hivek hi thatei ruah ahcun tangdawrnak thinlung veki a lang zikzik nan, ðhatei hun ruah ngaingai ahcun duhawknak thinlung ruangah a rak sisawn. Kanmai lam ihsin thil tha pakhat khat beisei cu kan nei ðheu, cui kan beisei mi cu kanmah ah a um lo ti

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

kan theihawknak ihsin mi tlasam kan sizia kan theisuakaw ih, kan thin a nau ðheu. Tangdawrnak thinlung taktak cu cuvekin a um ve lo. Cuhnakin a tlaksamnak le fellonak a hmuhsuahawk cu thinnaunak ah a hman lo, amai lam ihsin thil ðha zianghman beisei ding a um lo ti a theifiangaw aw ih, a beisei le a thlir mi bik cu Pathian lawng a si.

Curuangah, tangdawrnak thinlung a neitu taktak cun cuvek thupawl a hun hmuhfiang tikah cun Pathian a rinsan sinsin. Tangdawrnak ngaingai si lem lo, a lem le puarthaunak thupte neipawl lawngte cuvek boruak an tawn tikah beidawngnak ah an hman phah riangri. An thinlung buaitertu ih an ruah ðheu mi soal sungah an tlusal cingcing. Kan thurel tum mi fiangtertu ding Setan le a dunthlunpawl thurelkhawmnak hitin a um.

Wawi khat cu miðha ngaingai pakhat cu soal ih tlu tengteng dingin Setan le a dungthlunpawl in a thlemthlukdan ding thu an relkhawm. Thlarau soal pakhat cun, “Keimah in, soal tuah tengteng dingin ka thlem ngah thei ding” a run ti. “Ziangti’n e!” tiih an hotupa (Setan) ih a hun suh tikah anih cun, “Soal nawmdan ka tepter hmaisida ding. Soal tuah a nawmzia le a hlawkdanpawl tla ka tepter vivo ding” a hun ti lohli.

Culaiah pakhat a ding lala ih, “Keimah in ka thlem thlu theisawn ding e!” a run ti. Setan cun, “Ziangtinsaw na ti ve ding?” tiin a sut lohli mai. “Thil dang a si lo, thatnak lamzin zawh a harzia le a buaithlakzia ka theihte hmaisida ding. Thatnak lamzin ah nawmnak a um lo ih, laksawng khal beisei ding pakhat hman a um

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

fawn lo ti tla ka theihter ding” a ti. An hotupa Setan cun an pahnih hnenah cun, “Nan hlawhtling lamlam lo ding. Amah rori in fimnak lamzin cu nun nawmnak lamzin a si ih, hngamnak khal a si ti a thei cia tuk sisi” a ti. “Cuti asile, keimah rori in ka thlem hnik pei” tiin mi pakhat a hung ding vukvi lala. Setan cun, “Ziangti-ih thlem a si na tumtah?” tiah a sut. Anih cun, “Beidawng rori ko ka tuah kei si mai!” tivial lawngin a sawn. Cutikah Setan cu a lung a kim nasa ih, “A si, cu mi cu a dik, cucu kan thlemthluk theinak lamzin thabik a si” a ti ih, a lung a kim nasa.

Setan le a dungthlunpawl thurel vekin mi pakhat khalin, “Thinlung dungsip le beidawng cu ramhuai ih si suak an si hrimhrim,” a rak ti ve. Curuangah, soal tuah kan tih zet vekin thinglung beidawngnak le dungsipnak khal kan tih natsat a tul. In neh thei lonak dingih kan sipsan cingcing a tul. Thlemnak thuhla kan theihfiang hnuhnu cun cucu kan ti thei mai ding. Asinan, thlemnak sullam kan theihfiang lo ahcun tum rero khal sehla kan ti thei cuang lo ding. Pathian thu cun *Thlemnak a tuar theitu cu hualvantha a si*” a ti (Jacob 1: 12). Kan Bawipa Jesuh rori hman kha soal rori dingih thlem a rak si.

Curuangah, thlemnak vial hi cu soal a si thei hrimhrim lo. Khawlak ah mi pakhat aukio ih, samcai ciamco kan theih ruangah thil soal tuah kan si mai lo vekin kan thinlung ah soal tuah duhnak a ra suah cingcing ruangah soal kan tuah tinak a si lo. Soal kan tuah kan ti mi cu *soal a si ti thei cingcing soal tuah duhnak lamih kan thinlung a feh, thlemtui thlemnak lung ih, kan tuah taktak lawngah* a si theu.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Cuticun kan thinlung ah suangtuahnak soal a rung luh veten khawlak ih mi aukio le to-aw kan tlansan men vek khi a si ding ih, zianghman kan tuahpi duh lo ahcun kan soal hrimhrim lo. Asinan, soal cu kan thinlung ah kan camter ih, a takih tuahsuak duhnak thinlung kan neih taktak lawngah soal kan tuah tinak a si. Suangtuahnak soal cun vawi ziangmawzat khal in run nuai hmansehla, soal tuah taktak loin kan tlansuak thei. Kan lu tlun ih vate zuang kan kham thei lo vekin kan thinlung ah tu le tu an rung lang cingcing khal a si thei. Asinan, vate cu kan lu parih a rung fut taktak ih, bu tla a run sak taktak ahcun rak kham kan tum lo ti a fiang ih, cui mawhphurhnak cu kan parah a thleng lo thei lo; ngaihtuahnak soal khal cuvek thotho a si.

Mi pakhat khal hi thu a theihfiang lo ruangah a buai nasa, beidawng in a um cuahco ve. Lungawitei nun pekawknak a neih hnu tawkfang zet cu hngam zetin a um. Thlemnak khal tawng cuang lem loin rei zet a rak um ruangah thlemnak khal a parih thleng nawn lo ding vekin a rak ruataw. Cuti a um laiah a rin ban lopi in thlemnak nasazet cun a run nuai ciamco ih, a bei a dawng curco. Thla a hun cam zik dekdo khalah a thinlung ah suangtuahnak a phunphun an hung lang zutzo.

Cuvek boruak ritpi ih a hun nuai taktak tikah cun thlemnak khal neh thei lo, misual tuk vekin a hun hmu-aw ciamco. Pathian hnenih pumpe-aw ngaingai lo vekin a thei-aw thlang. Malte a reideuh tikah cun piangthar lo vekin a hmu-aw sinsin ih, mangbang tithum in a mang a bang. Cutikah, a rualpi pakhat, a harsatnak thu theihpitu cun thil umdan thaten a

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

simfiang. Ngaihtuahnak dik lo zetzet a thinlung ih ra lang theu cu *sual* an si lo, *thlemnak* an si. Cupawl cu amai sung ih si suak an si lo, a lenglam ih si ra lutsawn an si ruangah thiamlo coawakter ding a si hrimhrim lo tiin a sim. A kiangnai ah misual zet pakhat in Pathian simsiatnak thu rel bang sehla, rak thei loin a um lamlam lo ding.

Cu mi a rak theih ruangah amah in Pathian a simsia tinak a si cuang lo tiin a dinhmun a simfiang. Cui hnu cun cuvekpawl cu thlemnak an si ti a hun theifiang thlang ih, buainak ah hmang nawn loin Bawipai' hnenih thlen cingcing ding a si thu khal a sim peh vivo. Thlemtu in a bum ngah ruangih a buai phah thupawl tla a sim. Bawipai' hnenih a thlen cingcing ih, cui ngaihtuahnak sualpawl cu ngaihsak duh nawn loih a um veten thlemnak cu a neh seksek a si mai tiin a simfiang vivo.

Cuisi thawkin a thinlung ah ngaihtuahnak sual an ra luh ihpiangin, “Ka lo theithiam thlang, hi ngaihtuahnak sualpawl hi nangmai run thlenter mi an si, ka hnen ih si suak an si lamlam lo. Bawipa cu a tikcucan te ih bawmtu a si. Na ngam ngaingai asile Bawipai' hnenah hi thlemnakpawl hi va thlen awla, Amah thawn reltlang lawlaw uh,” a hun ti thei thlang. Thlemtu cu a mang a bang sawn riangri ih, cuticun a nih cu a himdam lohli thung.

Kan ralpa (Setan) hnenah, “Suangtuahnak sualpawl cu kanmai hnen ih si suak an si lo, nangmai run ken mi an si,” tiih fiangtei kan sim ahcun in ngam lamlam lo ding, a relhlo lam sawn ding. In thlem zik tinten,

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

“Ramhuai ka si ih, kumkhua ih na ral ka si. Lo thlemthlu tengteng dingih ra ka si,” run ti ringring bang sehla zohman in a thu kan lung lo ding. Asinan, mi a thlemthluk theinak dingah amah cu a rak thupaw ringring. Cuticun mi a run thlemdan kan rak theihthiam ih, a tirta ihsin thlemtui thlemnak a si ti kan theih lohli thei ahcun awlaiten kan neh thei ding.

Cuitlunah thlemnak do hi thil tul lo le thathnemnak nei lo vek khalin kan ruat theu, a dik lo nasa. Thlemnak in nasa zetih in hnaihawak ruangah can saupi sung hmailam pan thei nawn lo veki kan theihawk pah. Cui can sung hmuahhmuah cu a lakin kan cemralter men theu. Thlemnak kan do laiah hin thlemnak do ding um loih hnangam le lungawi zetih kan um lai hnakin nasasawn in Pathian kan rian rero hi a rak sisawn.

Bawipai’ hminin ral kan do, nazi kar khat sungte hmanah thil tampi kan tuah man. Tlu lotei thlemnak kan tuarsuah tlukih kan Bawipai’ hnenah sunlawinak, thangthatnak le cawimawinak kan hlan natsat theinak lamzin dang a um nawn cuang lo. *“Thlemnak a tuar theitu cu hualvantha a si, ziangah tile, fiah a si tikah Bawipa in Amah a duhdawtupawl hnenih a tiam mi nunnak suilukhuh cu a co ding a si”* ti a rak si kha (Jeim 1: 12).

Thlemnak cu rinnak lamtluan ih kan feh vivo theinak dingih Pathian hmanrua pakhat a si ti fiangten kan hmu thei. Cahnak huham a nei mi, soal tuahnak hriamhrei pakhat cu soal donehnak dingah Pathian in in rak hmangter rero tinak a si cu! Cu mi cu Pathian in Amah a duhdawtupawl hrangah an thatnak dingin ziangkim a

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

tuahsakzia a langternak a si. Thlemnak neh theidan lamzin cu rel tam tul loin ‘rinnak in a si ding’ ti cu theih cia a si, ziangruangahtile, rinnak ih nung kan si si! “Zianghman ka si lo, Khrih cu ziangkim ih ka ziangkim a si” ti hi kan thupi si ringring hramseh. Thlemnak kan tawn mipawl cu Bawipai’ kut sungah ret in, Amai’ hnenih thum hi a duh bik mi a si. Thlemnak cun mi a kiansan duh lohli lo hi a buaithlak sinsin.

Asinan, thlemnakin ziangtluk rei in buan rero hmanah Bawipai’ kut sungih kan retawk thei ringring ahcun *neh mi* si loin *nehtu* kan si ringring ding. Thlemnak neh thei ding cun Bawipai’ kutih pekawk pumhlum tengteng a tul ti hi Pathian fate, mi tampi in an rak thei zo ih, thlemnak siarcawk lo an rak neh hngehge. Anmah a duhdawtui’ ruangah ropi zetih nehtu an rak si zo.

Hitiang hi kan rel tum mi si hrih sehla. Thlemnak neh theidan lam hnakin thlemnak umtudan lam kan khihmuhaw tam deuh a si hi! *Thlemnak* cu *thlemnak* a si ti kan theihfiang hnuhnu cun neh a awl sinsin ding ih, “Setan, ka dungah feh aw,” kan ti mai ding khi a si. Cuticun thlemnak thimkhawzingpi sung khalah nehtu kan si vivo ding.

%%%

Bung 10

TLUKNAK THU IH HARSATNAK

A thupi hun hmuh veten mi hrekkhat cun, “Ai, rinnak nun ah hin *tluknak* a um lai thocho tinak mawsi,” ti thinlung an pu lohli thei men. A si ko, tluknak hi um ding a rak si hrimhrim lo, a um khal a tul fawn lo, asinan, a rak um ve theu thocho si. Kan sinak ding hlir ruat ding kan si lo ih, a si zo mi le a si thei ding mi khal kan ruah tel an tul theu. Zohman in rinnak nun lamtluan ah sual tuah a theih nawn lo tiin an zirh dah lo.

An rel tam bik sawn cu sual tuah loih um thei kan si thlang ih, zingtiklai khalah nehnak sangka a awngaw ringring ti lam a sisawn theu. Mi thep karlak sungte hman tlu loih um tluansuak thei cu an tam lo nasa ding. Tluknak thu kan rel tinten sual tumpipipawl lawng kan thinlung ah an lang a si men thei, asinan, cu mi cu hitawk ih kan rel tum mi a si lo. Sual a si ti thei cingih kan tuah mi pohpoh, kan ruahdan ah a tum simaw, a fate simaw, tluknak an tling theh.

Culaiah theih lo ruangih tuah sual mi khal a rak um ve thei lala. Cu mipawl lawngte tui kan rel tum mi, tluknak thu ah kan rel tel tum lo. Sual hrekkhat cu rinnak lamih kan pitlin vivo hnu lawngah sual a si ti kan vun theihsal mi khal an um theu. Kan rak theihfiang hlan ta kha cu sual loah kan ruat hrih mai ke.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Thei lo vekih um hrim lawngte a cang thei cuang lo, zianghatile, thinlung theitu Pathian hmaih ding kan si si! Mah le mah kan bumaw tinak fang a si ding. Thimnakah, nauhak pakhat thuhla hun rel duak sehla. Nauhak feh thei pekte hi a sungkhatpawl hmuh lo sungah inn sungah vaktawi rero in, cabuai parih cati a va lak. A pai bawngbi var parah cun a burh ciamco. Hnipuan var parih cati kai cu ziangtlukin a buaithlak ti cu zate theih a si ko. Asinan, nauhak cun ka tisual ti a theih hrih lo ruangah a hrangah cun soal a si hrih lo. Lungfim zo, hnipuan var parih cati burh cu a tha lo ti a thei zotui' hrangah cun soal a tling ding. "Cuticun zokhal thil tha tuah ding thei cingih a tuah lotu cu soal a si," tivek in, kan theihfiang mi sungih soal thuhla kan rel ding.

Mi pakhat, rinnak nunih nung ti thei-aw cu soal ih a tluk thutthi ahcun, beidawng tukih um dingin siseh, mah le mah bumaw vekin simaw, soal thei nawn lo vekah ruataw in a tluknak khal thei lo vekih um dingin thlemtu cun a thlem peh vivo theu. Hi thil pathum hi tih an nung thluh, an zaten siatnak lamzin an tling thluh. Kan tidan ding tha bik cu 'ka soal a si' tiin pha loten, soal kan tuah mi cu ziang soal cekci ha a si ti thei in, a san le a vang khal hmuhsuah tum ding a si.

A thawidamnak khal hawl tel lohli a tul. Thianhlimnak lamzin zawh ding cun kanmah le Pathian karlak ah thuh le zep nei loin, tlang zetih kan um a tul. Tluknak a rak um ngelcel theu hi thil pawl zet a si, asinan, beidawng ding a si hrimhrim lo, ziang hmuahhmuah se thluh vek khalih ruah ding a si cuang lo. Thianhlimnak nun cu *hmun* le *ram* a si lo, *lamzin* a sisawn. Khua

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

pakhat kan va thleng ih, kan um lantanak ding si loin, cui khawpi kan pannak *lamzin* vek a si. Thianhlimnak cu *thil pakhat khat*, kan Khristian nun lamtluan ah kan sar ih, kumkhua kan neih ringring mi lam a si lo, *lamtluan ih kan nundan hmuahhmuah, mitthep sungte simaw, ni tin, zan tinih kan zawh ding mi le kan nun suahpi ding lam* a sisawn.

Lamzinpi ihsin kan hung pial duak khal a si thei, asinan, cui kan pial duak ruangah kan lamzinpi kan hloh tata tinak a si lo, kan kirsal ih, kan zawh mi lamzin kelah kan feh lala mai theu. Curuangah, hun tluk duak pang a um thei, cu khal cu thil pawl zet a si. Asinan, cu mi cun kan nun pekawknak le kan rinnak hi a siatsuah lanta ding a si lo. Bawipa thawi kan pehzawmawknak cu mitthep sungte khal kan catter ding a si hrimhrim lo. Pathian hnenih kir lohli a tul tinak a si.

Kan soal ruangah Pathian rinsan kan thulh ding a si cuang lo, cuhnakin Amah rinsan sinsin kan tulzia in theihter sawn a si. Kan tluknak san cu ziangvek a si hmanah, beidawngnak cun a thawidam thei lamlam lo ding ti a fiang. Naute feh thei pekte cu tu le tu a tluk cingcing ruangah a beidawng in feh zir bet nawn lo sehla cuvek cu kan si mai ding. Ziangtinsaw a um vivo ding? Ruah bet khal a tul nawn lo, feh thei loin a to ringring ding tinak a si ko. Kan ti ding umsun cu thawh lohli ih, zinkel zawh lohli a si mai.

Isarel-pawl khal kha Jordan tiva an tan ngah pekte ah khaw fate Ai khua an va do ih, an zum hnakin cui khaw

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

mipawl cun an rak sawp neknek ih, an rak dawihlo theh ti kan hmu. Cutikah an bei a dawng tuk ih,

“Mipipawl thinlung cu a zup ih, tidai vekah a cang. Joshua cun a hnipuanpawl cu a thlek ih, Bawipai’ thukham kuang hmaiah zanlam tiang leilung ah a bawkkhup, amah le Isarel upapawl thawn, cule an lu parah leivut an phulhaw. Cun, Joshua in, “Aimaw, maw Bawipa Pathian, kannih hi Amor mipawl kut ah in pe dingin le in siatsuah dingin ziangah saw hi mipipawl hi Jordan tiva khatlam ral ih in rak hruai? Jordan khatlam ral ah khan lungkim zetih rak um men ding kan si nan! Mawi Bawipa, Isarel mipawl cu an ralpawl hmaiah dunglet hawihi an kir tikah ziangsaw ka sim ding! Ziangah tile, Kanan mipawl le hi ramih um minung zaten an thei ding ih, in kulh ding ih, leitlun ihsin kan hmin a hlawnhlo ding a si: a maksak mi na hmin hrangah ziangsaw na tuah ding?” a ti (Joshua 7: 5-9).

Joshua cu a mang a bang in, a bei a dawng nasa ti a lang. Khati rori an hung mualpho rupro hnu kha cun mangbang le vansang ih an um cu a tul rori ti kan vun theihpi ko ding. Asinan, Pathian cun cutivek lawmmam cun a ruat ve lo. Bawipa cun Joshua hnenah, *“Tho aw, ziangahsaw khatihi na bawkkhup?”* a ti lohli.

An ti ding mi cu –khatiin beidawng le mangbang in um cuahco loin, thil sual an tuah mi cu phawrhlang ih, hlawnhlo in thianghlimtei an um lohli ding kha a si. *“Isarel cu a sual ih, thu ka pek mi ka thukham khal a buar; ziangah tile, camsiat mi thil rori hman an la ih, an ru, an pheh ih, anmai thilri lakah an ret a si” (cang 11).*

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

“Tho awla, mipipawl kha tithianghlim awla ...” tiin Bawipa'n thu a pek (cang 11-12).

Bawipai' hmaiah soal belbel ih ngaidam hun dilsal ciamco cu thil harsa a si lawng si loin, thil mawi khalah kan ruat lo khal a si men thei. Ngaidam dil zahra khal sehla in rak cohlan ih, in ngaidam taktak ding khal kan zum thei lo theu a si lo maw! Tleirawl pakhat khalin hi thu ah hin harsatnak a rak nei ve nasa. Bawi Jesuh hnenah ngaidam kan dil veten in rak ngaidam ding ti hi a ring taktak thei lo. “In ngaidam lohli sokhaw” ti a hun thei veten, “Kan dil veten in ngaidam duh maw!” tiin ringhlel nawn in a ti lai thotho.

Thusimtu cun, “Si e, kan dil lai rori hmanah in ngaidam sokhaw,” a ti lala. A ruat ciamciam ih, “A! culawmmam cu ka zum thei lo ve! Ni hnih thum hrawng tal pawti emem in um ta sehla. Cui hnu hmanah awkam mawi zet le tangdawr zet in ngaidam dil sehla, culawng ah in ngaidam ka zum. Cucu Bawi Jesui' duhdan khal a si ding, dil lai rori khalih in ngaidam ding hi cu ka zum thei lo. Bible in cutin in sim khal sehla a takah cun a can thei ngaingai ka zum cuang lo” a ti lai.

Khristian mi tampi ruahdan a rellang tha nasa. Hiti kan ruah theu ruangah Pathian fa, mi tampi cu kanmah le kanmah harsa zet in kan tuahaw. Sirawknak thahnem lo le beidawngnak khur sungah kan tla bet vivo. A sidan ngaingai cu hiti'n a si. Soal theihawknak a um veten ngaidam dilnak khal a um lohli; cui ngaidamnak khal pawmin, ngaidam ka si zo ti theihnak in a thlun cih ding khi a si. Cuvek cu ding zuahzo ih hmailam kekar

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

theinak umsun a si. Asinan, Pathian thawi kan pawlawknak cu reilote sung khal kan catter ding a si hrimhrim lo. Thianhlimnak lamzinpi ah cun “Jesuh lam lawng zoh” in kan feh thei ding. Amah zoh loin kan sualnak le cahlonakpawl kan zoh veten kan pial hlo theu. Curuangah, kan sual ngaingai a si hi ti kan theihawk veten Bawipai’ hnen lam hawi lohli in, 1 Johan 1: 9 thu hi sirhsan ih hman ding a si. *“Kan sualnakpawl kan phuan lo ahcun kanmah le kanmah kan bumaw ih, thutak kanmah ah a um lo,”*. Kan sualnakpawl cu thei lo vekih umsan in, suanlam kan hawl ciamco ding a si lo, Pathian hnenah kan phuang mai ding ih, kan fellowak hmuahhmuah khal a thianfai ti khal kan pawm a ʔul.

Cuticun rinnak in ngaidam lohlinak le thianfai lohlinak kan co ti kan thei thlang ding. Amah cu kan rinsan sinsinsawn ding a si. Cutiuh kan sualnak hmuahhmuah Pathian hnenih kan thlen hnuhnu cun in ngaidam zo a si ti kan pawmhnggeh a ʔul, ngaidam zo kan si ti kan pawm taktak a ʔul.

Hi thuhla ah hin ziangtik hmanah ngaidam dilsal rero a ʔul nawn lo, Pathian in a ngaidam zo ih, ngaidam kumkhua a si lanta ding. Setan, a dungthlunpawl le leitlun pumpi khalin cui ngaidam kan sinak cu ringhlel dingin an zuam ciamco ti hi hngilh lo ding a si. Paul vekin, *“Dunglam ih thilpawl cu hngilh in, hmailam ih thilpawl cu ka daw. Khrih Jesuh ah Pathian ih tlunlam kawhnaq lawmman ngah dingin hmuitin mi lam cu panin ka nawr,”*(Filip. 3: 13-14) kan ti ve ding a si.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Thuthimnak ah mi pahnih thuhla hun rellang sehla. Pakhat cu Khristian mi tha le thahnemngai zet, Kawhhran hnatuannak khalah taima zet le phur zetin a pe-aw ringring. Cuticun phur zet le hngam zetin kum tawkfang zet a um. Amahlawngte, rinlopi-in a thin a hung se thutthi ih, a unau pakhat parah thil duhnung lo zet a hun tuah. Cutiuh um ringring cu a hrangah thil cangthei lo tlukin a ruataw ih, a mang a bang nasa. Rinnak nunah a nung taktak hrih lo a si ding tiin a ruataw.

A netnak ahcun piangthar hrih lo, thlarau hlo rero vekin a ruataw sinsin. Pathian hnen ihsin nuamteten a tawlh hrethro ih, sualnak phun dangdang a tuah deuhdeuh tikah a nun cu amai hrang khalah, a rualpipawl hrang khalah duh a nung lo sinsin. A taksa ih a tuar men lawng si loin a nunnak tiangin tih a nung thlang. Cutivek in kum thum lenglo a um hnu ah Khristian pakhat, sual ngaidamnak thu (tluknak thuhla ih Khristianpawl ti ding) theithiam zettu mi pakhat thawn an hmuaw tariai.

Reilote an hun reltlang (titi) hnu ahcun a harsatnak cu a hun hmufiang lohli mai ih, “Na thil tuah sual mi cu a lang cia si, lang lo dingih thuh khal a tul lo. Asinan, Bawipai’ hnenah ngaidam dilin thla na cam lo maw?” tiin a sut. Cu pa cun, “Dil tuk kei cu! Kum thum sung rori, zing le zan pelh loin ka dil mawle!” a ti. “Cuti si si, a lo ngaidam ti teh na zum lo maw?”. “Zum lo ve, ziangtinsaw ka zum thei ding. In ngaidam vekin ka thei-aw lamlam lo” tiin a sawn. A rualpa cun, “Asile, a lo ngaidam taktak hokhaw tiin lo sim sehla na pawm thei kem?” a ti. “Pawm thei tuk e, Pathian ih a ti

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

hnuhnu cu ka pawm thei tuk” tiin a sawn lohli. Thusimtu cun, “Cutu a si ahcun Pathian cun fiang zetin a rel zo sisi” ti phahin 1 Johan 1: 9 thu a kau ih, a hun siar. “Kum thum sung rori na sual ngaidamnak na rak dil tluttlo zo, asinan, Pathian thu in na sualnakpawl ngaidam dingin le thianfai dingin Amah cu rinsantlak a si ti fiangtei a sim mi hi na pawm duh lo a si hi. A thusim mi na pawm duh lo ruangah Pathian cu thuphanper ah na canter a si cu,” tiin a sim bet vivo.

Cui thu a hun theih veten a hmusuakaw lohli ih, hmakhatte ah thla a cam; ngaidamnak le a sualnakpawl khal tlengfai dingin a dil. Cuveten a thinlung cu a hung zangkhai vuarvi. Khawthimpi cu a kiang zutzo ih, eng maktak rung lut zurzo vekin a thei ih, Pathian a thangthat. Cuticun Bawipa ahcun a nun pumpi a thum ih, rundamnak le sual ngaidamnak cun a nun ah hlimnak vawrtawp a run thlen.

Mi dang pakhat thuhla hun rel bet lawlaw sehla. Nun pekawknak a rak nei ve; kum tawkfang zet cu phur zet le hlim zetin a nun a hmang ve, thlemnak le sualnak phunphun khal neh vivo khalin a thei-aw. Cuihnu ah, rinlopi in, thinhengnak nasa zetin a run nuai ciamco. Tuar thei nawn loin a thinhengnak cun a buanthlu ngah tariai. Thlemtu cun, “Kha hokhaw, thuphan thu hliir ka lo ti rero zo kha! Nangmah le nangmah na bum-aw rero men, rinnak nun ngaingai ah na lut lamlam lo. Bansan theh lawlaw men aw, zianghman thathnemnak a nei lo ti a fiang zo. Tui na dinhmun ihsin ziangtinsaw hmailam panih na feh cuang ding, tingaihna dang khal na theih nawn lo hi!” a run ti.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Asinan, anih cun, “Thil ka rak tisual a si hi! A pawituk, asinan, Pathian thu in kan sualnakpawl parah ngaidam kan dil ahcun ngaidam dingin le kan fellowak hmuahhmuah khawlhfaidingin Pathian cu rinsan a rak tlak taktak a si ti’n in sim ih, cucu tu khalah ka thumawknak a si. Pathian in in ngaidam duh taktak ti ka zumhngget thlang,” a run ti thei thlang. A thinhengnak a so vutvo lai rori ahkhan amahte lawng um theinak pindan pakhat sungah a vung lut ih, thilhthiam in hitin thla acam.

“Bawipa, ka sualnak hmuahhmuah na kehram ah ka run thlen a si hi! Thil ka rak tisual taktak, tu rori khalah ka tisual rero lai thotho. Hihi ka hua tuk thlang, asinan, ka hnen ihsin ka thawnter thei cuang si lo. Ningzak cing le mangbang vansang cingin na hnen ka lo pan a si e. Nangmai’ thu vekin tufang ahhin ka sualnak hmuahhmuah ngaidam le khawlhfaika si zo ti ka pawm,”.

Cuveten, ziangkim a dai thepthep, thlipi le tisuar cu Bawipai’ thu vekin daiten an um theh. Lungawinak le nun hahdamnak cun a thinlung a luahkhat theh. Amah a duhdawtui’ ruangah cun nehtu a si thlang ih, thianhlimnak lamzin cu ralringten a zawh thawk thlang. A thinlung sung thukpi ihsin hla pakhat a hung suak ih, cui hla cu hihi a si.

“Bawipa thangthat in hla ka sak ding, zianghahtile, Anih cu mangbangza nehtu a si”. Cuticun tluknak pakhat khat a um pang theu tikah Bawipai’ hnen pan lohli aw la, nun pekawknak le rinnak nun thuksin ah lut vivo aw. Cuti na ti thei ahcun na tluknak ihsin

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

cawlhahdamnak na hmu lohli ding ih, Bawipa thawi nan pehzawmawknak khal reilote sung ti lo cu a catter lo ding. Cuvekin, sual kan buah mi pohpoh, kan buah vetei Bawipai' hnen thlennak cang kan thiam ahcun Pathian ngaidamnak kan co lohli ding.

Cuti si loin mangbang vansang ih kan sirawk le kan ngaihtuahawk ciamco sungah sual dangdang buah bet a awlte. Sual dangdang kan buah pang leh hmanah cutiiah Bawipai' hnen kan thlen cingcing ahcun sual kan buah khal a mal zutzo mai ding. A netnakah cun sual buah duhnak thilung khal kan nei nawn lo ding. Mi vannei hrekhatpawl cun vawi-le-khat ah sual an neh bupbi mai ih, nuamtetei nehtupawl hrang khalah ruahsannak a um lai ringring.

Tu hi tluk hnuiah thawhsaldan ding thu kan rel rero a si ih, tuisi cun tluknak a ra um theunak san lam kan bih thung ding. Tluknak a um theunak san cu thlemnak a natsat tuk ruangah a si lo, kan cah lo ruang khalah a si cuang fawn lo. Cun, Rumdamtu ih in bawm duh lo ruang khalah a si lo. Isarel mipawl hnenih a tiamkam mi cu, “Zohman in an lo neh lo ding” ti a si. Kan hnenih a tiamkam mi khal cu thotho cu a si. “Pathian cu rinsan a tlak, Anih cun nan tuar thei lo ding tiangtiang in thlemnak a run thlen lo ding....”. Ai khaw mipawl “malte lawng” an si nan, kulhpi nasazet nehtu (Isarel mipipawl) cu Ai-pawl hmaiah cun an zamse nasa a si kha!”. An ralpawl an cah lo ruangah a si lo, Pathian in a thlahthlam ruang khalah a si lo.

A san cu Bawipai' sim mi vekin *“Isarel cu a sual ih, thu ka pek mi ka thukham khal a buar; zianghatile,*

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

camsiat mi thil rori hman an la ih, an ru, an pheh ih, anmai thilri lakah an ret a si. Curuangah, Isarel fatepawl cu an ralpawl hmaiah ding thei loin an ralpawl hmaiah dunglet hawi in an kir; ziangah tile, annih cu camsiat mi an si: camsiat mi cu nan lak ihsin nan siatsuah lo a si ahcun kan lo umpi nawn lo ding,” (Joshua 7: 11-12). Sual an thuh mi ruangah ral an sun phah. An lakah Pathian huatzawng, sual phumaw a um mi cun a sunralter theh. *“Maw Isarel, na lakah camsiat mi thil a um; camsiat mi thil cu nan lak ihsi nan lakhlo lai hlanlo, na doral hmaiah na ding thei lo ding,”* (cang. 13).

Hi thu in zirh in tum mi cu hihi a si. Thil pawl tuk lem lo le sungril lamih thuhhlo mi khal sisehla, kan thinlung ah Pathian duh lozawng kan pai thup hnuhnu cu kan ralpawl cu ziangtik hmanah kan neh thei dah lo ding. Mi dang parih thinlung siava put thup, mai hmakhua lawng sial hmang, zangfah thinpemnak pakhat hman nei loih mi va sawisel ciamco,

Bawipai’ thu thlun ding lam hmuahih muangcang cuahso, thinthi hiahhiah ih kan pawm thei lo mi kan thil tisual mipawl, kan fehnak ding mawi ah feh loin a si lolo ih kan feh can tivekpawl hmuahhmuah hi kan thlarau nun siatbaltetu an si lo nan, kan nun lamtluan in buaitertu an si theh. Hipawl hin kan theih lo sungah kan tumtah lo lamah in hruai thlu thei. Mak tiin, suanlam hawl phah ih, beidawng cingih thla hun cam khal a sawt nawn lo. Kanmai nunnak ah a thuptei dik lonak um mi cu an relhna hmun ihsin phawrhuah tenteng a tul, phawrhuak in Pathian hmaiah pholang le hlohter verver a si lo ahcun Bawipai’ cahnak cu kan

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

hmang ve thei lo ding. Ziangah tile, cui sualnakpawl cun Bawipa thawi kan karlahak thubu ai an tuah ringring si! Curuangah, ringtu cu a tluk tikah amah ih sual um mipawl theifiang in, an umnak hmun ih si phawrhuah tengteng ding an si. Thlarau Thianghlim in ringtui nun ah cui hna cu a tuansak ðheu.

Ziangmawcan ahcun sual cu hiti zohmen ah cun ðha zet vekin a lang men thei. ðhimnakah, ðhahnemgainak nasazet vekih lang kha mi sawisel duhnak thinlung khuh mawitu vek khalin a lang thei. Hnañuan ziangkim ah fim zet le felfaite vekih lang kha Pathian hnenih ðhumawkw theinak ngaingai neih thei lonak khuh mawitu a si thei lala. In hruaitu, kan sungih Thlarau Thianghlim cun a thupte in hivek sual thupaw cu in theihter ðheu ruangah suanlam hawl khalle a ðhahnem cuang lo.

Culaiah a aw nemte, dimtetei a ðawng thektho mi cu thei lo vekih um pang a awlte lala. Mah le mah hi ðha zetah kan rak ruataw pang ðheu. Curuangah, sual thupaw cun kan rin lo laiah in phetthlu leh ðheu. Cuticun tlu lo dingin le tluk hnu ah kan tluknak san hmufiang thei dingin hitihin thlaza kan sam a ðul. *“Maw Pathian, i zawihnit aw la, ka thinlung hi thei aw; i hniksak aw la, ka ruahnakpawl hi thei aw. Keimah ah lamzin sualral a um le um lo zohhlah awla, sanmureng zin ah i hruai hram aw,”*(Sam 139: 23-24).

Duhdawt mi rual le tla, tluknak thu kan rel zo mi ruangah tluknak cu um tengteng ding vekin kan ruat lo kei uh. Pathian thu ih kan hmuh vekin Bawi Jesuh cun kan ralpawl kut ihta in runsuak thei taktak. “Kan dam

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

sung hmuahhmuah, Amai mithmuh ah thianghlim le felfaitei um ih, òihphannak zianghman um loih Amah ren” cu a theih taktak a si. Curuangah, kan zaten, ni tin zan tin hivek hin thla cam ringring uhsi. *“Bawipa, sual ih thlu lo dingin i kilkhawi aw, a netnak tiang i runhim theizia khal ka hnenah i run theihter aw,”*tiin.

A thutiam mi pohpoh thlun kim dingin Amah cu kan rinsan pumhlum kei uh. Amai' mithmuh ah a duhzawng pohpoh Khrih zarah Bawipa Pathian in kan nunnak ah a langter ih, A duhzawng tuah thei dingin le thil òha phunkim a famkim ih kan ngah lai hlanlo, kan lungawi mai lo kei uh! Jesuh Khrih hnenah cun sunlawinak cu catuan, camang in um kumkhua seh.

%%%

Bung 11

ZIANGKIM IH PATHIAN HMUH THEI

Pathian hrangih nun pekawknak lamzin ah dingtei kan ðhanso vivo theinak dawnkhawmtu tum zet pakhat cu “ziangkim ih Pathian hmuh thei lo” hi a si. “Pathian hmin a si ahcun ziangvek thil khal ka pawmrem thei vivo, asinan, minung thuhnuai ih pekawk lawngte har kan ti fualfo. Kan buainak tam bik cu *minung ih si suak an si* ti kan thei theu.

Cun, “Rinnak thu an rel mi cu ka pawm thei tuk nan, ziangkim hi Pathian kutah pe bang sehla, minung kha a rung cangvai ve ding ih, a run tibuai thotho ding. Pathian rinsan cu a harsa lo ding nan minung parih rinnak thum le minung rinsan cu ka ti thei hrimhrim lo,” ti thu khal kan thei ðheu.

Hi harsatnakpawl hi suangtuahnak menmen an si lo, thukdeuh ih ruah khal an phu hrimhrim. Hlawnhlo theih lo harsatnak an si ahcun pumpekawknak nun cu saduhthah menmen le zanmang vekin, a takih neih taktak theih lo tla an si ding. Ziang hmuahhmuah hi kan minungpipawl hnen ihsin kan parah an ra thleng kan ti thei. Kan tuarnak tamsawn khal zawi soal ruangah simaw, asilole, zoin simaw a tuah ding a tuah lo ruangih thleng khal an si thei. Pathian cu cui thil thleng mipawl parah mawhphurhnak a nei lo ti thei hmansehla, a theihpi le a siannak ih si kan parih ra

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

thleng an si ti kan pawm lo ahcun “nangmai thu siseh”
ti ding cu thil cang thei lo tluk a si.

Culo khalah minung ih buaiter mi rori a si ti kan theih
mi, Pathian kut ih vun ret khal cu ziangtinak hman a si
cuang lo ding. Kan nunnak tlunih thuneitu cu kan
minungpipawl an si hnuhnu cun rinnak nun kan ti mi
cu thil cang thei a si lo ding. Curuangah, kan hrangih a
thupi zet pakhat cu ziangkim ih Pathian hmuh vivo le a
karlak ih rak hrawlhaw thei thil pohpoh in Pathian
tumtah mi siatbalter theinak a um lo ti hi a si.

Cu mi kan pawm ngainngai hlan sung cu rinnak le
pumpekawknak lamzin ah tluangtei feh a theih lo ding.
Ziangkim kan parih a thleng mi pohpoh hi Pathian
hnen ih si suak, Amai’ ruangah kan parih thleng an si
theh ti kan pawm tengteng a ʔul. Cu mi karlak ih rak
buaitemu khal mang nawn loin ziangkim tlunah Pathian
lam hlir zoh ringring a ʔul a si cu!

Thusuhnak hrekkhat leh ʔul mi an um. “Pathian cu
ziangkim ah a tel vivo ngaingai maw? Minung rak
hrawlhawk venak ding khal ʔul nawn lo khawpin
ziangtinkim hi Amai’ run thlenter vekih ruat dingin
Pathian thu in in sim maw? Hi thusuh mipawl hi “Aw”
ti ih leh veve ding an si mai. Pathian fatepawl hrangah
cun An pai (Pathian) kut ihsin ziangkim hi a rung
thleng; a thlenteru (hmuh theih mi) cu zo/ziang an si
khalle Pathian thlenter thluh mi an si, mi dang zohman
an rak tel ve lo. Pathian thu khalin cucu fiangten hiti’n
in rak zirh. *“Cu mi (Suntam) pakhatte hman Pathian
hmaiah hngilh a si lo”. “Nan lu samphang rori hman a
zate in siar thluh an si sawn”* (Luk. 12: 6, 7). Kan ʔul

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

mi hmuahhmuah kan Pa ih a theih ðeh ruangah zianghman helhkam ding a um nawn lo. Phuba khal kan sam ding a si lo, Amah in a sam leh pam ding. Bawipa kan lamih a ðan ruangah tih ding zianghman kan nei lo, zohman in in doneh lo ding. Tiva kan tan lai khalah kan pil lo ding, meisa sungih kan feh lai khalah kan 'kang' cuang lo ding, ziangah tile, Amah in in umpi ringring zik si! In khaltu a si ruangah tlasam khalin kan um dah lo ding.

In keu thei lo dingin Sintit kaa khal a cipter. *“Anih cun a runhim in, a runsuak ðeu”*. *“Tikcu khal a danglamter ih, siangpahrangpawl a hlawnhlo ih, siangpahrang hrekhat an dinhmun a khaisang.”* *“Bawipai’ thinlung cu Bawipai’ hnenah a um ih, ti luannak vekin a duhduh ah a fehkawiter ðeu.”* *“Leitlun pumpi ah lai a rel; a kut sungah cahnak le thiltitheinak a um, zohman ih neh thei lo mi a si”*. *A puarthau zet mi tipithuanthum parah lai a rel ih, tisuarpawl khal daiten a umter”*.

Anih cun, *“Phun le hnampawl ih khawkhannak cu zianghmanlo ah a canter ih, mipawl ih suangtuahnak cu thathnemnak nei lo dingin a tuahsak ðeh”*. *“Bawipa cun a duh mi pohpoh a tuah; van ah siseh, lei ah siseh, tipithuanthum le tipi thukpi sung khalah”*.

Ngai hnik aw, hihi cu kan hmuh thei mi vial an si, a thuhla kan theih ban mi hi a va mal lai ve!! *“A thiltitheinak huham cu zoso a thei thei ding?”*. *“Nan thinlung in nan thei thei lo mawsi!”*. *“Nan hna in teh nan thei lo maw!”*. *“Kumkhaw Pathian, Bawipa, leilung killi Semsuahtu cu a cau dah lo ih, a bang khal*

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

a bang dah lo; thu a theih theizia cu hmuhsuah ban ding khal a si lo”.

Tui kan sim rero mi Pathian hi sokhaw, mangbang vansan lai khalin bawmtu nai bik cu! Curuangah, leilung hi thlengaw in, tlangpawl tla khi tiffinriat tlunah thawn aw khal hai sehla, kan tih lo ding. Tidai cu awn ciamco in, phul burhbo khal sehla, tisuar a natsat tuk ruangah tlangpawl khi hnin dumdo khal sehla, kan thla a phang cuang lo ding. *“Anih (Bawipa) cu ka beunak le ka ralhruang a si. Ka Pathian, Amah ka rinsan ding,”* (Sam 91: 2) ka ti ding.

Anih cun thangkamtui' thang lakah le natnak tha lo lak khalah a lo runhim ding. A thla in a lo hliahkhuh ding ih, a thla hnuai ahcun daiten na um hlenhli ding. A thutak cu ralphaw tumpi a si ih, a fate khalah hman a theih. Zantai ih thil tihnung ziangvek khal na tih nawn lo ding. Sun ih thalfung an ra thlen zurzo khalah na tih lo ding. Khawthim lakih nat siava leng ringring khal na tih lo ding. Sun lai ih thil tisiat theutu siatnak a phunphun khal na tih lo ding.

Na kehlam sir ah a thawngtel an tlu ding ih, na vawrhlam sir khalah a thawngtel an tlu thotho ding; asinan, nang cu cupawl cun an lo naih ngam lo ding ... Bawipa ka humawknak le ka beunak dik tak na si. Cungnungbik cu na thumawknak ah na hmang zo si ih, thil tha lo hrimhrim in an lo hnaihawnk thei lo ding; natnak tha lo khalin na kiang an naih ngam lo ding. Na fehnak kipah nangmah lo kilveng dingin vancungmipawl a thlah zik si!. “Nan thil neih mi pohpoh parah lungkimten um uh, Amah rori in,

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

“Ziangtik hmanah ka lo thlahthlam lamlam lo ding” a ti kha. Cuticun, raltha zetin, “Bawipa cu i khaltu a si ih, zianghman ka tih lo ding; minung in ka parah ziangha in siatsuah thei ding?” kan ti mai ding.

Hi Bible thu le hi thawi bangaw hmun dangdang ih kan hmuh mipawl khalah “a karlak ih rung lut duak” an um le um lo thu fiantgen in sim. Pathian fate, Amai' kut sungih nun a pe-awtui' nunnak ahcun Pathian thawi an karlah thil dang hrawlhaw a um dah lo. Thil thleng mi pohpoh, zawi thlenter a si hmanah, Pathian theih lo le a siannak tel loin a um dah kel lo. Mi pakhat khat sualnak ruangih ra thleng a si hmanah, kan nun in tham veten kan thatnak dingah Pathian remruat a si ruangah Pathian hnen ih si rung thleng a si tiih cohlan mai ding a si.

A hramthawk ah A duhzawng cekci a si lo hmanah ka nun in tham mi hmuahhmuah cu Pathian thu ih ra thleng an si si. Lei le van ih thunei hnak ziangvek khalin, mi bulpak in simaw, mi tampi tangkhawm in simaw, Pathian siannak la ta loin, Pathian humhimnak phar dawlpı cu an pahtlang thei dah lo ding. Curuangah, na parih rung thleng pohpoh cu Pathian siannak ih si ra an si theh. Pathian kan lamih a tan ahcun zohman in in doneh thei dah lo ding. Zianghman in in nater thei lo ding ih, ziang thil khalin in buaiter thei nawn lo ding. Kan hrangih tha ding a si ruangah Pathian theihpinak le siannak tel loin zinaghman a thleng dah lo.

Nu le papawl in an fate an ngaihtuahdan hi Pathian in in kilkhawidan langtertu tha zet a si, a relfiang kim

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

cawk cuang lo nan!! Naute cu a pa ih a pawm hnuhnu cun a pai' siannak tel loin zohman in an lasuak thei nawn lo ding, a siang lo nacing an lawng rumro a si lo ahcun!! A pa in a sian lo ruangih a rak kham thei lo hmanah amah in a tuar hmaisak tengteng a ʔul. Leitlun nu le pa hmanin cutitluk ih an fate an ngaihtuah ahcun kan Pa, van ih um, duhdawtnak tawpcin nei lo, fimnak le cahnak hmuahhmuah neitu cun a fatepawl cu in va humhim nasa zik ve aw!!!

Kan fate ciar kan duhdawt ih, kan ngaihtuah tluk talin Pathian in in ngaihsak lo ding vekih vun umter duhnak khal kan nei thei men. Pathian duhdawt le ngaihsaknak cu minung ih sungtuahnak hnakih thuk le kau a si. Kan samphang tiangmang siar thluhtu, suntam vate hman Amai' thu loih leilung ih a tlak hman a siang lotu cun A fatepawl nun siatsuahtu pohpoh cu ziangvekih ra thleng a si hmanah, ziangruangih thleng a va si khalle, Amai' duhzawng in A relfel thluh tengteng ding.

Cui thu a dikzia khihmuhnak tampi a um. Joseph ih nun lamtluan khal kha thaten zoh sehla; a ulepawl in sal ih an zuar tlukih thil tha lo le Pathian huatzawng a um lo ding titluk a si. Asinan, Joseph in lehnun ih a relsal tikah, *“Cuiruangah, tu ah hitawk ih in rak zuar ruangah nan riahsia in, nan thin heng hlah uh; ziangah tile, nunnak humtu dingah nan hmaiah Pathian in i rak thlah a si,”* a ti (Sem. 45: 5).

A unaupawl thiltidan kha cu rel tam ʔul loin thilsual an tuah. Asinan, Joseph hrangah cun Pathian remruat le a duhzawng a rak si tariai si! A tirah cun rak theithiam lo hmansehla, a dam sungih malsawmnak a dawn ropi bik

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

a rak si ziar. Cuticun Pathian in thinhengnak rori hman, Amah thangthatnak dingah a tuah thei. Cutivekin Pathian cun minung thinhengnak khal thangthatnak ah a canter thei. Amah a duhdawtupawl hrangah cun an thatnak dingin ziangkim (mi dang sualnak hmang khalin) a tuahsak theu.

Hi thu hi kan pawm ngaingai lai hlan lo hngamte le hahdamten kan um thei dah lo ding. Kan pawm ih, thumawknak ih kan hman lawngah kan hah a dam sutsi ding ih, tul hnai loih kan buai hehe ringring khal a reh vuarvi mai ding. “Men thei” ti thinlung nei ih kan buainak hmuahhmuah a reh khupkhi ding ih, “pelh loten thatnak le ngilneihnak cun ka dam sung i thlung ding” kan ti thei thlang ding. Pathian humhimnak sungah cun thih ding zianghman a um nawn lo.

Ziangkim ih Pathian kan hmuh ahcun buainak in thlentu le mangbang ko in tuahtui’ par khalah kan thin a sau thei thlang ding. Pathian in kanmah hmangin a duhzawng tuahnak ih a hman mipawl an si ti thei in, anmahpawl hmangin kan tlunih malsawmnak Pathian in in vur ding cu thlir in, cu mipawl ruangah lungawi thu kan sim thei thlang ding. Phunzai le vuivainak khal a reh thlang ding. Khristianpawl hin kan minungpi parih phunzai hi kan hmang tuk theu. Thinlung hahdamnak hi mi mawhthluk le vuihram hmangpawl hrangah neih a har zet theu. Pathian parih vuivai cu kan ngam deuh lo nan, minung parih vuivai cu kan thiam nasa. Asinan, ziangkim ah Pathian a tel vivo ti kan pawmhngget hnu ahcun kan phunzai paih nawn lo ding. Kan parih harsatnak a ra thlen can khalah kan hrangih tha ding a si ti Bawipa in a thei ti pawm in le, Pathian

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

hnen ihsi rung thleng a si ti thei in kan tuar mai ding. Harsatnak cu kan lungawinak a si ding ti lam si loin, cui harsatnak phenih Pathian duhzawng cu in duhdawtu a si ruangah, kan thatnak ding a si ti kan theih hnu cun cui harsatnak cu harsa kan ti nawn lo mai ding.

Nu in a duhdawt zet mi a fate sii a pek vek khi a si. Palang sungah cun sii cu a um nan, sii petu (tultu) lawngte a nu a si. A sii retnak thingkuang sungah cun sii cu ziangtluk tam rak um khal sehla, a fate hrangih tha ding mi sii ti lo cu fawr khatte khal a pe duh lo ding. Cuvekin a fate in a dam phah ding ti a theih hnuhnu cun sii cu ziangtlukih kha a si hmanah a fate a duhdawt le a duhsak tuk ruangah a pe thotho. Duh lo cing khalin a hnek rero lai.

Kan minungpipawl hi ziangmawcan ahcun sii dawng um thliangthli vek khi an si. Sii ei/in tengteng dingih in hnektu lawngte kan Pathian ih duhdawtnak kut a si lala. Kan harsatnak le tuarnak rung um theu mipawl cu sii retnak palangpawl an si lala. Asinan, anmahte thu in kan parah zianghman an ti dah lo. An sungih a um mi sii cu Sibawi Thiamnak cun kan thlarau lam natnak hrangah a hmang ih, in tultu khal Amah thotho a si.

Curuangah, sibur parih lungawi lo cu thil dik a si thei ding maw! An sungih a um mi siipawl cu kan Pai' kut sung ihsi kan ngah mi an si tiin lungawitei cohlang in, kan parih thil thleng hmuahhmuah ah, a thlentertu hmuh theih mi cu ziangvek a si hmanah "Na thuthu siseh" kan ti vivo mai ding a si lo maw! Cutiin ziangkim ih kan Pai' kutneh kan hmuh vivo thei ahcun

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

kan nunnak cu lungawi thusimnak in a khat ding ih, sim theih lo lungawinak cu kan co thlang ding.

Pathian duhzawng cu kan duhzawng a si ih, Pathian tumtah mi khal a hlawhtlin vivo lala ahcun, kan duh mi pohpoh tuhsak kan si vivo ve ding. Cuticun Amah thawn catuan camang in lai kan reltlang ding. Pathian ih pum a peawtu cun ziangkim ah nehtu a si tuansuak ding. Curuangah, hlimnak le lungawi ah siseh, hlawhsam ah siseh, hlawhtlin khalah siseh, thihnakah simaw, nunnak thu khalah; ziang thil khalah “Khrih zarah nehnak in petu Pathian hnenah kumkhua in lungawinak cu um hramseh” kan ti ve thei ding.
Amen.

%%%

ṬHEN THUMNAK: A LANGSUAHNAK

Bung 12

KHUAHKHIRHNAK MAW ZALENNAK?

Leitlun ah hin Khristian phun hnih an um. Phun khat cu khuahkhirhnak hnuai ih ṭemṭawn mi an si ih, a dang pakhat cu zalen zetih umpawl an si. A hmaisapawl khi cun an ti ding le ti lo ding ret cia (tuk cia) um in an thei-aw; hrem ṭih ruangah, lole, lawmman beisei ruangah cui dan (Pathian dan) cu an thlun ṭheu. Pakhat khat an tuah le malsawm dawn, tuah lole hrem tivekin an ruataw ih, an nun a hahdam thei dah lo, helhkam mi an nei tengteng ringring.

A pahnihnakpawl hi cu sungril lam ihsin nuncan mawi le tha in a run nawrsuak. Thinlung sung ihsi duhnak le hiarnak irhsuak mi ihsin hrem tihnak le lawmman beisei loin nunnak petui' duhzawng cu an tuahsuak mai. A hmaisapawl cu *sal* (siahhlawh) an si ih, a netapawl lawngte *fate* (fahniang) an si thung. An tuah mi pohpoh duhdawtnak ruangah an Pai' duhzawng an tuah.

Tulai khalah Khristian tampi khuahkhirhnak hnuaiiah bang hnephnep in an tang lai. Hipawl runsuahnak ding le an damnak ding umsun cu Khrih a si. Kan theihfiang theinak dingah tahthimnak hiti'n hun rel sehla. Rukru dah kel lo mi pahnih an um, hiti hmuh mai ahcun an bangaw zet, ruk an ru dah lo veve. Asinan, an thinlung lamah cun an bangaw lo nasa, mi danglam veve an si.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Pakhat cu mirinum lo, mi thil daw ih khawsa a si; rukruk a duh zet nan a ruk lonak san cu hrem a tih ruangah a si. Pakhat ve thung cu mirinum, rukruk hua ngaingai mi a si, lawmman tampi ngah dingin rukruk fial khal sehla a duh remrem lo ding. An pahnih lakah pakhat cu a thinlung sungril lam ihsin mirinum a si ih, pakhattu sawn lawngte a leng hmuh theih lawngih rinum a si.

Hite pahnih umdan hin Khristian sinak phun hnih fiang zetih a khihmuh. Relfiang bet khal a t̄ul nawn lo ding. Kan tuah mi hnakin kan thinlung, kan mizia le kan sinak taktak hi an thupisawn ti hngilh lo a t̄ha. Khrih Jesuh ahcun dan thlun simaw, thlun lo simaw lam si loin ‘siamthar mi’ si a thupideuh. Thil dang hmuahhmuah hnakin siamthar kan si le si lo hi Pathian in a helhkam bik. Kan thinlung sungmuril a dik hnuhnu cun kan tuah mi ziangkim khal an dik in, an thianghlim ding. Ziangmawcan ahcun kanmah kan dik lo khalle kan ti dik can tete cu an um men thei. Asinan, cuvek cu ziangtinak hman a si lo, reilote sung hrang lawng a si t̄heu. A thupi bik cu kan ziaza le kan sinak taktak an sisawn. Kan tuah mi cu kan sinak langtertu an si ringring.

Galilee ram ih Khristianpawl khal khan hihi an hmuh t̄helh ruangah Paul thinlung khal a rak na zet ti kan siar. A hram an thawhdan cu a rak dik vek nan, *thlarau ih rawngbawl* hnakin *cati-ih ngan mi dan thlunin* an um riangri. “*Nan lakih zokhal dan ihsin thiamco a tumtu cu Khrih thawn nan t̄henaw a si; ziangah tile, zangfahnak cu nan tluksan zo,*” (Gal. 5: 4). Kan rel tum mi a fiang sinsin theinak dingah a hnuaiih thupawl hi kan tarlang

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

ding ih, ngunngaih zetih zohhliahawknak ding a si. Khristian sal tangpawl hrangah runsuahnak sangka a awng. Dan (khuahkhirhnak) le Thuthangtha (zalennak) danglamdan tawiteten kan khaikhin ding. (Dan cu **D** tiin, Thuthangtha cu **TT** tiin a tawizawngin kan ret ding).

D cun, “Hi mi hi tuah awla, na nung ding.” a ti.
TT cun, “Nunnak nei hmaisawla, thil tha tampi na tuah ding” a ti thung.

D cun, “Na leiba kha i rul aw” a ti.
TT cun, “A lakih ngaidam na si” a ti.

D cun, “Thinlung tharte neih tum aw” a ti.
TT cun, “Thinlung thar ka lo pe ding ih, na sungah Thlarau thar ka ret ding” a ti.

D cun, “Bawipa na Pathian cu na thinlung hmuahhmuah, na thlarau hmuahhmuah in na duhdaw ding a si” a ti.
TT cun, “Hi mi sungah hin duhdawtnak a um, keimah in Pathian ka duhdaw ka ti si lo, Amah in in duhdawt ruangah a Fapa neihsun a run thlah a sisawn” a ti.

D cun, “Ca ih ngan mi dan thu ngan mi hmuah vekih a tuah thei lotu hmuahhmuah anselawh in an um theu” a ti.
TT cun, “An sual ngaidam a si mi le an thatlonak a khuhsak mipawl cu minihlawh an si,” a ti.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

D cun, "Sual man vcu thihnak a si" a ti.

TT cun, "Pathian laksawng, kan Bawipa Jesuh Khrih zarah kumkhaw nunnak a si" a ti.

D cun thianhlimnak a phut.

TT cun, "Thianhlimnak cu in pe ih, puan vekin in sinter" a ti.

D cun, "Ti aw" a ti.

TT cun, "Ka ðeh zo" a ti.

D cun, "Malsawmnak cu thulunnak parih ðumaw a si,"
a ti

TT cun, thulunnak cu malsawmnak rah ah a canter.

D cun cawlhak ni cu cawlhkar khat cemzawng ah a
ret.

TT cun cawlhak ni cu cawlhkar ni hmaisabik ah a ret.

D hman mi tawngkam cu 'asile' ti a si.

TT cun, "Curuangah" ti a si thung.

Dan hnuai ahcun rundam nak cu a hlawhik hlawhsuah
a si.

TT cun, "Rundamnakkak cu zangfahnak ruangah a
lakih pek a si," a ti.

Paul cun Dan cu Khrih hnenih in hruaitu a si a rak ti.
Asinan, rinnak a rung thlen hnu ahcun cui in rak
kaihruaitu (Dan) cun in uk nawn lo. "*Sal nan si nawn
lo, fate nan sisawn,*" in ti. Khrih cun in runsuak zo,

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

dingnget ih, sal kut hnuaiih um nawn lo lanta dingin in fawrh.

Mi ropi zet pakhat kut hnuaiiah siahhlawh nunau pakhat in hna a ùan. A pui' duhzawng te rori ih um a tum; kar tin hlawhman a suah ringring. A pui' lungawinak ding hawl in, hnaùuan a pek mi pohpoh rinsantlak zetin a tuah ùeh. Hna an ùantlang vivo tikah a pu cun nupi dingah a duh ih, an nei-aw ngaingai.

Siahhlawh dinhmun ihsin mo dinhmun ah a ding ih, a rak 'pu' ringring mi pai' nupi dinhmun ah dingin a pui' lennak le hausaknak hmuahhmuah neitu a hung si ve thlang. “Ti ding a fial mi pohpoh” a rak tuah kha tu ah cun fial tul nawn loin duhdawtnak ruangah amahte a tuah thlang. “Ka pu” a rak ti ùheu mi cu “ka pasal” tiin a thleng. Tuihlan ih a hnaùuan kel kha a ùan peh vivo khal a si thei, asinan, a thinlung putdan le a hnaùuan san cu a bangaw nawn lo.

Asile, hi nu hin tawkfang a rei hnuah a pasal cu phu lo lutukin a thei-aw lala ih, a dinhmun hmaisai kha a cotawk ah ruat in, a pui' sal vekih um tumsal bang sehla ziangtinha a si ding? A pasal thawi an pehzawmawknak le an duhdawtawknak kha a buai thlang ding ih, harsatnak nasa zet a rung thleng tengteng ding, hlim hmel khal an pu thei dah lo ding ti a fiang. Cuvek cu thil cang thei lo thlurthlo ah kan ruat pang khal a si thei, aisan, thlarau lamah cuvek cun kan um ùheu a si lo maw! Duhdawtnak ruangih Bawipa ren hnakin tuah ding a si ruangah khingrit ùahto in kan rian ih, Pathian cu phut mi sangpi nei le thinse ngaingai, a thu kan thlun theinak dingah fungfek thawi

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

mi kil ringring paih vekin kan hmu ðheu; in duhdawtu kan PA a si ti hman kan mang nawn lo.

Dan vek fangih rawngbawlsakawk le khuahkhirhnak hmangih hnañuantlang cu ziangtlukin ha a nawm lo ding! Cutlukih har a um nawn lo ding titlak a si! Nupi pasal khal hi duhdawtnak ruangih rianawtawn si loin, leiba vekih ret in, ti lo theih lo phunih kan renawktawn cin ahcun nupa karlak hlimnak (lungawinak) cu a ni ni in a cuai zutzo a si mai. Khristianpawl in “Kraws put” kan ti ringring mi khal hi, hreh cing le ti lo theih lo vekih kan ti mi relnak ah kan hmang ðheu a bang. Cuvek rawngbawlnak cu Pathian duhzawng tak vekin kan rel bet sabpai.

Ðhaten hun ruat ve hman! Cuvek cu kanmah rori hmanin kan duh a zumum lem lo. Khristian mi tampi in Khrih kan rennak thu ih kan ðawngkam hman mipawl hi pacangpawl in an nupipawl hmaiah hun hmang hnik bang hai sehla, zawi nu hmanin ngainuam an ti lo ke. Pa pakhat in a nupi hnenah zing khat cu, “Tuisun khal nangmai hrangah ka va ðuan ðento lala hnik ke aw, asinan, na hrangih hnañuan hi Kraws rit zet vek a si ih, har ka ti fualfo rori” hun ti hnik sehla, a nupi cu a lung a awi lo nasa ding. Nupawl khalin an pasalpawl hnenah cuvek thocho in ti bang hai sehla zawi pa hman an lung a awi ve ce lo ding. Paul khal khan Dan khuahkhirhnak hnuaiih um cing vekih Bawipa riantupawl a hmuh tikah paw a ti nasa, a thinlung khal a na zet a si kha.

Mi hrekkhat cun ti ding mi bikhiah nei in, supawknak le khuahkhirhnak khoh zet hmangih nan tuan natsat mi-ih rahsuaah um hnuaihni in nan hmu khal a si thei.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Curuangah “Dan” hnuaiih Bawipa ren cu sawisel rero ding a si lo nan ti men thei. Amahlawngte, ngunngaih zetih nan ruah ahcun cui rah thātha nan hmuh mipawl cu khuahkhirhknak dan hman ruangah si loin, dan thu in a kham thei lo mipawl an sisawn ding.

Rualpi pakhat ka nei ih, amah cu Khristian saltang pakhat a si. Siahhlawh dinhmun niam bikin zalennak a hmuh theinak dingah theihtawp suah ih a tān vekin rundam a si theinak ding khalah nasa zetin a tāng ve. Kum tawkfang zet cu zing tinte lungngai le beidawng cingih thlarau lam hrangih tān a lak ciamco lo ahcun a insungsang hrangah zianghman a feh tluang thei a zum lo. Cuvek cu ‘thlarau lamah nung dingih tuahawkcawp’ ka tisan men theu.

Ni khat cu kan rualvah in kan kawmaw. A Khristian nun harsatzia le siahhlawh zangfakza zet a si thu le Bible sungih Khrih kawm cu a phurh a nuam ih, a zan khal a zang ti thu thawn a nun cu a khaikhin rero; a sullam a theih thei lo thu i ruah. Ziang thu simaw kaihngah lo mi le a pingpeng ih fehpi mi a nei a si ding ti ka phan thup thu ka sim ve. Bible ah hin Pathian thawi kan pehtlaihawknak thu pohpoh hi tāp le aihram cingih zuam ciamco lam hnakin hnangamnak le a hahdamzawng ih cohlan ding a si thu ka sim bet.

“Na fatepawl in an ei ding le sinfen ding dilin zing tin tap le aihram in lo ngen ciamco sehla ziangtin ka ruat ke? tiin ka sut. Anih cun, “Thil awm le mawi a si lodan cu ka theithiam mai, asinan, hiti ka zuam ciamco le ka hahdam huahhi vekin ka thei-aw sokhaw! a ti ve. I sim mi sullam ka theifiang lohli thei lo nan, lehhnu deuhah, “Asile, cuti nun hahdam na hun neih cu ziangtinsaw na

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

um?” tiin ka sut lala. Anih khal cun awlaiten, “A net, a net ahcun Bawipai’ hnenah ka thumaw theu famteh,” a ti. Cule veten, “Cucu silawm, ka mangbang mi cu! Ziangahsaw a tirte ihsi Bawipai’ hnenih na thumawk lohli mai lo?” ka hun ti lala. Cuicin ahcun hun theithiam vuarvi vek khin, “A si ngai a! Cuvek lamin ka rak ngaihtuah dah hrimhrim lo silawm!!” a hun ti.

Hi nun thuthup relfiang kan tum mi hi nauhak nun ah hin a langfiang awl zetin ka thei theu. Hi leitlun ih duhthusam kim, Pa kan suangtuahnak hnakih tha, Pathian cu kan PA a si ti rinsan le Khristianpawl in Amah thawi kan pehzawmawknak cu hi lei parih um, Pa le a fatepawl an pehzawmawk vek khi a si ko. Nauhak in a nuncan khawsaknak ding daih paisa pai ringring khal a tum dah lo, ziangahatile, a pa in a nei ih, a tul ihpiang a pa in a tuhsak ding ti a theih cu a pai hrangah cun a tawk zo.

Nauhak kut sungih paisa a um hnakin a pai’ kutih a um ah a himsawn ding ti khal a thei. Nauhak kutah um ringring sehla a hlo ding ti phan a um si. Cuvekin ringtupawl ro sunglawi hmuahhmuah cu Khrih ah thuh ih a um hi a tha, an tul mi pohpoh cu Khrih hnen ihsin an dawng mai ding khi a si. *“Nanih cu Amai’ (Pathian) zarah Khirh Jesuh ah nan um; Pathian hnen ihta anih cu kan hrangah fimnak, dingfelnak, thianhlimnak le tlennak ah tuah a si,”* (1 Kor. 1: 30).

Khrih hnenih Pathian nun thuh ih a um thu hi thu thukpi, simfiang theih lo tlukih rak ruah a si theu; mi zaran ih theih ban lo vekih reltu khal an um theu. Amahlawngte, hi khuahkhirhnak nun le zalennak thu

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

kan sim mi hin a fingter zet. Siahhlawh kan si nawn lo, fate kan si zo ti kan theihfiang ih, fa sinak in a ken tel mi hmuahhmuah co ve hi a si mai. Nauhak umtudan thei lo zohman kan um a zumum lo, thuthup le theih ban lo thu khal a si lo. Pathian in Pa le fa pehzawmawknak thu le cui pehzawmawknak in a ken tel mi hmuahhmuah a rel mi a si. Curuangah, a thuthup cu Pathian, kan Pa a si ti theih hi a si mai. Cuti a theitupawl cu an hna a ngam hiahhiah, khuahkhirhnak dan le ti lo theih lo lam si loin duhdawtnak le fa sinak ruang sawnin Bawipai' duhzawng cu zalen zetin kan tuah thei ðheu.

Pathian thawi pehzawmawknak, a fa an sinak Thuthangtha an theih lo ruangah siseh, pa in a fate a duhdawt zet vekin Pathian in a duhdaw tuk hai ti an theih lo ruangah siseh, Khristian tampi khuahkhirhnak sal sungah an tang ringring. An theihfiang hnu ahcun sal ih tan ringring cu a cang thei nawn lo. Kan zalennak thu hi kan parih Pathian thinlung putdan le a ngaihtuahdan theihfiangnak ihsin a rung um ðheu.

Thinlung khawlhfa le siamthar, dik le fel zet ih si rung suak, thiltitheinak aw-an ngai ih nung theu mipawl cu a lenglam dan ih khuahkhirhnak hnuaiyah an um thei nawn lo. Amahlawngte, lenglam dan lawngin a khuahkhirh mi, sunglam thlarau thatnak nei cuang si lo cu dan hnuaiyah sal ih hruai luh an si thotho. Pakhat cun a thlarau in dan cu a thlun ih, a zalen. Pakhatsawn thung cu dan lakah a thlarau a luhlul ih, ðemþawn in a um phah. Zalennak nun hi Pathian fa hmuahhmuah cun nei thei cio nungna ka va duh ve!!

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Duhdawt mi casiartu, kan Bawipa Jesuh Khrih hnenah na nunnak zatei pe-aw thlepthlep dingin ka lo ngen. Cuticun a mithmuh ih a duhzawng hmuahhmuah nangmah fehtlang in, Amai' nunnak Thlarau dan cun dan dang hmuahhmuah kut sung ihsi fihlim verver dingih lo rundam le na nun siamthar cu a tumtah mi a si. Sunlawinak cu Amai' ta si kumkhua seh. Amen.

%%%

Bung 13

ṬHANLENNAK

Rinnak thu zirhtupawl an sawiselnak pakhat cu 'ṭhanlennak thu an zirh pehzawm nawn lo' ti hi a si. Vawi-le-khatah ringtu cun nun famkim a co lohli ti zumin, Pathian thu ah ṭhanglian vivo dingin le ṭhanlennak thu ih thil ṭul tampi a um lai thu an fawrh lo an ti. Hi an puh mi thu umdan le ṭhanglian vivo dingin ringtu cu ziangtiih timtuah ding a si ti relfiang a ṭul.

Ṭhanlennak thu reltupawl ih an sirhsam mi Bible cu 2 Pit. 3: 18 thu hi a si. *“Asinan, ngilneihnak ah le kan Bawipa le Rundamtu Jesuh Khrih theihnak ah cun ṭhang uh”*. Hihi rinnak nun, hi cabu sungih relfiang kan tum mi, Pathian neitupawl ih lamzin dik tak ding cu a si ih, an hrangih Pathian duhzawng a pitlin theinak ding cu a si. Pathian thu ihsi fawrhawknak le thupek kan hmuh mipawl hi rinnak lamah nauhakte vekih kan um ringring lonak ding le Khrih famkimnak lamih kan pitlin vivo theinak digah an si ti kan pawm.

Naute cu a nui' hnawi ih cawm ringring a ṭul nawn lo vekin, rawlhak ei thei in, felnak thu khal hmang thiam, a sia le a ṭha thleidang thiam in, pitling dinhmunih ṭhangso ding khal kan si. Khristian nun vawrtawp, hmailam pannak ding khal um nawn lo dinhmun thleng zo vek khalih ruahawk ding khal a si lo. Ziang thil khal a ṭhan hnuhnu cun pitlin lam a pan tinak a si, amai' sinak vekin rah a suah ṭheu. Kannih khal Khrih

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

bangnak lamih kan thanso thei lo ahcun dik lonak pakhat khat kan nei tinak a si ding. Nu le pa, zokhal in a fate hi kumkhua naute thluakbek vekih an um an duh lamlam lo ding, thanglian thei lo fate an neih ahcun an thin a harsawn ding. Lo tuahtu khalin an cicin mipawl thang thei lo le rah suah thei loin um ringring hai bang sehla, a lung a awi thei lo nasa ding.

Thil pakhat khat a than hnuhnu cun hmailam a pan ih, a pungzai in, a tum vivo; rah a suah tengteng, rah nei lo phun a si ceng lo ahcun. Cuvek cun Khristianpawl hi teh kan thang ve maw? Thahnemngainak lamah siseh, pekawknak le rawngbawlnak ah le soal lakih thiarfihlimawk lamah kan pianthar tirte hnakin hmailam panin kan thei-aw maw?

Wawi khat cu mi pakhat in nun pekawknak le rinnak nun nei dingin mi dangpawl a fawrh rero laiah a thu ngaitu lakih mi pakhat, mifim nawn cun, “Um hrih duak aw, na thurel mi cun ka hnak i do deuh e, zangfahnak ih thanglian vivo ding kan sisawn lo maw!” a hun ti. Thusimtu khal cun, “A si ngai ti! Nang teh ziangtluk rei na rak thanglian zo?” tiah a hun sut. Anih khal cun, “Kum 25 hrawng a si zo” a ti ve.

Thusimtu cun, “Khrih thawi nan pehzawmawk pekte lai hnakin Bawipa na duhdawtnak lamzin ah na thangso nasa pam lo maw!” a ti lala. Anih khal cun awlalten, “A! Cuti ti cun ziangpipa khal ka si cuang lo a si hi maw!” ti phah in a than tumdan a sawt lozia a hmuaw suak ih, dungsip riangri vekin a vun thei-aw sinsin. Hi pa le thanlen a tumtu mi hrekhatpawl ih an thelnak san cu zangfahnakah thanso tum loin

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

zangfahnak ah ÷umsuk an tum hi a rak si. Pangpar ci, leicar ih cin mi khi dawm ÷atnak hmun ih um vekin ÷han zutzo tum ciamco sehla, cuvek fang khi a si. Leicar ih cin mi pangpar cu ÷hanso lamlam hnakin a vuai lohli mai ÷heu.

Isarel miphunpawl thlaler ih an vahvaih lai kha hivek phun a rak si. Kum 40 sung an vakkual ciamco ih, bang zetin an um; cawlh can hman an nei lo. Asinan, a netnak ih an hun hmuhawk taktak tikah cun Izip ram an suahsan pekte hnakin tiamkam mi ram cu an rak naih cuang lo nasa. Kadesh Barnes ihsin an thawh ih, cucu ramri kiangte a si. Kum 40 an vahvaih hnuih Moab ram an rung thlen khalah ramri kiang thocho ah an rak herkual rero hi a rak si ziar. Thlaler ih an vahvaihna le bang zetih an feh rero khan ramtiam cu zungpibawk tiat hman a rak naihter cuang lo hi a si.

Cui ramtiam thlengngah ding cun a sungih luh hmaisak a ÷ul. Cuvekin zangfahnak ih ÷hanglian vivo ding khalin Pathian zangfahnak ih kan phumawk hmaisak a ÷ul. Ramtiam an thlen hnu lawngih ram an lak bet vivo vek khan zangfahnak ih kan phumawk hnu cun ÷han ÷ha zetin kan ÷hang rero hi a si. Zangfahnak hi dawm ÷ha a si ih, cutawh ih phun mi cu cak zetin an ÷hang. Hmuan kiltu Bawi Jesuh in a kil ringring, Felnak Ni eng in a tlet hai ih, zan daitla in a cawm ÷heu. A hrekkhat cu a let za, hrekkhat cu a let sawmruk, hrekkhat lala cu sawmthum in rah an suah. Cukhal cu thilmak a si lem lo, ziangah tile, an hram thlaknak dawm a ÷ha ih, a kilkhawitu in neh zetih a kilkhawi ruangah a si.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Asile, “Zangfahnak ih ðhanlen cu ziangtinak a si?” na ti thei men. Hi thusuhnak hi thu harsa pakhat a si ve, zianghatile, Pathian zangfahnak sullam kan rak theih lo tuk ðheu ruangah! Kan phu lo, a lak (a thlawn) rori kan dawn mi a si hun ti men cun a phawrhsuah thei lohli lo. Zangfahnak cu Pathian duhdawtnak cem thei lo, duhdawtnak maksak le kham theih lo, ui mi zianghman nei loin kan hrangah lamzin a phunphun in kan parih a duhsaknak a langter ringring khi a si.

Duhdawtnak ti ðawngfang khal hi Pathian sinak ih kan hun ben tikah cun kan hmandan tlangpi thawn a bangaw nawn lo. Ziangmawcan ahcun Pathian duhdawtnak hi bangthlak zet le mai hmakhawsial zetin, hlapi-ih um vek khalin simaw, amai sunlawinak ding lawng hawlin, mi dang covo ding khal ruat ban lo vekin kan suangtuah khal a si thei.

Sihmansehla, Pathian duhdawtnak cun minungpawl ih duhdawtnak kan neih mi hi cu a lan seksek, cuhnak ih ropi le thuk a si. Minung ihsi suak duhdawtnak cun mah le mah tuarnak a thlen thei, a rinum ih, harsat khal a tuar paih, a thin a sau ih, a duhdawt mipawl hrangah a tuar huam, amah cu theiaw nawn loin a duhdawt mipawl lungawinak le nawmnak ding lawng a ruat, sup le ui mi nei loh a pekawk thei a si ahcun Pathian duhdawtnak cu a let siarcawk loin a nasa. Mah le mah tuarterawk khal a huam, a rinum in a tuar thei, laksawng ðaþa le malsawmnak duhnung tinkim cu a duhdawt mipawl parih vur dingin a mancia ringring.

Duhdawt mi casiaru, duhdawtnak le duhsaknak na theih thuk bik, na parih a thleng mi hmuahhmuah kha

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

vun ruatsal aw la, cu mi cu leitlun thil hmuahhmuah thawn hun kawm hnik, cui na ngah mi cu a let siarcawk loin hun zaiter lala hnik; cupawl hmuahhmuah cun Pathian duhdawtnak le a zangfahnak a natsatzia cu a sir fangte lawng a tahthim ban ding khi a si.

Curuangah, zangfahnak ih thanglian ding cun kan thlarau cu Pathian duhdawtnak dawm tha zet sungih hram a thlak hmaisak a tul. Cui dawm cun a cawm pitling vivo ding a si. Cui boruak lawng cu hip in, cui hmun le ram lawngah a khawsa thlang ding; cui hmun (zangfahnak) cu ziangkim tlunih a thumawknak ding a si. Rinhlelnak fate hman umter siang loin, Pathian thatnak kut sungah cun hahdamten a um thlang ding.

Zangfahnak ih thanlen ti mi cu mai lamih zuamnak le mai rinnak thaw cun a cang thei lo, a kalhaw. Zing tin a par mi pangpar vekin le naute cu a nu le pai kilkhawinak hnuaiah helhkam ding zianghman nei loin, hngamtei a thanglian rero vek khi a si ding. Sungmuril lam dan ih duhzawng cu thlun in, a nun ruangah a thang ih, thang vivo dingih phun le cawm a si ruangah a thang. *“Hramlak Lili par khi ziangtin a thang ti ruat hnik uh; hna an tuan lo, pat khal an hnuk lo,”*(Mat. 6:28) a rak ti mi kha tui’ kan rel mi Khristian nun thanlennak thu hi a si hmang a rak sim tum! *“Helhkam ruangih a nunnak dawng khat tal a sau better theitu nan lakah an um maw,”*(cang 27) a ti mi tla kha!

Cun, thang dingih tan hun lak ciamco lam khal a si lo. Lili par cun hna a tuan lo, pat khal an hnuk lo, amahte a zuam ciamco cuang fawn lo, thang ding khalin a sangaw ciamco lo, cuhnakin, a thang ti hman a rak

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

thei-aw lo hi a rak si. Asinan, Pathian kilvennak hnuai ahcun nunnak a rak neih zo ruangah a ðhang rero men. Hmuan kilkhawitu in a cawm ih, Ni sensa le ruahpi sur hnuai a ðhan vivonak dingih thil ðul hmuahhmuah a pe ih, a ðhang rero.

Par suak ding le rah suah dingin a tim a tuah ih, a netnak ahcun Pathian ih a semsuah vek rori in mawi zetih parsuak in, rah ðha a suah ngaingai. Cuvekin ringtu khal thlarau lam nunah a ðhanglian ðheu. Amai' tumtahnak le zuamnak cun dawng khat hman a ðhanglianter thei lo. Bawipa rinsan in, a duhdawtnak sungah phumaw ih, cutawk ih a um hnuhnu cu a ðhanglian vivo hi a sisawn.

Hramlak Lili par hi ðhatei a thuhla kan zir ve a ðul tinak a si cu! Duhdawt mi Khristian unau, ðhanglian vivo hram aw, asinan, Pathian duhdan veki sisawn seh. Cucu kan thanlennak ding lamzin umsun a si. Tlun lamih Hmuan Kiltu cun zangfahnak (*dawm thatnak*) ah lo phun aw sela, Amai' duhdan le remruatdan veki Amah in lo cawm seh. A lo umpinak Ni eng mawi ahcun um ringring aw la, van daitla thawn lo cawm seh.

Cuticun a tikcucan te ah a hnah khal hring demdem in, rah ðha phunkim a rah suak ding. Na tlunih Felnak Ni rung eng ding cu rak dawnkham lo dingin ralring awla, van daifim rung tla ding khal rak congah dingin mancia ringring aw. Thil pakhat khat in cui Ni eng le daifim rung tla ding cu a rak dawnkham pang asile cui cinung na cin mi cu reilote sungah an vuai khal a si thei men.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Cuvekin na thlarau le Khrih karlak ah dawnkhamtu fate a um khalle na nunnak cu a vuai in, a cuai sualso mai ding. Nan lakah dawnkhamtu ziang khal umter siang hlah, na tlunih van a thian riahriah vekin thiang ververih um ding na si. Hmuan Kiltu pa in na parih tuahter a lo duh mi hmuahhmuah tuah thei dingin rak man cia ringring aw. A duhdawtnak Ni tleu mawite cu ziangtiklai khalah ai ringring aw. Pangpar in Ni tleunak lam an hawi ringring vekin na hmel khal a thimnak lam hnakin Ni eng lam hawih ringring aw. Amah cu ðih ringring awla, cuticun na thlarau khal a nung ding ih, ðhan ðha zetin na ðhang hluahhlo mai ding.

Hi zawn ah harsatnak um thei mi a um ðheu, cucu ziang a si ti le “Kannah cu minung kan si, pangpar vek men thawi thimawk ding kan si lo. Khawruahnak hmang thiam, duh le duh lo nei thei kan si ruangah khawruahnak zianghman a nei lo mi pangpar vek kan si lo. Curuangah, pangpar thawi ðhimawk ding cu thil remaw lo mi a si” tiah mi tampi’n an ti ðheu. Hihi a diknak zawn a um ve, asinan, hmingsin ding kan nei ve lala. Kan duhzawng le duhhrihnak hmuahhmuah cu pangpar vekin in neitui kutih pe-aw pumhlum ding kan si.

Pathian hrangih Lili par si thei ding cun sungmuril nun taktak Amai’ hnenih pekawk pumhlum ding a si hrimhrim. A sullam cu, daithlan tuk le taimak tuk an finawk a ðul tinak a si cu! Tisa thil le a duhzawng lamih daithlang, Pathian ngaihsaknak le a duhnak tuah lamah cun taimak suah ringring tinak a si. Hiti kan vun sim hnu khalah a fiang thei cuang lo men thei. Pathian lawnglawng kan nunnak ah a duhduh ih cangvai thei

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

dingin kan mancia ringring a ʔul. “Mah” (keimah) kan tiawknak cu kan ret ʔa ding ih, Pathian cu kanmah ah bu kan khuartersawn ding a si. ʔhang vutvo dingih ʔan hun lak hrim ciamco khal a ʔul lo, asinan, sabit hnge in a kungpi a pehcih ringring vekin Pathian thawi kan pehzawmawknak cu hnaih nawktu um loih kan humhim a ʔul. Hmuan Kilkhawitu, sabit kung cawm ringringtu cun sabit hnge pakhat na si ve ruangah duat zetin a lo kilkhawi mai ding. Culawngah na ʔhang thuntho ding ih, na parsuak ding; cuisin rah ʔa na suah vivo ding.

Thlaler ramcar, tidai um lonak vekin zianghman ʔathnemnak nei lo, rah suah thei lo vekin na thei-aw a si pang maw! Hmuan Kilkhawitupai’ kutah cun ziang thu khalah tanta mi, thuh le zep um nawn loin, pe-aw thlupthli mai aw. Cutikah Amah (Pathian) in thlaler ramcar cu mawi le hning demditen a tuah mai ding. Hnahhring an cerh ding ih, parmawi phunkim an par ding. Cuticun rah ʔa phunkim in a thlun mai ding ih, cui ramcar ahcun cirhti a luang thlang ding. Bawipai’ a rak tiamkam zo vekin Amah ringtu cu *“Tidai kiangih thing phun mi, tiva kapih hramthla vek a si ding. Khawhlum a ra thlen tik khalah a thei lo ding ih, a hnah a hring ringring sawn ding. Khawkhen kum khal a pawisa lo ding ih, a rah a thulh cuang fawn lo ding”* (Jer. 17: 7, 8).

Kan Bawipa, Hmuan Kiltu ropi cun ziangtluk leilung sia le ngal khalah A kutih an um hnuhnu cun zangfah lainatnak lei ʔa ah a canter thei sokhaw. Kan umnak lei sia ihsin lei ʔa ih rak thawnawk rero khal a ʔul lo, tui kan umnak rori ah, in cimbuaitu boruak ʔa lo ziangvek khalah A Ni eng mawite cu kan parah a sun

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

eng ringring ih, a nunnak daifim te khal kan parah a tlakter ringring. Tui hlanih in hnaihnavktu le harsatnak in thlentupawl khal kan thanlen vivonak dingih in bawmtu ah an cang linglet riangri ding. Na dinhmun le harsatnak na tawn rero mi cu ziangtlukin nasa hmansehla, a thiltitheinak cu na hrangah a famkim zo; Amah cu rinsan pumhlum mai aw. Thin hahdamte le thinthi hiahhiah in Amah cu rinsan mai awla, a lo kilkhawidan vekih na than vivo theinak dingin ziang hmuahhmuah a buah theh mai ding a si.

Curuangah, than tum ih na zuam ciamconakpawl cu tanta awla, Amai' lo thanter dandan ih than tum mai aw. Ziangkim Amai' kutah pe thluh mai aw, A duhdan vekin Amah in lo tuhsak vivo mai seh. Harsatnak ziangvek khalin Anih cu a hnaihnavk thei ve lo. A kut sungih na nun pumpi na ret hnuhnu cun kum reipi than thei loih na rak um zonak siseh, thlarau lamah 'ro' remrem vekih na rak theihawknak siseh, zinpeng zawh in, na tumtah lo pipi na rak buah mipawl hmuahhmuah kha a lakin a cemter lo ding, na than vivonak dingih lo bawmtu ah an cang mai ding. Dingtawlh hman a falepawl hrangih A zangfahnak thutiam cun ruahsannak in neihter theu.

“An duntawlhnaq cu ka remtha ding, ka duhdawt hrimhrim hai ding; zianghatile a hnen ihsin ka thinhengnak cu a reh zo a si. Isarel hrangah daifim vek ka si ding; anih cu Lili bangin a thanq ding ih, Lebanon bangin a hram a thla ding. A tekpawl cu a buk ding; cun a mawinak cu olif thing vek a si ding ih, a rim cu Lebanon vek a si ding. A phenthlam ih a umtupawl cu an ra kir ding; rawl kung bangin an nung tharsal ding

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

ih, sabit kung vekin an ðang ding; a rim cu Lebanon sabitti vek a si ding” (Hosea 14: 4-7). Hitin a ti lala. “Nannah hramlak ih ramsapawl, tih hlah uh; ziangah tile, thlaler ih hramhring an hung cerh ih, thing in rah a rah, thei kung le sabi hri khal in an thazang an suah. ... Nan hruih cu sangvut in a khat ding ih, ralcaabel cu sabitti le hriak in a luangliam ding. Cun, tam zet nan ei ding ih, nan tlai ding; cun mangbangza ih thil a lo tuahsaktu Bawipa nan Pathian hmin nan thangthat ding ih, ka mipawl an mualpho nawn lo ding” (Joel 2: 22, 24-26).

Bawipa in, “*Hramlak Lili par thandan ðaten ruat hman uh*” a ti mi sullam hi theihthiam taktak a va ðul ve!! “Hna an ðuan lo, pat khal an hnuk lo” a ti rori mai si! Thandan ding le nundan ding thu ih Khristianpawl kan zirhawknak thaw cun a thlauaw nasa nan ti lo maw! Nun hahdam ti um lo, ðan ðui to ðul ringring, asinan, rah suah ðhi ðha mumal cuang si lo dinhmun ah kan ding ringring lala si! Bawipai hmuan sungih Lili par vek si a duhtu cun Bawipa ah thlenaw k thlupthli mai ding khi a si.

Kan sim zo vekin ðang vivo ding hin ðanlak ðun to theih khal a si lo, cuhnakin sungmuril lam nunnak in a ðanter mai sawn a si. Ziangtlukin hnukcai in, ðan tum ciamco khal sehla, thing hram note cu ziangtizawng hmanih ðanter theih a si lo. Curuangah, a hrampi le a pawimawh bik cu a ðang thei mi nunnak, amahtei ðang rero nun neih ding hi a si. Nunnak a neih ngaingai ahcun a ðang lo thei lo ti lam a sisawn. Cui ðanlennak nun cu ringtupawl nunnak ah Khrih hnenih

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Pathian in a thuhsak mi cu Thlarau Thianghlim cencilh mi, vanlam nun a si.

Cui nunnak ah cun khat hmaisaw, na tumtah simaw, tumtah lem lo simaw khal a sile na theih lo sungte ah na rak ðang rero thotho ding. Na ðan le ðan lo hman na thei-aw lo lam ding. Curuangah, na ðan le ðan lo buaipi ciamco ðul loin, a ðang thei mi nunnak na neih le neih lo lawng buaipisawn aw. Amai' nunnak cu na thlarau thisen sungah luang ringring sehla, nangmah hmangin A duhzawng thil ða phunkim a ðuansuahnak dingah cun nangmai lam ihsin dawnkhamtu zianghman um lo dingin ralring aw; Amai hnenah, a duh vekih a lo tuah theinak dingah na nun pumhlum kha pe lawlaw aw. Thil dang tampi Amai' hnenih na ret zo vekin na ðan vivodan ding khal Amai' hnen thotho ah ret thluh lala aw; Amai duh dandan in Amah in buaipi ðeh lawlaw seh. Nang cun buaipi ve duh hlah, a tum khal tum ciamco duh hlah.

Ziangtiklai khalah Amah cu rinsan thlephlep awla, na parih thil thleng mi pohpoh Pathian lungkimnak ih thleng an si tiin ruat mai aw. Ni a sa simaw, ruah a sur simaw, dai a tla simaw, ziangkhal asile, na ðanlen vivonak dingih a lo bawmtu dingah Pathian ih run thlenter vekin ruat ðeh mai aw. Cuticun A hnenah, “Nangmai thuthu siseh” na ti thei ringring mai ding. Cutiuh zangfahnak ih na ðanlen hnu rei lote sungah nasa zetin na rak ðanglian in, na ðan a ða thlang ding ih, tu rori ih na theihthiam hrih lo hmanah Sam cangantui sim mi thu hi a takin na theihngah mai ding.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Mi dingfel cu thulhfau kung bangin an thang thuttho ding, Lebanon ih sidar thing bangin a thang ding; Bawipai' inn ih phun mipawl cu, Kan Pathian ih hauhruang sungah an thang ding; Tar hnu khalah rah an suah lai thotho ding, An thau ding ih, an thang vivo ding. (Sam 92: 12-14).

%%%

Bung 14

RAWNGBAWLNAK

Khrih Jesuh ah an nun thuhsak a si zo mipawl nun langsuahnak le danglamnak bik cu ‘rawngbawlnak’ hi a si. Khristian tamsawn, anmah le anmah an theihawkdan ahcun rawngbawlnak hi a hramthawkah cun a nuam in, a phurum zet theu; asinan, khua a rung rei deuh tikah cun phurritpi le bangthlak zet, pumpelth theih si fawn si lo, thil awl lo zet ah a cang theu. Duhdawt ruangah thatho zetih tuan hnakin ti ding a si ruangih ti t̄ento fangfang phun ah a tla theu. Zangkhai zetih phurh ding cu rit tuahto, bangthlak zetih kan thei ih, kan phun kan zai theu a si lo maw!

Rawngbawltu pakhat cun, “Ka pianthar pekte ahcun Bawipai’ duhdawtnak le lungawinak ih ka khah ruangah A hrangih ka tithei mi pohpoh tuah cu nuam ka ti, ka phur thei nasa. Rawngbawlnak ding lamzin um mi pohpoh ah thatho zetih ka tel ringring. Asinan, khua a rung rei deuhdeuh ih, ka nun lungawinak cu nuamteten a tlaniam vivo, Pathian ka duhdawtnak khal a mal deuhdeuh; rawngbawlnak dangdang ih ka rak tel tamtuk hman pawl ka vun tisal lamlam. Tikcu a rei deuhdeuh tikah cun rawngbawl cu a nin in ka ning hluahhlo, bangthlak ka ti sinsin. Rawngbawlnak ziangziangmaw ka rak nei ve zo laklawh si, hun bansan hlukhli ding cu nuam ka ti si lo. Damlopawl vehvaih le an natnak ihkhun kiang ka thlen tikah damlo hrang thlacamtu dingah in beisei ti ka thei thup ringring.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Culawng hman a si hrih lo, thlacam khawm tikcu ah Pathian thu ziangtal simaw rel dingin in phut ringring ti khal ka thei sinsin. Kawhhran rawngbawlnak tek dangdang khalah hmaihruaitu le sulsattu ih beisei ka si lala fawn. A netnak ah cun Khristian nun ih nun ka tumnak le mi dangpawl ih in beisei mi hun hlawhtlinter ding cu ka hrangah a khungkhai tuk thlang; thil awlai a rak si nawn lo. Rawngbawlnak ding um hmansehla, tel ve lo dingih relh hman ka tum lamlam. Cutawk ih tel hnak cun inn lamah zial tla rawtin, inn lam hnaṭuan dangdang vek rak ṭuan men sehla ka ti thul. Siahhlawh le ni tin mai ei khawp ngah dingih hlawhaw reropawl cu ka vun daw ciamco famteh!”

Hi pai' nun le a tawnteh mipawl hi mak kan ti khal a si men thei, asinan, Khristian tampi tawnteh mi le an thinlung putdan a rellang a sisawn lo maw! Nang khal hivek dinhmun ah na ding ve zo ding ti ka zum. Na rawngbawlnak ah na phur thei nawn lo, cang thei sehla, na hnaṭuan kaih mipawl tiangih bansan theh na duh mai a si ko maw! Hivek hi na theihawkdan a si lo hmanah phun dang deuh khalin na um men thei.

Na rawngbawlnak cu na khawruahnak le na thinlungte cun na duh in, na ngaina lai thotho; asinan, ṭuanvo rit zet le tuanman laksawng ngah ding tampi an rak tel ruangah tling loih theihawknak le huphurhnak in na khah tikah a lo fialtu Bawipai' lo fialnak khal ringhlel in, na nun sungril a rak buai rero; na hrangah rawngbawlnak cu phurritpi vek a si thlang. Cuitlunah na hnaṭuan mi rahsuh thu ah helhkam le thinnuam lo zetin na um lala. Na duh vekih hlawhtling loih na theihawknak cun a lo hnaihawwk sinsin ih, na thinlung

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

a har nasa ðheu. Hivek boruak hi zawi hrang khalah tuar a nuam lo zet ðheu.

Hi saltannak le buainak hmun ihsin rinnak ih nung, an nunnak cu Pathian Khrih ah thuh ih a um mipawl cu runsuah an si ðheu. An duhhrilnak hmuahhmuah Bawipai' hnenih an hlan thlepthlep zo ruangah anmah hmangin Bawipa in a tumtah mi a tuan hlensuak ðheu. Pathian duhzawng tuah duhnak thinlung a neihter ih, ziangvek harsatnak a um khalah an duhzawng a si ruangah nuam an ti thotho. Tumtahnak hngetkhoh le duhnak taktak thawi hna kan ðuan hnuhnu cun harsatnak a phunphun kan pahtlang ih, dawnkhamtu khal kan neh vivo thei a si kha!

Leitlun sunlawinak le ropitnak dawi in mi tampi an tlan an zuang ih, annihpawl hrangah cun harsatnak an tawn hmanah ziangah an siar duh lo, an feh tumnak lamah an feh tohto mai. Nupinupawl an fatepawl in hlawhtlinnak an hmuh ih, thiltithei le dinhmun sangih an kaiso tiki an lungawidan tla hi hun ruat ve hman! Cuvek dinhmun thleng thei dingih an rak zawnzaihnak le harsatnak a phunphun an rak tuarnakpawl khal zianghmanah an siar nawn lo, a theih hman an thei nawn lo. Kum tampi sung thih ngamih hna an rak ðuan hmuahhmuah khal ziangtinak hman a si nawn lo.

Cucu ziangruangah a si pei? Thil dang a si lo, an fate an duhdawt ruangah le an hlawhtlin an duhsak ruangah a si bik. Duhnak le tumtahnak fehtlang ih hna an ðuan natsat ruangah a si. Hivek mipawl hin lennak dingah nasa zetih an hawl ruangah le nupawl in an fatepawl hrangih an tuan bangnak vekin Khrih hrangih

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

rawngbawlnak ah hun hmangaw hnik sehla, “Ka khraws put cu a va rit lawmmam ve” an ti ringring lo ke maw!!!

Thil ziangkim hi kan zohdan ihsin ‘Khraws a si thei, si lo thei’ tivek in a um. Leitlun mipawl in an duhdawt mi hrangah ziangvek harsatnak khal pawl ti loih an tuah laiah, Khristian tampi cu Bawipai’ rawngbawlnak ah kan phunzai, kan mitthli a tla ih, zo simaw mawthluk ding kan hawl ðheu tla hi cu a zahthlak tuk lo maw! Khrih kan duhdawt taktak lozia kan pholang rero a si men. Mipawl in paisa hmuhnak dingah thih ngam in an tuar paih ih, Khrih hrangah teh kan tuar ve lo ding maw ti lam a sisawn.

Khristianpawl hrangih thil thupi zet pakhat cu khawvel mipawl in an duhzawng tuah an hiar vekin Pathian minungpawl in Pathian duhzawng tuah hiarter hi a si. Hihi Thuthangtha ih thucah laimu bik a si. Hihi Pathian lungthlitum khal a si ih, a thukam mi khal a si fawn. Hebru 8: 6-13 thu simfiang bang sehla hiti’n a si ding. Sinai tlang parih pek mi Thukham, a lenglam ihsi ti lo theih loih nawrawknak dan ngan mi kha tu ah cun duhdawtnak dan a sisawn thu a tarlang. *“Ka danpawl cu an ruahnak sungah ka ret ding ih, an thinlung sungah ka ngan ding,”* (cang 9).

A sullam cu a fiang mai ko lo maw! “A danpawl cu kan pawm thluthli ding” tinak a si. Kan thinlung ih kan pawm lo ahcun ziang thu hman ngan a theih lo ding. *‘An ruahnak sungah ka ret ding’* ti khal hi ‘Amai’ duhzawng tuah dingin le Amai’ hrangih ðan la dingin Pathian in kanmah ah hna a ðuan ding’ tinak a si lala.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Curuangah, Pathian duhzawng cu kan duhzawng a si ding ih, a thupek mipawl khal mai duhhiarnak thawn kan thlun ding. Kan ti ding tengteng a si ruangih thlun si loin, hreh thlurthlo cing khalih tuah si fawn loin, Amah in kan tuah dingih a duh mi cu kannih khalin tuah kan rak duh ve ruangih tuah ding kan sisawn.

Curuangah, Pathian hnatuandan cu minung thinlung a run neh hmaisabik, an thinlung ah lai a rel ih, a thu vekih um dingin a tuah; Amai' tha a ti vekin minung duhhrilnak parah lai a relsak ih, a rawngbawl dingin an tim a tuahsak. Cui hmun ih si cun Amai' thu vekih um cu nuam an ti thlang ih, a nuam ah siseh, harsatnak ah siseh, nuam zetin Pathian hna an tuan vivo thei thlang. Rawngbawlnak thu ah harsatnak na neih asile na duhnak hmuahhmuah cu Bawipai' kutah pe mai awla, Amai' duh dandan ih um dingin pe-aw pumhlum mai aw. Ziangtinkim ah "Si e, Bawipa, na duhdan in si ko seh" ti vivo awla, na duhhrilnak cu Amai' thuthu in a umter ih, na thinlung le na saduhthah mi hmuahhmuah khal Amai' duhzawng ih mawi, duhnung le ngainattlak si thei dingin Amah cu rinsan pumhlum mai aw.

An duhhrilnak hmuahhmuah Pathian hnenih a pe-aw zotupawl parih Pathian hnatuandan cu mangbangza zet a si. Thil harsa zet khal awlaiten a tuah mai, thil kha remrem khal thlum zuaizo ah a canter theu. Thil harsa zet dinhmun ah thil awlai a run ret a si lo, phun dangah a thleng in a thleng lawlaw ih, a harsa zet mi cu awlte ah a cang mai. Tuihlan ih kan huat zet mi kha duh ding ko in tuah. A kawn phurh cu a rit tuk tiin a phurh lo theidan kan hawl; asinan, thatho zet le lungawi zetin hun phur sehla, a rak bangthlak lo nasa, a nuam in, a

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

phur khal a rak zang zet hi a si. Kan thinlung le kan duhhrilnak ah Pathian in bu a khuar hmaisak a tul tinak a si. Rawngbawlnak ih kan pekawk hnu khalah Bawipai' hnaṭuan cu har fualfo tuk le khraws rit zet phur vekih kan theihawk theu tla hi a ngaingai ahcun kan thinlung le nunnak pumpi Pathian hnenih kan pek thluh lo ruangah a si theu.

Kan rel zo vek khan Khristian tapi cun Pathian duhzawng cu suangtuahnak men lawngin an ngaina theu, asinan, cu mi cun phurrit nasa zet a thlenter thotho. Rinnak nun ah hin hivek mipawl hrang khalah runsuahnak a um lala nan, rinnak ruangih phurrit cu a um nawn lo, helhkam ciamco ding khal a um nawn lo. Bawipa cu cu hmuahhmuah in phurhsaktu a si ti thei in, kan mangbangnak hmuahhmuah A hnen ah kan thum theu. Anih cun, *“Ziang thuhla khalah mangbang vansang in um hlah uh. Nan duh mi pohpoh in sim uhla, ka lo tuhsak vivo mai ding”* a ti mi hin kan rawngbawlnak thu khal a huam tel theh.

A ngaingai ahcun kan rawngbawlnak hi mangbangpi ciamco ding a si lo, puarthaupi ciamco ding khal a si cuang lo, ziangatile, kanmai' lamah tithei mi zianghman kan neih lo laiih rak buai ve ciamco cu thatnemnak a nei cuang lo. Rawngbawltlak kan si le si lo, kan tlin le tlin lo cu ziangahsaw kan buai pi duh rero! Ziangkim tlunih thuneitu cun a duhduh in ziangvek minung khal, ziangvek thilri khal a hman thei laiah a hman mi in ziang thu saw rak rel ding a neih ve!! A hmangtui' thuthu a si men lo maw! Thungaithlak in hun ruat hnik hman uh, kan tlinnak umsun cu hmanawk kan that lo lam hi a si lo maw! Zianghman si

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

lo vekih kan theihawk hi! A cahnak cu kan cahnak ah si loin, kan cah lonak sawn ah a si a famkim theu. Cak ih kan theihawknak cu kan cahnak ding in dawmkhamtu tluk a sisawn. Rawngbawlnak thu ih in nen lenlentu, kan neh theidan ding kan rel peh hnik ke. Cucu hi mi hi a si. Leitlun ih kan hmuh mi hnatuan hmuahhmuah ÷uan thei dingin mi bulpak zohman in ÷uanvo an la lo, mai tithei tawk ciar la in, kan ÷uankhawm a sisawn. Thil hmuahhmuah kanmah in kan tuah ÷eh ding tinak a si lo, kan ti ding mawi tawk Bawipai' in zem mi kan tuan mai ding a sisawn.

Hi thu hi ziangtiklai khalah cinken ringring ding a si. Kan Bawipa cun, “Va feh awla, ziang hmuahhmuah va tuan ÷eh aw” in ti lo, cuhnakin kan fehnak ding lamzin in sialsak ih, kan ÷uan ding mawi in tuahsaksawn ÷heu. Laksawng dangdang a um ih, cui laksawngpawl cu mi hmuahhmuah hnenah “an ÷uan ding mawitawk ciar” a zem vivo. Talent nga simaw, talent hnih simaw, cotu kan rak si thei men. Lole, talent khat lawng cotu khal kan rak si thei fawn.

Thil phun dangdang kul (20) hrawng tithei dingih ÷uanvo pek mi ka si ah maw, pahnih khatte lawng ti dingih ÷uanvo pek ka si khalle ÷uanvo ka neih mi cu hlensuak rori ko ka ÷uan ding hi a thupi bik, cucu ka ti ding umsun a si. “Mifelpawl kekar cu Bawipa in a hngetter ÷heu ti thu vekin a lamzin lawng si loin a kekar hmuahhmuah tiangin Bawipa in a hngetter vivo ÷heu.

Khristian tampi in rawngbawlnak thu ih harsatnak an neih ÷heu mi a dang pakhat a um lai. Cucu ziang a si tile, vawi khat an tuah mi cu kum le khua ti ringring

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

dingih an ruatawk ðheu hi a si. *Bus* sungah mi zoin simaw Thuthang ca (*Gospel tract*) zem bang sehla, cucu Pathian in mal a sawm ih, a pek mi pa cu rak piangthar bang sehla, bus a to tinten zem vivo dingih ruahnak nei in, a zem loah cun mah le mah thiamaw lo zetin um hnik sehla, a hrangah thil harsa le thil remcang lo zet a si phah thei ding.

A sullam cu '*gospel tract*' zem ta rori buaipei ding a si lem lo tinak a si. Thlarau in ðha a ti vekin a hruai vivo ding ti rinsan sehla, amai ruahnak si loin Bawipai' lamhruainak thlun ih feh ding a sisawn. Siahhlawhpawl khal khi an pulepawl ih an fial mi pohpoh tuah mai ding a si. Tuah ding mi pakhatkhat an pek laifangah, ðuan ðul hmuahhmuah ðuan thluh a tum ahcun a buaithlak nasa ding. Ziangkhal felfaitei tuah thei loh a buai hehe ringring ahcun a pu cu a lung a kim lo nasa ding. Anmah khal a lakah an bang hnephnep men ding tinak a si. A tuah ding diktak cu a pu ih a fial mi tuahsak mai ding khi a tawk.

Rawngbawlnak thu ah buainak um thei mi, a dang pakhat lala cu-mai tuah cia zo mi parih thinlung ret ringring hi a si. Cucu phun hnihin a um thei. Pakhatnak cu, thil pakhatkhat a tuah mi parah tifuh tuk le tuah tha tuk in a theiaw ih, a lung a awi in, mahte fakawk ciamco hman a duh, a puarthau thup thei zet. Pahnihnak cu pakhatnak thawi kalhaw a si thung. A thil tuah mi parah hlawhsam in a thei-aw ih, a um a nuam thei remrem lo, a bei a dawng ih, a thin a nau phah. Hi mi pahnih lakah pakhat sangsang simaw hi rawngbawltu hmuahhmuah in kan nunpi cio ti a si. A hmaisa khi tih a nung cuang sabbai, zianghatile, thil ðha

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

lo tampi a suaipi thei ruangah! Asinan, rinnak nun lamtluan ahcun hi thil pahnih hin buainak in thlen thei nawn lo ding. Kanmah le kan rawngbawlnak hmuahhmuah cu Bawipai' hnenih kan hlan zo ruangah kan tuah mi pohpoh lungawiten Pathian kutah kan hlan zo, kan tuahthat le tuahthat lo lam kan buaipi paih nawn lo.

Cabu hlun zet pakhat ah hiti cangan mi a rak um. “Thil ziangpoh khal na tuah tikah na tuahthat ruangih lungawinak simaw, na tuahsiat ruangih beidawngnak le thinnaunak nei dingin ziangtik hmanah ruataw hlah. A fehliam zo mi thilpawl cu Pathian kutah hlan mai awla, hngilh theh verver mai aw” tiin. Hi thu hi rawngbawltupawl hrangah a thupi ngaingai. Duglam thu ruahsal duhnak thinlung na hun neih khalle el mai aw, ruat duh nawn hlah.

A khaikhawmnak phunin hitin hmnsin thei sehla. Rawngbawlnak nung le hlawhtling neih na duh le na tuah mi hmuahhmuah cu Bawipai' kutah hlan aw la, a kut sungah tanta mai aw. “Bawipa, i hruai aw, Bawipa, fimnak in pe aw; Bawipa, ziangtinkim hi nangmah in nei mai aw. Ziangtinkim hi Nangmah in relfel theh aw” tiin khukbil ih thla na cam hnu ahcun nangmah in zianghman seherh mi le tuahsal duhnak thinlung nei nawn hrimhrim hlah. Na dil vek cekci in Amai' kutah ret mai aw. Helhkam le thinbang khalin um hrimhrim hlah, hahdamten um hiahhi men aw. Rinnak le helhkamnak hi an umtlang thei hrimhrim lo sokhaw! Rawngbawlnak cu rit zet vekih na theihawk ahcun Amai' sungah na thumaw taktak hrih lo tinak a si. Amahlawngte, Amah ka rinsan taktak ahcun a kawn

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

phurh cu nuam na ti zet ding. Buai hehe le bang cing khalin, taimak suahih Bawipa na ren ahcun na thlarau hrangah cawlhnaak na hmu tengteng ding.

%%%

Bung 15

NI TIN NUN IH A LANGSUAHDAN

Bung hmaisai lamih kan rel rero zo mi, Khrih hnenih kan nun thuthup thu hmuahhmuah kha a dik a rak si ahcun, cui nun neitupawl cun an ni tin nun ah le khawsaknak, ziangkim ah a tak rori in a langsuak thlang ding. “Mi danglam hleice le thil tha tuahnak dingih thahnemngai thei zet” an sinak le “an mizia duhnung” cu thuh theih an si nawn lo ding. Khristian, thahnemngai thei zet mi pakhat cun a rualpi pakhat hnenah hiti’n sau nawn ca a kuat.

“Leitlun mipawl in Bible hi an siar paih nawn lo, kanmai nun hi an siarsawn. Curuangah, Pathian thu theihpitu kan si hrimhrim a tul tuk. Kanmai' nundan ihsin kan sakhaw biak mi a dik maw dik lo an tah hi a si bik. Tulai san hi ziang thil khal a dik maw dik lo tiih an tah (hliakhlai) paih laifang a si sapbai, *science* lam thu rori hman hi thu menmen lawng si loin a takih tuah rori, a dik maw dik lo ti zohfel duhnak thinlung an nei thlang.”

“Cuvekin, kan rinnak thu khal hi thu menmen si loin a takih hmantlak a si maw, si lo, ti zohhlih kherkher an duh. Tulai, thangthar fimnak le thiamnak thangso vivopawl mithmuh ah, Pathian thiltitheinak nasazet hi langter in, minung nun a danglamterzia le Amai' duhzawng tuah dingih an nun a danglamterzia hi a takih hmuh rori an duh thlang!”

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

“Khatlam ah kan Khristian nundan hi a rak tlaniam nasa fawn si. Khrih hnenih pum pekawknak taktak le a dungthlun duhnak mi in a run neih hioho can khalah Kawhhran sung mi lala khalin phun dangpi in hmuh an tum, “Ziang le bang ke maw!” an ti; cuvekin, cui nun nei hiohotu khal cun nun famkim nei zo vekin, tiawter tuk vekin, ziangmawti umih um an rak tum ve lala si! Kan Bawipa Jesuh dungthluntu tamsawn cu hi leitlun duhnak ih kan nun natsat zo ruangah hiti hun hmuh lohli dan ah pheih cun leitlun mi (zumlotupawl) thawn danglamnak kan nei tuk lo a si bik.”

“Asinan, kannih, Pathian hnenih pumpe-aw ding le rinnak famkim thawi Amah ih thumaw pumhlum dingih in kawh mipawl cu kan danglam tengteng a tul. Leitlun nun hi dungtun in, a dangtei um ding kan si. Hi leitlun nundan vekih nung ding kan si nawn lo. Leitlun thil ah kan thinlung ret nawn loin tlunlam ih a um mi thilpawl parah kan ret ding a sisawn.”

“Pathian ram le a felnak cu kan hawl hmaisasawn ding ih, cu mi hnaihnawktu thil pohpoh cu kan dungtun theh ding a si. Hi leitlun a dam laiih Khrih nundan vek khan kan nung ding a sisawn. A lungput vek kha kan lungput a si ve a tul. Mikhual le khualtlawng rero lai vekin, thlarau lam thil a dotu tisa thil pohpoh kan doneh ding ih, kan tlansan ding. Khrih hrangih ralkap tha zet vekin, a ralkap si dingih in hriltui’ duhzawng kan tuah theinak dingah tui kan dam sung nun khawsaknak hin in hnaihnawktu ding a si hrimhrim lo. Sual vekih lang hmuahhmuah lak ihsin kan thliarfihlimaw theh ding. Pakhat le pakhat

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

zangfahaw le ngainawawtawn in kan um ding ih, Pathian in Khrih hmangih in ngaidam vekin pakhat le pakhat kan ngaidamawtawn ding a si.”

“Mi dang parah thinhengnak le lungkimlonak kan nei a si hmanah zawi par hmanah kan thungrul ding a si hrimhrim lo. Sual cu thatnak in kan thungrul ding; in hua ih, kan biang in bengtui hnenah kan biang khatlam kan tunsawn ding. Kan minungpipawl hnenah tangdawr kan cuh ding ih, kanmai hlawknak ding si loin mi dangpawl hlawknak ding kan hawsawn ding a si. Ngilnei, tangdawr le nunmen in kan um ding ih, mi dang covo le thatnak ding kan hawlpisawn ding a si.”

“Ka cakuat tlangkawmnak ah hiti’n sisehla: In kotu a thianhlim vekin kannih khal kan lungput a thianghlim ding ih, kan nuncan le cangvaihnak hmuahhmuah hi an thianghlim ding a si. *“A lo kotu a thianghlim bangin nan nuntudan hmuahhmuah ah thianghlimte in umsawn uh... ziangahatile, kei ka thianghlim a si”*ti ngan vek khan! (Puithiam. 11: 40; 1 Piter 1:15, 16).”

Khristian hrekkhat cun taima zet le tuang zetih Pathian hna an tuan sung cu thianghlimtei nung dingih kawh le cuti um dingih phut mi hmuahhmuah an nunpi zo tlukin an ruataw a bang. Bawipai’ hrangah hna tapi an tuan ruangah an rualpipawl hnenah le an insungsang ah cun thintawi zet in, mawi lo zetzetih an nun khalle a paw nawn lo ti tlukin an ruataw theu. Asinan, cuvek cu kan rel tum mi Khristian nun cu a si lamlam lo. Khrih nun vekih nung ding cun mahte lawng,

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

zohmanih theih lo khalah, lole, mipi lak khalah, khui hmun khalah a danglam ding a si cuang lo. Cutlunah, cui Khrih nun cu ni tin, zing ihsin zan tiang, ziangtiklai khalah a bangaw ringring ding a si. Ziangmaw cancan ah simaw, tikcu bikhiah nei khalin simaw lam a si lo. Pastor hmaiah le kan hnenpumpawl hmai khalah, Khrih nunzia kan neih mi hi a bangrep ringring ding a si. Mipi vah hluahhlonak hmun bazar le thlacam khawmnak hmun khalah kan mizia le kan thatdan cu a danglam ding a si hrimhrim lo. Kan sungkaw nun, zohmanih theihpi lem lo mi ah hin kan Khristian sinak le Khrih dungthluntu kan sinak hi an langsuak tengteng ding a si.

Ni tin nun ih langsuak thei thlurthlo lo Khristian sinak cu rinhmai a um ih, rinhmai ding tlak khal a si hrimhrim. Khristian thinsia, helhkam ding ngah teitei, mi engtai paih ringring, Khristian nun cau le beidawng hmang tuk, phunzai hmang ringring, an lungawinak ding hawl har tuk Khristian, mai hmakhawsial hmang tuk, mi dang duhdawtnak le ngainatnak tlasam, a nuam lam hlir lawm thei tuk,

Khristian misimsiat le mirel hmang, thinlung kelkawi le kha remrem, duh mi velceng ti helhel ringring ih, duh lo mi velceng a duh ih duh thei thlurthlo lo Khristianpawl hi Pathian hnatuannakah thahnemngai thei zet le Kawhhran sungah hnaṭuan thaṭha kai an si hmanah Khrih nunzia thawi a bangaw lo mi Khristian an si. Cuvek Khristian cu ziangvekih nasa in thla khal cam sehla, rawngbawlnak lam khalah pe-aw khal sehla, hi cabu sungih kan rel rero mi Khristian nun hi cu a takin a co ban hrih lo lawlaw a si.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Pathian in Khrih hnenih kan nun thuh ih a ret mi cu a tawthawhna le a thumawhna thuthup a si nan, a langsuahna ding lamah cun thuh theih a si nawn lo thung. “Amah (Pathian) ah ka um taktak a si” kan ti ahcun ‘mi in cuti kan um taktak cu an hmu ve mai ding’ tinak a si. ‘Nei taktak’ ih kan relawk mi cu ‘kan nei taktak a si ti kan langter’ a thul hrimhri. A tawizawngin kan sim asile ‘thu (thawngka) menmen ih Khrih dungthluntu si loin a ngaingai ih thluntu kan si’ a tul.

Hi thu hi thu menmen, rel menmen mi a si lo, Pathian duhzawng a dodaltu pohpoh cu kan tlansan taktak ding tinak a si. Pathian mithmuh lawngah si loin, kan kiangkap minungpawl mithmuh khalah ‘mi danglam hleice’ kan si tengteng a thul tinak khal a si. Kan fehnak kipih kan tuah mi pohpoh ihsin, kan thawmvang le kan thawngkam ihsin, kan nuncan ziaza le kan thil ngainatzawng ihsin, Khrih dungthluntu kan si ruangah hi leitlun minung menmen kan si nawn lo ti hi mi dangin an theih tengteng a thul.

Kan neih, sum le pai khal kanmai ta vekah ruat nawn loin Bawipai’ ta, Amai’ hnatuannak ih hman ding a si ti’n kan ruat thlang ding. Kan thazang le cahnak hmuahhmuah khal hi lei kan dam sung hrang lawngah hmang nawn loin, a ram le a felnak kan hawl hmaisak ahcun kan thul mi hmuahhmuah khal in pe bet pam ding ti kan thei ding. Dinmun sang cuh le leitlun thil ih hlawhna daw khalin kan tlan, kan zuang paih nawn lo ding, ziangatile, kan khawruahna le kan tumtah mi hmuahhmuah cu kanmai hrangah si nawn loin mi dang

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

hrangah a si thlang ding. Kan tikcu neih mi khal kanmai hrangah si nawn loin Bawipai' hnaṭuannak ah, mi dang hrangih thilrit thlentu si loin, an thilrit sawngtu dinhmun ah dingin, Khrih kan riantlangsawn ding. Kan ni tin hnaṭuan le can hmandan khalah tuihlan vek si loin sullam nei zetin kan hmang thlang ding. “Minungpawl lungawinak dingah le mi dang mithmai zoh loin, Khrih siahlawh vekin, thinlung ihsi Pathian duhzawng ruatsawn in” ziangkim kan tuah thlang ding.

Mi in thinlung taktei Bawipai' hrangih a serhawk thianghlim ih, a nun a pekawk taktak tikah cun ziang ziangsimaw in a thlun lo thei lo. Nun hahdam le tangdawrnak in a thlun lohli. Ni tinte a hmuhtawn mi le a parih thil thleng pohpoh Pathian remruat a si tiin a pawm rem thiam vivo mai. Pathian duhzawng tuah duhnak thinlung le a ṭul ahcun Pathian hrang khalih tuar huamnak thinlung a run nei vivo. Cuvek mipawl cu ziangvekih hmuhsuam, nautat le hmuhsuam an si hmanah, a thin a heng duh cuang lo, buainak le harsatnak karlak khalah a phunzai dah lo.

Mi dang duhzawng ṭawmpi a thiam ih, mi dangpawl thu thlun thei dingin amah le a mah a phahniamaw ṭheu. Mi dangpawl ih hmuhsuam le nautat khal a tuar thei; thinlung helhkam ringring le mangbangnak khalin anih cu a hnaihnaawk ban nawn lo. Engtai tengteng mi khal a nei lo, ṭih le phannak lak khalah umdan a thiam. Hi thu kan rel mipawl lawng si loin ziaza ṭha le nun duhnung a phunphun a nun suaipi; cucu khuitawk ihsin a irhsuak a si kan ti le a nunnak sungih a um mi Khrih hnen ihsin a si.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Cuitlunah, cuvek Khristianpawl cu an cangvaihdan hrimhrim ah a lang mai theu. Mai lam cu ret tha in, mi dangpawl hrangah hmun an kian thiam ringring; tluangtlam zet, asinan, thianghlim le mawite in an cei-aw thiam, mai nuam tizawng lamah feh nawn loin mi dang nuam tizawng lamah an nun a fehsawn. Mi dang hrangih thahnem ding pohpoh tuah an cak ih, mi dang rinsan lam si loin mi dang hrang le Pathian hrangih hmantlak si dingin an zuam sinsin. Pathian sunlawinak ding le a sersiam mipawl hmin mawinak ding cu thupi bikah an ret. An aw le zai khal Amah thangthatnak dingah an hlan ih, an paisa dip khal A duhduh ih a hman dingah pek an siang.

An kut le an hman mi cafungpawl khal Pathian thu karhzainak ding le mipi vantlang thatnak ding thu ngansuahnak ah an hmang, an ke khal Pathian duhzawng tuahnak lamih feh dingin an kar. A kum, a kum in, cuvek Khristianpawl cu leitlun le a duhnak thawn an hla-aw deuhdeuh; zahumnak in an nun a tuam mawi, van lam minung an sinak a lang deuhdeuh ih, a ni ni ih danglam vivo in, Khrih bangnak lamah an pitling sinsin. An sungril nun mawi le duhnung cu an mithmai ah an hung langsuak ih, anmah hmutupawl khalin thuh le zep theih nawn loin “Khrih hnenih um zo a si hi” an ti theu.

Hi thu kan rel rero mi ihsin rinnak nun sullam cu Bawipa'n a lo theihter sinsin ding ih, theihthiamnak khal a lo pe vivo ding ti ka zum. Na thlarau lam nunnak hrangah Pathian in thu lo sim rero vekin teh na vun thei-aw maw! Nangmai duhzawng lam hliir zuan ih na can tampi na hman rero ruangah tu naite rori hmanah

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

mah le mah thiamawkw lonak ding harsatnak na nei a si lo maw! Na cangvaihdan le nuncan khawsakdan hrimhrim ah na bansan duh mi bansan thei lo dingih lo dir tenten ringringtu tla a um theu a si lo maw!

Na zawngsang mi thil tampi ah thinlung bangnak tla na nei a si lo maw! Bansan na duh nan na bansan thei lo mi tla an um ko lo maw! Pumpekawknak ding le rawngbawlnak nun na hmai ih um mi cu zoh in, “E, hi lamzin hi cu zawh thei t̄ento ningna aw!” na ti ngauingo lo ding maw! Hi thusuhnak run suahpitu, na thlarau nun ko suaktu le na sungril lam ihsi duhnak taktak run irhsuaktertu hi thil dang a si lo, Pathian sokhaw a si! Tukhal tha cun na pialnak ihsin lamzin dikih lo hruai kirsal a duh. A lo kawhnak aw cu el lo dingin le dungtun men lo dingin ka lo ngen a si.

Ziangvek lamzin nuam ah ha a lo hruai ding ih, ziangvek malsawmnak so a lo vur ding ti tla cu rak theicia awla, thatho zetin na pawksuak ding ih, lungawi le phur zetin a lo phut mi pohpoh cu tuah lo na phang zet lam ding sikhaw! Khristian nun pitling le nun dik neih theinak cu langcu emem ih thil picang va tuah ciamco lam si loin, ni tin, minit tin le mit̄thep karlak te ih kan nundan le Amai' (Pathian aw-an) ngaiih kan um hi a sisawn. Kar khat hnu kar khat lamzin in khihhmuh vivo; kan ni tin nunnakih thil rung thleng mi pohpoh ah hin kanmai lamih kan rak ti ve ding in phut mi cu Amai' hruainak vekih nun hi a si. Zianghman ui le tuh mi um loin Amai' kut sungah cun pe-aw pumhlum mai awla, a lo khihhmuh mi lamzin pohpoh ah feh mai aw; t̄ihnak le phannak thinlung a lo neitertu hmuahhmuah cu tlansan theh mai aw. Pathian

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

duhzawng na theihfiang mi pohpoh cu thlun thei mai aw. Cuti na ti vivo thei ahcun zamrang zetin Amah bangnak nun lamah a lo hruai tengteng ding.

Na khawruahnak le beiseinak hnakih maksak in na kiangkap minungpawl hrangah Pathian thu theihpitu le na hrangih malsawmnak thlentu na rak si rero mai ding. Amah cu na rinsan taktak ngam em kei cu maw! Thil fate zet, Pathian ih theih tham lo ding le theihtlak loih na ruah mi, asinan, na thinlung lo kalhkitu a um hnuhnu ah cun zianghman lo vekin siar hlah, Bawipa cun minung zohdan in a zoh dah kel lo. Pathian mithmuh ahcun thil fate zet khal na nun sungril langnak thotho a si. Curuangah thil fate zet khalah tlaksam mi kan neih lai ahcun kan nun cu a famkim hrih lo tinak a si.

Kan mit mendan, kan tawngkam le kan awki san le niam khal hi minung ruahdan cun thil fate vekin lang khal sehla Pathian mithmuh ahcun a thupi zet thotho. Amah thlun cu na duhzawng le na duhhril mi taktak si tengteng seh. A thupek mi hmuahhmuah, a tum simaw, a fate simaw; ziangvek a si khalle thlun thei rori dingin “Aw” ti ringring mai aw la, malsawmak famkim umnak hmun thleng rori dingin Amah cu rinsan in, thlun ringring mai aw.

Duhdawt mi rual tha, Bawipai’ hrangih serhawknak le nun pekawknak sullam hi na thei taktak zo maw? A sullam fiang bik cu hihi a si; “a thu cu thlun lo thei lo na si” ti hi a si mai. Tuisi thawkin ziangtiklai khalah, khui hmun khlah Pathian duhzawng cu na duhzawng a si ringring thlang ding tinak a si. Na duhhrilnak Pathian

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

kut sungih na hlan pumhlum ihsi thawkin na nun pumpi cu Bawipai' duhnakah na pe-aw tinak a si ih, na hrangah cun Pathian thu pohpoh cu el hnuaihni loih thlun mai ding, thupek tinak a si. Ziangtik can khalah, ziangvek hmun le ram khalah lo hruai sehla, na ti ding umsun cu 'dunglet hawi nawn loih thlun mai' dingih pekawk lawlaw a si.

Hi thu kan rel mi hmuahhmuah tlunah 'nun pekawknak ih' a tel mi, rel bet ding, relcawk lo tampi a um lai. Na thukam mi cu buah tengteng dingin ka lo duh. Nangmah ih a um mi Khrih nunnak cu ni tin na nunnak ah fiangfai zetih a langsua theinak dingah dawnkhamtu pakhat hman umter siang hlah. A dawnkham theitu thil dang hmuahhmuah cu hnawl in, tlansan thluh men aw. Na Bawipa na Pathian thawn cat thei nawn lo dingih temtawn na si zo ruangah Amai' umdan vekin um aw la, Pathian zumlotu leitlun mipawl hnenah cun rundam an si theinak dingih a thiltitheinak maksak langfiangtertu ding na sinak kha a tawp thlengin kaihnet ringring aw.

Hi thu ahhin na hrangah ñih ding zianghman a um lo. Amah cu Rundamtu a si ih, thiltitheinak huham a nei ða lutuk. Nang mi cak lo hi cuti emem in a lo phut ciamco lo, Amai' thuthuih um ding lawngin a lo duh. Nangmah fehtlang in a thiltitheinak langsuahter a duh mi a hlawhtlin theinak dingih na ti ding umsun cu 'sianawknak' a si ih, a dang cu Amah (Pathian) in a ti thluh mai ding.

Ziangtiklai khalah a duh mi le a lo phut mi a hlawhtlin theinak dingah cahnak (huham) lo pe loin a um dah lo

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

ding. Tui na buah ding mi hrang lawng khalah a si lo, thaisun le lehnu ih na buah ding vivo mi par khalah cahnak a lo pe bet rero lai ding. Tukhal tha Pai' kut sungah cun ziangkim ret thluh mai aw, Anih cu a turualpawl hrangah ei ding thaṭha A neitu le fehnak ding lamzin ngil le tluang theitu a si. Ral tihnung le thimnak hmun lamah a turualpawl a hruai dah kel lo. Na ke karnak ding a lo khihhmuh vivo ding. Na nundan hmuahhmuah, a fate bik ihsin a tum bik tiangin A hnenah hlan aw la, a duhduh in buah mai seh.

Pathian Thlarau ihsin a suak mi, na ti ding le ti lo ding thu pohpoh cu lungawiten thlun vivo mai aw. Cule ni khat hnu ni khat, ziang thu khalah A duhzawngin na um deuhdeuh ding, na tuar thei ding tawk vivo in *'thianhlimter mi bungbel, Bawipai' hmantlak le hnaṭuan tha tinkim hrangih timlam mi'* (2 Tim. 2: 21) ah a lo buah ding. “Khrih ih ca, mi hmuahhmuah in an siar ih, nuam an tizia tla na thei ding ih, na nun cu a eng suak sinsin ding. Nangmah hmangih na thil tha buah mi khal mi in an hmu vivo ding ih, van ih a um mi na Pathian cu nangmai ruangah cawimawiin a um sinsin ding.

%%%

Bung 16

PATHIAN THAWI PUMKHATAWKNAK

Ringtui' thlarau ah Pathian in hna a tuannak san le thlenpi a tum mi bik cu Amah, Pathian thawi pumkhatawknak ding hi a si. Kan Bawipai' thlacam khalah hiti a ti kha! *“Kannah pumkhat kan si bangin annih khal pumkhat an si theinak dingah, i pek mi sunlawinak cu anmah ka pe a si. ... Nangmah in i thlah ih, i duhdawt vekin annih khal ka duhdawt ti leitlun in a theih theinak dingah a si.”*(Johan 17: 22-23)

Hi pumkhatawknak hi leitlun semsuaah a si hlan ihsin Pathian in a thinlung sungten a minungpawl hrangih a rak khawkhancia mi a si. Kum tampi le san tampi sungah rak phumaw ringring hmansehla, tui can neta ahcun phuansuaah a si; Khraws parih Khrih thihnak ruangah a tlamtling thei ih, Pathian fate, mi tampi in a takin an tep, an nunpi rero.

Culaiah mi tampi cun a theih khal an thei lo, a teh hman an teh ban lo ruangah an nunpi ban lo lawlaw. A ngaingai ahcun zohman thleidang loin mi hmuahhmuah hrangih khawkhan mi a si; zawi hrang hmanih thuhsak le hmuh harsa dingih ret mi khal a si lo, zate theih le hmuh dingih phuanlang theh a si. Culaiah mi tampi hrangah cun hmu vek, hmu lo vekin, rau luali in an hmu ih, an nunpi taktak thei lo lala. A teh cu an tep vek nan, a takih nunpi dingin an nunnak ah an lalut thei lo.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Asinan, Bawipa cun Amah thawi pumkhatawk ding hi a duh mi le a minungpawl hrang khalih a duhsak mi a si. Seherh zetin a ko hai ih, Amaï' hnenah an nun pumhlum hlanaw dingin a sawm ringring. Kan Bawipa Jesuh, hi lei parih a tlanlen laiïh a dungthlunpawl umdan ihsin Khristian nun lamtluan thu hi vun zir a theih zet ding. Ahmaisabik ah anmai dinhmun diktak le an tlaksam mi hmu-aw in Khrih hnen ah an feh ih, a kai an thlun. Amah rinsan phahin a hna an ðuan; asinan, Amah (Khrih) bangnak lamah cun an tlasam zet lai. Sunlawi duh in, dinhmun sang an cuhaw ih, Kraws nun an tlansan. A thu le a tumtah mi khal an ðelh duaido; ðihunnak hmunah an Bawipa an phatsan.

Cuticing khalin a kaithlun a siter thotho, Pathian ram thu sim dingin a thlah thotho hai, a hrangah thahnem santlai an si theinak dingah thiltitheinak huham in nasa zetin a thuam hai. Tisa thil in Khrih cu an thei ih, an Hotu le an Bawipa a si nan, Khrih nunnak cu an nunpi deuh hrih lo.

Pentikos ni a rung thlen ih, an parih Thlarau Thianghlim tawih an si hnu ihsi cun dungthlunpawl cun Khrih thawi pumkhatawknak le a nunnak thawi pehzawmawknak an run nei thlang. Cutikah Amah in an nun sungril tiangin a luahkhat ðeh. Cuisicun anmai' nun ih a um mi Khrih hrangah nung in, sual thiltitheinak le dan hnuai ihsi talsuak in, Thlarau lam dan in an nung thlang. Khrih le anmai nunnak karlakah a um mi, an duhdan kalhaw ringring le an ngai pawimawh mi khal bangaw thei lo ðheu kha an hlo vuarvi thlang. Duhnak hmun khat lawng, Bawipai' duhnak cun an nun a hruai vivo. Hisicun thupi bikih ret

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

mi pakhat lawng an nei thlang –Amai’ tuah duh mi le khawkhan mi, Amah thawn pumkhatawknak cu! Kan thurel tum rero mi hi a fiang thei ke maw aw! Duhdawt mi casiartu, Khrih keneh thlun dingin thil tampi na rak fehsan zo khal a si thei, Amah rinsan in nasa zetin hna na rak tuan (rawngbawlnak na rak nei) khal a si thei fawn. Amah cu na duhdaw nan, Amah vekin (Amah bangin) na um thei si lo. Khrih hrangah rinsantlak in na um ih, Amah khal na rinsan zet nan, Amah thawi nan pumkhatawk thei lo ruangah duhdan pahnih, tumtah mi pahnih a phir in an feh vivo. Amai’ nunnak vekih nung dingin na nundan cu na fehsan siang hrih lo.

A hmaisabik ah “Keimah, Khrih tel loin” na rak ti ih, cuihnu ah “Keimah le Khrih” na ti lala; asinan tu ahcun “Khrih le keimah” na run ti thei thlang. “Keimah tel loin Khrih lawng” na ti thei thlang lo ding maw! Pathian thu ihsin Pathian thawi nan pumkhatawknak thu hi kan zir ding ih, na hrangih khawkhan le timtuah a sizia na theifiang mai ding.

Korin khua ih Khristianpawl hnenih Paul ih cakuat, 1 Kor. 3: 16 sungah hiti’n kan hmu. *“Pathian biakinn (temple) nan si ti le nan sungah Pathian ih Thlarau a um ti hi nan thei lo mawsi!”* ti thu hi hun siar hman awla, zawi hnenih a sim mi a si ti na theifiang theinak dingah a bung tawthawhnak lamah hung kirsal hnik aw. “Khrih zumnak ih nautepawl” “tisa mipawl” “minung sinakih um laipawl” hnenih a ngan mi a si ti na thei mai ding. Curuangah, hi pumkhatawknak thuthup le ropi zet hi Khrih zumtu, micak lopawl khalih an neih le an co mi a si ti a fiang. Kan neih dah lo thil thar kan dil suah mi si loin, kan neihcia zo mi,

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

kan vun theihsuah mai ding mi khi a si. Bawipa Jesuh rinsantupawl ih taksa cu a sungih a um mi Pathian hnen ihsi an hmuh mi ‘Thlarau Thianghlim inn’ a si ti hi thudik a si. Hi thu hi thudik a si ti thei hmansehla ringtu cun a theihfiang ih, cutawk ah cun thiltitheinak huham thawi a nun cuang si loah cun nei lo vekin a um rero men ding ti cu khatlam ah thudik a si lala fawn. Lo sungih ro sunglawi thuh (phum) mi cu lo neitu in a hmuhsuah hlan sung cu ziangtinak hman a si lo, thathnemnak khal a neih lo vekin ringtu khalin amai sungih Khrih Thlarau a um mi cu amai duhhrilnak rori in a nun kaihruaitu le a parih thuneitu dingih a rinsan taktak loah cun thathnemnak a nei cuang lo. Cuti ti thei ding cun amai cahnak a rak rinsan mi cu a bansan hmaisak a tul.

Hi thu ahhin kan theihngah tengteng ding thu pawimawh zet pakhat a um. *Khrih thawi kan pumkhatawknak cu hlim le lungawinak lam si loin nuncan le ziaza lam thu a sisawn* ti hi! A lenglam hmuh theih, taksa lamih theihnak lam si loin, *kan sinak taktak* a sisawn a tul. Kan hlim in kan lawm zet khal a si thei, cu khal cu thil mawi zet a si, asinan, a thupisawn cu “kan hlim le hlim lo lam hnakin, *a tak le a ngai-ih kan sinak lam*” a si.

Khrih bangnak nun nei loin Khrih thawn an pumkhat thei hrimhrim lo. Hi thu hi kan theihcia zo vekin lang hmansehla, rellang tengteng a tul thocho. Duhdawtnak thinlung no-te, hlimnak le lawmnak in nasa zetih a cencilh mi cu Pathian thawi pumkhatawknak neih le neih lo tahnak ih hman an tum theu ruangah hi thu rel lo a theih lo theu. Hivek thinlung no-te nei si, Khrih

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

bangnak lamah nuncan duhning le ziaza mawi tlasam ngaingai a um theih tuk. Pathian thu cun “Amah ah ka um ringring a titupawl cu Amai’ um vekin an um ding a si” a rak ti eueu si! Curuangah, hi thu hi zohmanin dungtun men hrimhrim ding a si lo. Kan hlim le hlim loah simaw, kan taksa theihnak a phunphun ihsi tah cu a dik lo nasa.

Cuvekpawl cu rintlak an si lem lo, ziangah tile, kan taksa le kan thinlung putdan ah simaw, lole, kan hlim le lawmnak parih ðumaw an si ruangah a dik thei lo. Khrih thawi kan pumkhatawknak dinhmun tahnak ih hman cu a dik lo pumhlum lawng si loin tih khal a nung tuk. Kan hlim le lawm thei zet ruangah Khrih thawi pehzawmaw taktak cuang si loin Amah thawn pumkhataw vekih ruahawk pang a awlte. Cuvekin, Khrih thawn pumkhat kan si nan, hlim le lawmnak ka tlasam tiin kanmahte kan buai lak rero khal a si thei lala.

Kan ni tin nuncan hi a fiangtertu bik a si mai. Pathian cu a thianhlim ruangah Amah thawi a pehzawmawpawl khal an thianghlim ve mai heu. Kan Bawipa Jesuh khal khan a Pa thawi an pumkhatawknak thu hitin a sim: *“Ka Pa ih hna ka ðuan lo asi ahcun in zum hlah uh. Asinan, ka ðuan a si ahcun keimah in zum lo hmanah, hnaðuanpawl tal cu zum uh; cuticun Pa cu keimah ah a um ih, kei cu Amah ah ka um a si ti nan theih ih, nan zum theinak dingah”* tiah a ti (Jn. 10 37-38). Khrih in a Pa thawi an pumkhatawkzia fiangtertu dingih a tarlang mi cu “A Pai’ hna a ðuan mi cu a si”. Cu mi lengih fiangfaitertu dang a um nawn lo. Thingkung cu a rah ihsin a theihtheih mai ti hi kumkhaw thudik a si.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Pathian thawi kan pumkhatawk ngaingai ahcun ringtupawl khalin Khrih bangnak, tlun lam mize mawite kan nun suahpi tengteng ding. *“Amah ka thei ti si, a thupekpawl thlun lotu cu thuphanper a si ih, thutak amah ah a um lo. Asinan, zokhal a thu a thluntu cu amah ah Pathian duhdawtnak a famkim taktak; cu mi ihsin Amah ah kan um ti kan thei”* (1 Jn. 2: 4-5).

Hitawk ah “kan thei-aw” a ti theinak san cu “A thupekpawl thlun ruangah a si”. Hlim le hlim lo lamah si loin a thupek nunpi le pi lo lamah pumkhatawknak cu a thumaw ti a fiang. Na hlim nasazet khal a si thei, na hlim thei lo thlurthlo khal a si thei fawn, asinan, cucu na thlarau nun tahnakah hmang hrimhrim hlah, tahnak tling a si lamlam lo. Ziangmaw can ih hlim ciamco, tawkfang a rei ih, cau ruairo hi ringtu nauhak, pitling dinhmun thleng hrih lo umdan a si.

Zanvarte rori lungawinak co ruangih hlim ih, lam ciamco, a thaisun ah sumdawnnakih mi bum hmang le hrawkhrawl, lole, thuphanper le huat mi nei tengteng tivek cu hi pumkhatawknak thu kan rel mi hi an tep ban hrih lo tinak a si. Bawipa ih na lungawinak cu hivek taksa phurnak le khirzuannak hnakih thuk le rei daih, a takih thlarau lam theihnak le Bawipa ren duhnak parih lungawinakah a thumawsawn. Vate cu vate a si ruangih a zuan thei vurvo vek cawngin zuam tum ciamco bang sehla cu thawn an bangaw ding. Suangtuahnak le lunglennak lam si loin a takih nun hi ziangtik khalah a thupi bik ti hi hmingsin ringring sehla. Cuti a si loah cun biak inn sung nun, thlacam nikhua le a lenglam ih kan cangvaihdan a bangaw lo ringring ding. Thu dik le nun dik neih ti ni nei loin kan phur hlerhlo le thlarau deuh,

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

phur lole rau nawn lo tivek in simaw, lole, kan thurel duhdan le kan duhzawngih ziangkim kan fehpi theu khal a kel a si ringring ding. Ziangatile, kan nunnak laimu bik, diknak le thianhlimnak in bu a khuar lo ruangah! Asile, kan nun tahawknak dik cu ziang a si ti thu kan relfiang zo. Tu ahcun Pathian thawi pumkhatawnak taktak ih luh theinak thu kan rel peh vivo ding. Cui nun nei thei dingin a hmaisabikah Pathian ih in hmuhdan lam hnakin kanmah in Pathian kan hmuhdan thleng lohli a tul. Pathian fate kan si hnuhnu kan thinsung (kan nun pumpi) cu Pathian biak inn a si thlang ih, Khrih cu kan nunnak ah a cam/a um ringring.

Curuangah, kan tawng ding le kan tuah ding hmuahhmuah hi kan sungih a nungtu Khrih ih duhdan a si theinak dingah Amai' duhdan ih ka pekawk pumhlum a t̄ul tengteng. Khrih neitu vekih relaw ringring, hun tawng le hun cangvaih tinte mai sinak langsuak ringring cu Pathian thawn a pumkhataw ngaingai lo ti langfiangtertu a si.

Hivekin thu ka ruat ciamco theu. Khrih cu nan sungah luh cu a rak lut taktak ko, asinan, pindan fatezet ah Amahlawng khum hlo a si ruangah cui inn ih umpawl khalin a hmel an hmu dah lo. Anih cun cui pinsan sung ih si suak in, an lakih tel le tlanlen a cak nasa, asinan, zohmanin sangka an awn lo ruangah sangka pahbal ih suah rumro ding cu mawi a ti si lo. A duhdawtnak in a phut le a ngen mi cu a minungpawl in an irawm suakih an sawm tengteng khi a si, an sawm lo hnuhnu cun a hlawhsam ringring. Cuticun, cuitei' sungkua cu inn lengah an um ih, inn sung pindan pakhat ah Jesuh tiin

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

can reipi an um cuahco, ziangtluk mi vannei so an si ti khal an sungkua in an thei ban lo. An sungkaw zaten an lut in an suak; ziangkim an buah ih, an cangvai rero; asinan, an Khuallian (Jesuh) cu khuitawk ah a um ti hman an mang nawn lo. An hnatuan le an khawkhan mi hmuahhmuah khalah vawi khatte hman an sutrawn ve lo. A fimnak le a thiltitheinak huham hmanna cang khal an thiam lamlam lo. Cuticun Amahte lawng can reipi umhar zetin an kharhkhum. An Khuallianpai' ruangah ninghan riahsiatnak lak ih si khalin hngamnak le lungawinak an co thei ti khal an ruat ban lo. Insang pakhat ah cun an umtlang cu a si ko nan, an nun pehzawmaw ih, nun hlawmawknak nei thei loin cuti'n an um cuahco.

Ni khat cu "Hi inn ah hin Bawipa a um sokhaw" tiin an run phuang ngaingai famteh! Intekpa cu ziangtinha a um dingih nan zum? Lungawithu sim in, a kehram ah kun in cibai a bik ding ih, a inn sangka hmuahhmuah awng vengveng in Mikhualpa a duhduh ih a tlanlen dualdo theinak dingin a timtuah ciamco lo ke maw!! Asilole, khatlam kil ah ningzak zetin Mikhualpai' hmuh lo dingin a rak relh tekti ding ha!!

Duhdawt mi u le nau, na thinlung sungah Bawipa a um taktak sokhaw ti ka lo simsal! Na pianthar veten a rak um zo nan, na ngaihsak lo menmen a si kha! Khai tikcu le can hmuahhmuahah khan A umpinak eng nuam zet hnuaiyah feh in, na kekar tinte Amai' lo kihhmuah le lo hruainakah rak feh bang awla aw!! Sikhalsehla, na rak theihfiang lo le na rak ngaihsak that lo ruangah nan nunnak cu a khua a rak har ih, nun hlawhsam in na rak um a si kha!

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Tui nan hnenih ka phuansuah mi thu hi ziangtinha na rak cohlan ding! Na hnenih a um cu nuam na ti maw! Na sangka hmuahhmuah awngin, na insungsang ah A duhduh ih tlangleng thei dingin na siang ngaingai maw? Na nun lamtluan lo kaihruai ih, a duhnak hmun ihpiangah lo hruai dingin a kutah na nunnak na pe siang taktak maw? Ziangkim ah Amah thurawn in, Amai' lungkimnak lamih feh vivo teh na huam thlang kem? Na pindan sungril bikah hruailut in, nan thuthup hmuahhmuah na theihter siang maw? Nangmah thawi pumkhat taktak si thei dingin ziangkim A hnenah na hlan siang thluh maw? Hi hmuahhmuah hi na lung a kim ahcun Khrih thawi pumkhat sinak thu cu na thei taktak thlang ding ih, na nunpi cih mai ding.

Culocu rel ding dang ka thei nawn lo. Minung awkam hin Khrih thawi pumkhatawnak ropitzia le cui nun cu ziangtlukin a danglam theu ti hi a relfiang thluh thei lo a si bik. Duhnak hmun khat, tumtahnak pakhat, cakhiarzawng phun khat, nunnak pakhat, Bawipa thawi hun țawmawk cu thil fate men a si hrimhrim lo ti aw!! Kannih vek, mirethei, mițawntai le mawlmangte hi cui dinhmun thleng thei dingih semsua kan si ti kan vun theihawk taktak ahcun 'mak' kan ti lo thei lo. Culaiah, hi thu hi 'thu' men lawngih theih a si lo, 'nun taktak' a si ti khal kanmah rori in kan vun theifiang sinsin ding. Kan rak co ve thei tento theinak dingah kan hrangah siang lo cingtei pek khal kan si lo, hi pumkhatawnak sungih lut dingih sawm kan sisawn. A nunnak cu kan nunnakih a nun theinak dingah kan nunnak hi A hnenih pe dingin in ngen ih, A duhzawng cu kan duhzawng si ve dingin in ngen.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

A lennak le sunlawinak khal co ve dingin, Amah kan bangnak nun khal langsuakter dingin, a lungawinak sungih lut dingin, a lungngainak khal ṭawmpi ve dingin, a thinlung vek pu ih, a ngaihtuahnak vekih ziangkim ngaihtuah dingin, a thurel vekih thu rel ve dingin le a umdan vekih um dingin in sawm a si.

In sawmnak hmuahhmuah hi kan ‘awi’ ve mai lo ding maw! Kan duh nalocing cun in nawr ciamco lo ding. Kan duhhrilnak rori in, lungawitei kan cohlan ding hi in hngak ringring. Kan lehnak ding cu, “Si e, Bawipa, ka lung a awi tuk” tivial ih rak lakluh mai ding a si lo maw! Zianghman hi thu harsa, theih ban lo thu a tel hrimhrim lo. Asinan, kan ti ding phun thum a um.

Pakhatnak, Khrih thawi pumkhatawknak thu hi Pathian thu ih in zirh mi taktak a si ti kan pawm tengteng ding. *Pahnihnak*, kanmah hi Amaï' ta rori si dingin kan pe-aw ding. *Pathumnak*, kan pekawknak cu in cohlang ih, kan nun pumpi hi Amah in in nei zo; kan nun sungril khal Amah in in cencilh ti hi hngget zetih pawm ding a si. Kanmah cu tho zo ah kan ruataw ding ih, Khrih cu kan nunnakah a nung thung ding. “*Kei cu Khrih thawn khenbet in ka um, sihmanshla, ka nung; keimah ka si nawn lo, Khrih cu keimah ah a nungsawn a si,*” (Gal. 2: 20) ti thupawl hi sal cingcing thei sehla a ṭahnem zet ding. Kan minung hlun sinak cu kan hlipthla ding ih, rinnak in kan ret hlo mai ding. Khrih nundan cu kan thuamawknak (ceiawknak) ah kan hmang ding. Hihi zumnak men si loin ni tin, a takih hmansuah ringring ding a si. Kan ni tin khawsaknak le kan tuah mi hmuahhmuah ah tisa duhnak cu thiter in, kan nunnak bulhram le thahri cu Khrih duhdan in a si thluh thlang

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

ding. A sullam cu mai hmakhua hi sial ringring loin, Khrih bangnak lam thu hliir kan tuah thlang ding tinak a si. Cucu nuam kan tizawng a si ding ih, kan tuan tam poh le kan nunnak ah bu a khuar vivo ding ih, kan nundan a si mai ding. A san le a vang a um ruangah si cuang loin kan ziaza hrimhrim ah a cang mai ding. Cuti kan nun lawngah Khrih le a Pa pumkhat an si vekin kannih khal Khrih thawn pumkhat kan si ti kan theifiang ding ih, kan nunnak khalah a langsuak vivo ding. Kan Bawipa Jesuh ih thlacam,

“Hipawl hrang lawngah thla ka cam lo, an thu ruangih keimah i zumtu ding pawl hrang khalah a si. Kannih pumkhat kan si bangin annih khal pumkhat an si theinak dingah, i pek mi sunlawinak cu anmah ka pe a si. ... Nangmah in i thlah ih, i duhdawt vekin annih khal ka duhdawt ti leitlun in a theih theinak dingah a si”(Johan 17: 22-23).

A thlacam mi hlawhtling thei dingin Anih (Khrih) cun ziangkim a fehsan siang a si kha!

%%%

Bung 17

PATHIAN RANGLENG

Taksa lamih harsatnak hi thlarau lam cangvaihna^h ding a si an ti theu hi a dik nasa. Cangvaihna^h lawng khal a si lo, Pathian rangleng, ringtupawl in nehnak an co theinak dingah tlangzim tiang hnu^hso theitu a si. Rangleng an bang lo nan ti lo maw! Doawknak, tuarnak, thlemnak, mi lungawinak tuah duh remrem lo, theihthiam thei lonak, beidawngnak, mawi lo zet le dimdawih lo zetin mi ih hmuhsuam nautat kan tuar theu a si lo maw! Ninghan riahsiatnak le buainak thirvampi, kan nun in nuai siatsuah dingih her vutvo a bangsawn lo maw! Asinan, a rak hmuhdan kan thiam ahcun nehnak rangleng, nehnak tlang sangpi parih in phurtu ding a rak si ziar.

Siria siangpahrang cun rangleng le rangrual nasa zet thawn Pathian mipawl cu zan ah a va kulh ciamco. Cucu mi zokhal in an rak hmu theh. Asinan, Pathian meisa rangleng Elisha kiangih vak nohno rang (*horse*) rualpawl lawngte rinnak mit lo cun hmuh a theih lo. Pathian mi (Elisha) ih siahlawh cu a mang a bang, a van a sang nasa, "*Ailaw, ka bawipa! Ziangtinsaw kan ti ding?*" tiin a thinlung a khur derdo.

Profet Elisha lawngte amai inn ah hnangamten a rak to hiahhi men. Hiti'n thla a cam: "*Bawipa, a hmuh theinak dingah a mit hi run vangter hram aw,*" tiin. Cuihnu lawngah an lam ih tang cu Siria lam tang

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

hnakin an tamsawn ti a hun hmu ve a si kha! (2 Siang. 6: 15-17). Hi thlacamnak hi kan thlcamnak le mi dang hrangih thla kan camsaknakih kan hman dingah duh a va um ve!! “Bawipa, kan hmuh theinak dingah kan mit in vangter aw”. Leitlun pumpuluk hi khuahlanlai ih Elisha kimvel ih um rangleng le rangrual vekin nehnak in pe dingin kan kimvel ah an khat thep̄thep̄ ringring. Kan mit vanter a si hnu ahcun kan parih thil rung thleng mi pohpoh, thil tumpi simaw, a fate simaw, nawmnak le lungawinak lam a si khalle, riahsiatnak le lungngainak lam a si hmanah, ziangkim hi kan thlarau hrangah ‘rangleng’ an si ti kan hmu mai ding.

Kan parih thil rung thleng mi hmuahhmuah hi rangleng vekih kan ruah thei hnuhnu cun an sinak vekin an feh rero men ding, ti-hehe ih buaipei ciamco an ʈul nawn lo ding. Thirvam hemhem, kan nunnak in siatsuahdu ding vekih kan ruah lawngah thil fate men khalah kan nun hi a buai hehe ringring ding. Thil ʈha lam khalah ninum khawpin kan buaipei ding ih, thil se lam sinsin ahcun mi tawn dah kel lo le hmuh dah kel lo tawng cuang vekin kan vun ruataw ciamco ding ih, kan siat phah thei rori ding. Ziangkim hi *kan parih a rung thlendand lam hnakin kan rak dawnawndan* lam hi a thupisawn ʈheu.

Kan rak cohlandan a dik lo ih, kan buaipei ciamco hnuhnu cun leitlung ah in hrual zam neknek men ding. Asinan, kan cohlandan a dik ih, kan ʈhatnak ding a si ti lamih kan lak thiam ih, nehnak rangleng vekih kan hman thiam ahcun kan nun in cawisangtu Pathian rangleng a si lala thung ding. Pathian rangleng ih kan to (cuan) ahcun Elisha parih thleng vek kha kan par khalah a thleng ve ding. Lakso (cawisan) kan si ding;

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

asinan, Elisha vekin tlun vansang (boruak) lamah cun a si lo ding, kan sungril nun lamah a sisawn ding. Cucu hmuh theih van boruak hnakih sunglawisawn a si sapsai. Hi lei hmun, dinhmun niamte, nun khawsaknak har emem, kan taksa le thinlung in natertu le aipuan thei lonak in thlen ringringtu boruak hi suahsan in, Khrih umnak van hmun nuam (kan thinlung) lamah in khaiso ding. Cutawkah cun lei lam thil (hnuai lam thu) hmuahhmuah cu kan kut hnuaiah an um ding ih, kannih cu nehtu vekin hahdam zetin kan leng dualdo thlang ding.

Van hmun kan ti rero mi khal hi a lenglam thil si loin sungril lam nun a sisawn. Cu mi fehnak lamzin khal tlun lamih kaiso tuiṭo lam si loin sunglam ih luh ngurngo lam a si thung. Culaiah kan thlarau, hi lamzin zawhtertu lawngte lenglam hmuhih sunnak, tuarnak le beidawngnak an sisawn theu. Nunsimnak, lungawinak lang thei lo, thinhengnak lawngte lang vurvo, cu mi lamih nun hmin seksekpawl hrangah nun duhdung zet a suahsak ṭheu.

Na parih a theng ṭheu mi nunsimnakpawl cu ziangtitlukih ninghannak a si hmanah tu ahcun Pathian rangleng, thlarau lam hlawhtlinnak le kaisan vivonak dingih lo hruaitu tlukah ruat awla, cuticun duhdawtnak ih temtawn mi hliṛ an si ti na thei mai ding. Bible ih in simdan vek asile a minungpawl runsuak dingih a fehsuak tikah Pathian cu rundamnak rangleng le rang parah a to ṭheu; tu khalah cuti thoṭho a si lai. A parih Pathian a to (cuan) veten ziangkim hi rundamnak rangleng ah a cang lohli ṭheu. *‘Mero cu a rangleng ah a tuah ih, thli ih thlapawl parah a feh’* ti in sim (Sam 104:

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

3). Curuangah, khawdur a ra thleng huho ðheu. Felnak ni eng mawi phentu ding vekih kan ruah ðheu mipawl khal hi kan to ding mi, Pathian rangleng, khawthim ziangvek khal in pahtlangpitu le kan nun humhimtu ding an rak si ziar. Meropawl cu na rangleng ah na hmang dah maw? Cu mi parah cun hnangamtei to in, Pathian thawn nan lengtlang ðheu maw?

Mi pakhat in hnatuanpi pakhat, mimuangcang zet a rak nei. Asinan, hnañuan thiam zet le mitaima zet, hnañuan ziang tinkim ih fak le pawrhtlak zet mi a rak si lala fawn; mi ðhahnem zet a si lawlaw. Asinan, a cangvaih hi hngah cawk lo ding khawpin a muangcang ih, anih thung cu mimanhlap thei zet, thil ziangkhal ti huho mi a si.

Ni khat sungah vawi ziangzat simaw a thin a rak heng man ðheu, a lehnu deuh le a siraw ih, a thiamaw lo cingcing; cuti rori cun an pahnih in hna an ðuantlang. A rualpai' muancan tuk langter a duh tukah hna an ðuantlang tikah law zet (taima zet) vek khin hna a ðuan hrim ciamco ðheu. Ni khat cu thinsaunak a neih theinak dingih thla a rak cam ðheu mi cu a vun mangsuak dukdi. Hi mimuangcang tuk hi Bawipa in thinsaunak lamih a hruai theinak ding rangleng a run tuahsak a si ko ding tiin a ruat suak. A thintawinak le a rualpi pai' khulfumnak cu cutizawng in a hun la thiam thlang ih, a nun ðhansonakah a hman phah rori. Cui rangleng parih totui' parah cun khulfum le fum lo lamin thu an nei nawn lo, mi dang mizia le cangvaihdan a buaipei paih nawn lo. Amaï' umdan vek cekci-ih mi dang umter a duh mi cu a dik lo a si ti a thei-aw ih, thinsaunak ram ah a nun cu a lut vivo. Ziangkim hahdamte le mi dang

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

dinhmun theithiamnak thawn hna a ÷uan thei thlang. Hna a ÷uan tinteï a rualpai' hna÷uan mitmei ringring duhnak phurrit lenlen pi khal a tla vuarvi panlomaw! Amah le amah phurrit a rak pe-aw rero men a si ti a thei-aw suak. Pathian rangleng hnakih “Izippawl rangleng” (cucu lei lam rangleng tinak a si) rinsansawn dingin in thlem rero. Hi lei parih kan hmuh mi rangleng cu kan hmu thei in, kan tham thei; rinsantlak zet khalin kan hmu theu. Pathian rangleng lawngte hmuh theih lo, tham theih lo an si ruangah an um taktak a si ti hman ziangmaw can ahcun rinningam a harsa ÷heu.

Thlarau lam dinhmun sang thlen theinak dingah rangleng tampi hman kan tum, pakhat kan hmang ih, kan duh leh lo, a dang kan hmang lala. In bawm dingin “Izippawl rangleng’ kan sawm cingcing. Curuangah, Amai’ rangleng kan to theinak dingah Pathian in tuahcawp leilung lam rangleng hi in siatsuahsak ÷heu.

Rualpi ÷ha zet, thlarau mi zet pakhat ka nei ih, ÷humawknakah ka hmang ÷heu. Asinan, cui ka ÷humawknak ka rualpi cu Pathian in in laksak. Thusim thiam le ropi, thlarau lamah in cawmtu dingih ka beisei natsat laiah ka rin ban lopin in laksak cuteh. Thlacam khawmnak, Bible zirkhawmnak in kan thlarau lam nun a cawm ding hmang kan ti laiah feh bet thei nawn loin kan tang cutci. Hi mipawl hmangin thlarau lam dinhmun sang thlen kan tum le kan beisei theinak cu Pathian rangleng in kan dinhmun in thawnsak ih, ‘pawi’ kan rak ti ÷heu mi khi a sisawn. Pathian rangleng kan tonak ding dawnkhamtu, kanmai tuahcawp mi rangleng hmuahhmuah cu a duhdawtnak meisa in in ur kangsak vivo a ÷ul. Cu loah cun kan bawr

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

le kel ah kan kirsal cingcing ding. Kan mizia, kan nuncan khawsakdan le kan cangvaihdan hmuahhmuah an danglam thei cuang lo ahcun Pathian rangleng parah kan to ngah hrih lo ti a lang mai. In bawmtu ding thil dang le rinsan ding dang zianghman/zohman kan theih nawn lonak ding hmunah in hruai thlen a duh a si. “Amah lawng” kan ti theinak dingah: “Amah le ka theihawkdan” tivek, “Amah le ka rawngbawlnak” tivek “Amah le ka thiamnak tivek” ih ɬawng kan hmang tuk theu. Sihmansehla “le” ti hnu ih ret kan duh mipawl hi lakhlo le rinsan nawn lo dingih tuah a duh. Cuihnu lawngah “Amah lawng” kan ti thei fang ding khi a si. “Hmuh theih rangleng zoh loin na rundamnak rangleng hmuh theih lo cu ka zohsawn theinak dingah ka mit in vangter aw” tiin thla cam aw.

Na thlarau lam doral a si mi thlemnak cun rinhlelnak ding thu tinkim hmangin a lo thlem rero ding, lo hnaihnaawk a tum ringring ding. Na harsatnak cu ɬansan ah hman tum in, “Pathian in a lo ngaihsak lo, a bawm khal a lo bawm lo ding; hivek thu ah hin a hrawlhaw ve lo” tiin thu a lo sim ding. Cucu zianghman ah siar duh loin dungtunsan lawlaw men aw. Cuhnak in rinnak thupuansuah, *“Pathian cu ka beunak le ka thazang, harsat can ih in bawm ringringtu a si,”* (Sam 46: 1) tiih ausuah mai ding a sisawn.

Khatlam ah, hi thu hi thinlung hrek lawngih ti ding phun a si lo. Rangleng sungah cun na pumpi in na luh tengteng a ɬul. Na ke khatlam lawng lut in, a khatlam ih leilung na pal ringring lai ahcun a lo phet ding ih, an tlu mai ding. “Ahcun” “men thei” “asinan” “si bang sehla” le “a si thei ding maw!” tivek an um ding a si hrimhrim

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

lo. Pathian duhdan cu a zaten na pawm thluh lawlaw ding ih, a duhdawtnak kut cun hnuailam ihsin a vun lo dawm ding a si. “Na thuthu siseh, Na thu vekin siseh” ti rero men aw. A thuthu ih um le a duhdawtnak ih thumawkw siar lo thil dang zianghman helhkam ding a um lo. Harsatnak na tawn mi pohpoh ah Pathian tumtah mi hmuhfiang tum awla, cutawkw ah cun rangleng to vekin lut awla, Pathian thaww van tlun ih thli parah to in, na suangtuah ban lo mi ram nan fangtlang ding.

Cutiin vang sangpi ih na len dualdo hnuah cun leilung mipawl in an hmuh ban lo mi, thil ropi zetzet le hmuhnuam a phunphun na hmu thlang ding. Leilung ih cil rero mi le hruah seksek mipawl cun cirhbek le lunghrawl tete siar lo, zianghman an hmu thei lo; asinan, van sang ih leng rerotu cun thil mawi tampi an hmu ding. Asile, kan tonak ding rangleng cu khuiahso a um? tiin thu na ruat a si men thei. Sam ngantu cun, *“Bawipai’ rangleng cu thawng kul an si, vancung mi a thawngthawng rori cu!”* tiin a ngan (Sam 68: 17). Kan mitpawl hi vanter rak sisehla, tuisun rori hmanah hin kan insungsang, kan hnatuannak hmunpawl le kan kawthler hmuahhmuah hi Pathian rangleng hlih khat thluhin kan hmu ding ti hi ka rel ngam. Zawi hrang khalah rangleng to ngah lo ruangih ke ih feh a tul hrimhrim lo ding.

Hmuh le zoh harsa emem, kan minungpipawl cu thinsaunak le ralthatnak hmunih in hruaitu ding kan rangleng an rak si. Sim rero khalih theihthiam thei lo, zangfahnak le zawnruahnak nei riai loih na cangvaih bupbo tla, na beidawng cuarconak, na sunnak, na tluknak hmuahhmuah kha rangleng, na thlen duhnak

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

ramih lo phur dingin a ralring cia; rangleng ih na luh
ding a lo hngak ringringtu an si kha!

Curuangah, lungawi le thatho zetin hi rawngleng ah hin
hung to thlang aw le! A duhdawtnak eng mawi nuam
ahcun a lo hnaihawktu thil dang hmuahhmuah cu
dungtun men awla, Anih cun A kutin a lo dawm ding
ih, himdamten a cemnet tiang a lo hruai lanta ding.

%%%

Bung 18

NUN ZUANG THEI

Kan nunnak, Khrih hnenah thuhih a um mi hi nunnak ih a langsuah tikah a phunphun in a si thei; tahtimnak dangdang hmangin simfiang a theih. Cu mipawl lakih simfiangnak tha bik pakhat, ka nun lungawinak i thlen theutu cu “nun zuang thei” ti hi a si. Kan Bawipa khan hramlak “Lili par” thu lawng ruat dingin in fial lo “tlunzuang vatepawl” thu khal ruat dingin in fial a si kha. Vatepawl hin thu tampi in zirh theu. Sam ngantu khalin a mangbangnak le tihnung a phunphun in a nun a nuai cimaco laiah hitin a ausuak, *“Thuro bangin thla nei ningla maw! Ka zuang hlo ding ih, ka cawl hahdam ding. Ngaihnik, cuticun hlapi ah ka vakvai (zuang) ding ih, thlaler ah ka um ding. Thlisia le rialruah thlipi ihsin ka luatnak dingah ka tliau phar ding”* tiin (Sam 55: 6-8).

Zuan duhnak hi minung thinlung sungah a cam hnget zet theu. Kan thlarau hi “thla ih zuang” dingih khawkhan a si ih, a zuan lo ahcun a lung a awi thei lo. Bawm sungih muvanlai khumtar ringring mi vekin zuan a cak ih, zuanhlo tumin a phar a zuang. Ziangmawcan ahcun zuang thei kan sizia le zuang ding kan sizia mang nawn loin kan sunglam ihsi in nawrtui’ duhdan vekin ‘rangleng to ih tlan thuptho’ kan cak theu –Isarel-pawl vek khan! Hi ranglengpawl hi a lenglam thu ih nun zangkhai kan beisei mi kihhhmuhnak a si theu. Rangleng to in khawsak, khawthlang, sim le hmar

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

ah tiin a suk a so ah kan buainak tlansan tum in, kan vak kan tawi ðheu. Asinan, cupawl cun sawtnak a nei cuang lo ti kan thei zo. Kan thlarau hi rangleng to ih, tlanhlo ding phun a si lo, thla ih zuang ding phun a sisawn. Culo hmanah, hi rangpawl hin Isarel-pawl vek khan buainak pakhat ihsin a dang pakhat ah in hruai vivo tluk fang a si. Profet Amos in, *“Mi pakhat kiosa umnak ihsin a tlan ih, savawm a tawngtu vek, asilole, inn sungah vung tlanlut in, phar parah a kut a suang ih, rul in a rak cuk mi pa vek a si,”* (Amos 5: 19) a rak ti vek phun a si. Kannih khal lamzin ah “kiosa” rak umih kan zum ruangah kan tlansan; kan tlansanak lamah “savawm” kan va tawng ðheu; relhnak ding ðha sihmang tiin hmun dang kan pan laiah “rul” in in rak cuk ðheu a si lo maw!!

Kan thlarau hrangah hi leitlun ah hin buainak in a cim ban lo relhnak ding hmun remcang a um thei lo a si hi! Mangbangnak le buainak lakah teh beunak a um thei lo maw! Maw, kan sepi ruah tuar men ding ha! In sawng zangkhaitu teh zotal an um lo mawsi! Um e, kan zate hrangah beunak ropi zet a um, cucu thla ih zuang in, Pathian ðang sungih zuanluh hi a si.

Sak le thlang, sim le hmar lamah si loin tlun lam Pathian hnenah, *“Bawipa a hngaktupawl cun an thazang an thartersal ding; muvanlai bangin thla in an zuang so ding. An tlan ding na’n an bang lo ding, an feh ding na’n an cau lo ding,”* ti ngan vek khan (Isai 40: 31). Zuannak dingih thla a neitu pohpoh cun ziangvek thang (thangkam mi) khal an lan thei ðheu, sang deuhih an zuan le an lan awl sinsin. Cuvekin thlarau zuang thei cun amah nater theitu le

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

hnaihnaawktu pohpoh a zuan kan hluahhlo men ding. Zuan theinak ‘thla’ pawl hi ziangsaw an si ke! An thuthup cu “Bawipa a hngaktupawl” a timi sungah an tel. Bawipa a hngaktupawl cu A hnenih pumpekaw le Amah rinsan pumhlumtupawl an si. Curuangah kan thlapawl cu “Nun pekaw’ le ‘Rinsannak’ pawl an si. Bawipai’ hnenih kan pekaw taktak ih, Amah kan rinsan taktak ahcun “van hmunah khin” “mupi bangun thla in kan zuang duaido” mai ding khi a si.

Hi kan rel mi thlarau thlapawl hi khawng in, thlarau lam nun sangsawn, Pathian in Khrih ih a thuh mi nun ahcun kan zuanglut thlang ding ih, nunnak zalen, hi lei parih thil thleng mi in a hnaihnaawktu ban lo, ziangvek hridai khalin a temtawn ban lo le ziangvek bawm sung khalin khum theih nawn lo, nun zuang thei cu kan ta a si thlang ding.

Kan thinlung cu lei lam thilah thumaw nawn loin, tlunlamih thil umpawl cu kan thumawknakah kan hmang thlang ding. Thil ziangkim hi kan thlirnak mit ihsin an danglam vivo thei nasa. Leilung ih vak ringring cangcel in leitlun thil a hmuhdan le tlun vansang ih zuang rero phengphehleph ih khua a hmuhdan cu a bangaw lo nasa ding. Cuvek thotho in thlarau, leilung ah bawkvak ih feh rero le thla ih zuang duaido pawl thil hmuhdan cu a danglam nasa ding ti a fiang. Tlangzim le tlunlam boruak ni ih a tlet pempem laiah lei niarnak le hawrkuampawl ahcun mero le sumpi a zing liailiai ringring. Curuangah, thlarau zuang thei cun ninghan riahsiatnak hawrkuampi cu a zuankan ih, boruak sangpi ah lungawinak ni eng mawi lawmin a zuang diaido theu.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Thlarau zuang thei cun leilung hipnak cu rinnak in a neh theu. “Neh” ti hi nen tleklek theih lo, a par ih zuang, a nentu dinhmun ih ding tinak a si. Nun pekawk le Rinsannak thla pharh in, zohman ih kharhkhum theih nawn lo in, nehtu si dingin hmun sang lam panin ringtui’ thlarau cu a zuang so vivo. Ropi zetih nehtu a si tlunah, nehtu hnak khalin a ropisawn. Vatepawl hin leilung hipnak hnakin zuan theinak huham caksawn an neih ruangah leilung ah tla loin boruak vansang ih an zuan theinak a si.

Cuvekin ringtu cun sualnak, ninghannak le sual saltannak huham cak losawn cu thlarau lam zuan theinak huham caksawn in a neh theu. Khrih Jesuh ih nunnak thlarau dan cu sualnak le thihnak dan hnakin a cungnungsawn ih, a cah khal a caksawn. Curuangah, hi nunnak dan hnuaiih umpawl cu Khrih nunnak cun hmun sangah a cawiso ih, nehtu le neh vivotu ah an cang.

Cuti a si ahcun, ziangruangahsaw Khristian hmuahhmuah hi rinnak lamih micak le nehtu an si ringring thei lo! A san cu Khristian mi tampi hi nun sangsawn ih nung thei dingin thla ih zuanso an duh lo ruangah a si. Buainak le harsatnak cu zuankan loin anmai cahnak le thiltitheinak hmangih neh an tum theu. Pathian hriamhreibawl cu hmun cungnung lawngih hman ding a si ih, lei lam thil le tisa khawvel ah hin ringtupawl thlarau cun hman ding an nei ve lo. Curuangah netu dinhmun ah ding thei loin lei harsatnak le buainak cun an nun a cimpil theu. Kan sim zo vekin thil ziangkim hi kan thlirdan ihzirin a feh theu. Kan zohdan le hmuh kan tumdan ihzirin thil ziangkim hi an

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

langdan khal nasa zetin a danglam vivo thei. Harsatnak kan ti mipawl khal hi tlunlam ihsi run zoh le hnuailam ihsi zoh cu a bangaw lo nasa ding. Pahtlang theih lo ding phardawlpi cu tlang sangpi par ihsin run thlir sehla thil rinaw riangri vek fang khi a si ding. Buainak, lungngainak le harsatnak khal hi leilung lam mitih kan zoh ahcun zohmanih thawn dualdo theih lo, lungpi hnget thetthet zet vekin kan hmu ding nan, van hmunih kan thlarau zuang rero mit ihsin run zoh sehla, sentlungpawng fate tluk fang an rak si mai ding.

Mi pakhat in rualpi pathum a nei ih, an bangawk lozia hiti'n a rel. "An pathum in thlarau lam nunah tlangsang pipi lan ih, feh ding si bang hai sehla, mi pakhat cun cui tlang cu virh awng tumin a bei ciamco ding. A pahnihnak pa cun helnak ding hawl in a fehkual rero; culaiah, a pathumnak pa thung cun a thla a khawng ding ih, a zuankan mai ding" tiah a ti. Hi thu hi harsatnak tlang tumpi, kan lamzin in dawnkhamtu 'ziangtiih fehtlang ding ha a si ke' kan ti theu mi a si. Mi hrekkhat in virh awng kan tum ding ih, phaihlai, cukpioh le thilri dang tampi kan sawm khawm ding ih, nasazet in kan tuan ciamco ko ding.

Mi hrekkhat thung cun a helnak ding hawl in, kan suk kan so rero ding. Tlangzim tiang kaiso tum in, tlanghrap kan van ciamco ding. U le nau tla, lamzin thabik cu muvanlai vekin thla ih zuan ih, zuankan duaido mai khi a si lo ding maw! Cuti a si ahcun ziangvekih tlangsang khal kan hmaiah rak um lenlen 'khalsehla' in kham thei hrimhrim lo ding. Tlang a san poh le sangsin ah kan zuang mai ding, cucu Bawipai' duhzawng a si.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Cutiuh zuang thei ding cun kan thla kan khawn tengteng a tul, ziangatile, vate in thla tumpi nei hmansehla a thla a khawn lo ahcun a zuang sang thei cuang lo. Zuan theinak thla khal kan nei zo, thla dang neih bet kan tul nawn lo. Kan neihcia hmangih zuanso mai ding khi a si. *Nun pekawk* le *Rinnak* cu mi hmuahhmuah in kan nei theh zo ih, cucu a takih hman mai ding lawng a tang. Hi thla pahnih hmang hin ziangtiklai khalah Pathian hnenah kan zuangso thei ringring.

Asinan, thla ka neih pam si tiuh zuan duhnak thinlung neih menmen a tawk hrih lo, kan khawng taktak ding ih, kan zuang taktak ding a si. Pekawknak derdai le rinnak daithlang cun zianghman a ti thei cuang lo ding. Kan pekawknak le rinnak cu hmantlak a si tengteng a tul. Thu men lawngih nun pe-aw le ring kan si ih, phur le thathawh vanglai tak lawngih Bawipa rinsan theu mi kan si ahcun kan 'zuang sang' tuk lemlo ke. Kan ni tin nun ah, kan parih thil thleng pohpoh parah nun pekawknak le rinnak puan kan zar ding ih, kan thla kan khawng ngaingai ding a si.

Kan beidawngnak, kan hlawhsamnak, mi-ih in hmuhsuamnak, in huatupawl ih huat le mitkem kan siruangih kan thinnaunak, kan thinhengnakpawl, harsatnak le thlemnak a phunphun thawi kan nuaiawk ringring laiah nun pekawknak le rinnak hngat thawi kan um taktak a tul. Kan neih mi thlapawl hi khawng in Khrih umnak van hmun nuam lamah kan zuangso ding ih, hi harsatnakpawl ih in hnaithawk thei nawn lonak hmun ah kan zuankan men ding a si. Cui hmun sang ihsi cun Khrih mit in ziangkim kan thlir (hmu) thlang

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

ding, van lam thlirnak ihsi cun leilung rori hman hi mawi le ropi zetin kan hmu thlang ding. Asinan, lei lam thilih hipnak cun in hip neh thei nawn lo ding. Cuticun nun pekawknak le rinnak thla hmangin zuangso thei ringring nungna, kan nun hi ziangtlukinso a danglam ding!! In hmuhsuamtupawl thungrullh kan tum ruangih kan buai hehe le a thungrulhdan ding lam buaipei nawn loin, kan thla kan khawngsawn ding ih, van lamah cui boruak siava cu kan zuan hlohshan men ding. In hnaihnaawktu le in buaitertu hmuahhmuah fehsan in, Khrih duhdawtnak puan sin in ziangkim hi duhdawtnak le lainatnak thawn kan hmu thei thlang ding. Hi nun thlen ding hi a va cakum lawmmam ve!!

Kan thlarau cu boruak hmun sangih leng dingih khawkhan a si ruangah hmun niamte (lei tisa nun) ih kan um sungah cun kan thaw a pit hluahhlo ding, phurrit bawmpi thawn kan um ringring ding. Ziangkim van hmun ihsi thlirtu dingih semsuah kan si ruangah, leilung mit ih thil kan zoh ahcun kan mit a rau duaidi ruangah zianghman kan hmufiang thei lo. Kan Pa Pathian in kan zuan theinak dingah kan parih thil a rak khawkhan mi hmuahhmuah hi malsawmnak sunglawi an si.

Danpeksalnak bu sungah muvanlai in a fatepawl zuang thei dingih a zirhdan hiti'n a ngan. *"Muvanlai in a bu a cawktho, fano tlunah a thla a khawng; a thla a pharh, a la hai ih, a thla parah a cawi hai"* (32: 11). Mupi cun a fa no-tepawl hrangah an umnak an bu cu nuam lo dingin a tuahsak hrim ih, an bu ih um cu nuam an ti nawn lo ngaingai; cutikah, an bu hlumte tlansan in, boruak ah anmahte zuang thei dingin a zirh hai. Kan

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Pathian khalin cuvek cun a si kan parih thil a tawltre!
Nuam zetih kan umnak kan 'bu hlum le nuam' cu
nuam kan ti nawn lonak dingin a run hnaihnawk
hmaisai ih, tlansan dingin kan dung ihsin in nawr rero,
kan tlak that lonak dingah kan thla hmang thiam dingin
in zirh lala. Harsatnak na tuar rero mi cu hivek (van
lam) mit in hun zoh hnik hman aw! A sullam na vun
theithiam mai lo maw! 'Zuan' na zir rero tinak a si cu!

Cutivek in thil ziangkim kan thlir ahcun kan parih
hniksagnak ra thleng hmuahhmuah cu 'zuan' in zirh
rerotu an si ti thei in, lungawi zetih kan cohlang thei
mai ding. Kan thla kan hun khawm tam poh le kan
zuan sang vivo tinak a si. Kan thla kan khawn dah lo
ahcun nuamteten a thazang a mal vivo ih, a netnak
ahcun in zuanpi thei nawn lo theu. Kan nunnak ahhin
zuansan (tlansan) tul tengteng, buainak pakhat hmanin
in hnaihnawk dah lo a si ahcun kan zuan thei lo sinsin
ding. Buainak le harsatnak kan tawn mipawl in cahnak
in pe a sisawn.

Asile, thla nei tha zet, zuan thei dingih mawi zuan
thei cuang lo, zuan cu duh ve si, zuan thei lo dingih
dawnkhamtu nei ringring tivek teh a um thei ke maw!
na ti lala men thei. A lehnak cu 'um thei e' ti hi a si
mai. Vate khal bawm sungah khum awla cuvek cu a si
mai lo sawm! Asilole, a ke hridai in tem awla, a zuanpi
thei lo ding, lungto rit nawn thlaih, lole, thangkam mi
in rak awk bang sehla cuvek cu a si. Thlarau lam nun
khalah cuvekih um a theih totho, thlarau nun cu zuan
thei loin ziangin simaw a dawnkham ringring. Pathian
cahnak hmangan cui dawnkhamtupawl pahbal ih a um
hlan sung cu a umhmun ah a um cuanco men ding.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Thangkamtui thang lakih mi awk tambik cu 'rinhlelnak' thang a si. Rinhlelnak cun ringtu cu thiam zetin a awktar theu. Tangdawnak vekih a lang theu ruangah theithiam loin cui thang sungah cun an lut theu. Ringhleltui' hrangah cun zuan a theih hrimhrim lo, a kut-ke thang ih awk tenten vekin a um ringring ding. Cucu a mak lo kan ti hrih ke, ziangatile, kan thla pakhatsawn kha 'rinnak' a si si. Rinnak thla cu rinhlelnak in a hnaihawak thei zet, thla pakhat lawng cun zuan a theih fawn lo ruangah zuang thei ding kan rak si hrimhrim lo.

Mi tampi in 'rin' 'rinsan' hi har an rak ti nasa! An nun pekawknak thla cu an pharh ringring nan an 'khawn' lo ruangih zuang thei lo a si ti an thei ban lo. Thla pakhat lawng thawi zuan kan tum ruangah kan hlawhsam, kan bang lak men. Vate thla, a khatlam kiak, zuan tum totho umdan cu na suangtuah thiam mai ding. Kan thla pahnih hmangih zuang ding kan si ruangah pakhat lawngih zuan cu tum lo lawlaw ding a si.

Thangkamtui' thang pakhat lala cu -sual thupte, theihthiam har tuk, nun pekawknak ding dawnkhamtu lungpi pakhat a si thei. Hi soal hin langpang zetih kan theih mi soal le lang tuk lem lo, thinlung sungih soal pai thup ringring mi, mihuatnak, mai hmakhawsialnak, mi dang duhsak theilonak, thinlungtei kalhki mi neih ringring, a sezawng hlirih mi hmu thei tuk le a dangpawl tiangin a huap theh. Rinnak thla cu khawng rero khal sehla pekawk duhnak thla cu khawn theih loin a rak vuai hniaphniap theh, zuang thei ding ziazang a si lamlam lo. Zuang ding cun thla a pahnih ih khawn tengteng a tul.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Culawng si loin thlarau cun thawnginn ih khum ringring vek khalin a thei-aw lala thei, zuanso ngaihnak a thei lo. Lei thilih tuah mi ziangvek bawm sung hmanah minung thlarau hi khumtar a theih ngaingai lo. Zuansonak dingah a umnak tlunlam ih awng a um hnuhnu ahcun mupi khal hi ziangtlukih sang phardawłpi le sangka ziangtlukih hnget khalin a khumbet ringring thei lo vekin leilung lam thuneihnak ziangvek khalin thlarau cu a khumbet ringring thei lo, tlun lamih awng um mi phihsak lawlaw a si loah cun!

Kan doralpawl cun ziangtlukin in kham hman hai sehla, Pathian thawi kan karlak ahcun dawnkhamtu zianghman an tuah thei nawn lo. Thla ih kan zuanso thei sung hmuahhmuah cu phardawłpi phen khalah um hmansehla, vansang ah kan khirso ding ih, kan zuankan mai ding. Thawngtla vekih kan theihawk sung cu minung tuahcawp mi, in dawnkhamtu phardawł khal a si lemlo ding, ziangahtile, ziangtlukih sang khalah kan zuankan thei thocho kan ti zo kha!

Zuang thei loih kan thlarau kaitangtu ringring umsun cu kan thla kan khawn thei lo ruangah a si bik. Profet cun Pathian thawi in thenawtertu cu kan 'sualnak' (a tlunih kan rel mipawl) hi a si, cui kan sualnakpawl cun Pathian hmel a phen theu tiah in sim. Curuangah, kan thlarau cu zuang thei lo dingih kham a si ringring ahcun thil tha lo pakhat khat tuah mi (thinlung ih pai ringring mi) kan nei ih, cu mi cun Bawipa thawi kan pehzawmawknak a hnaihnaawk ringring a si ding, Cui sualpawl lakhlo an si lai hlanlo kan zuang thei dah lo ding, sual cu hlawnhlo lawlaw a tul. Ziangmawcan ahcun thil sual kan tuah lai khal vun thei lo vek khin

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

kan um, asinan, cuticing in kan thlarau cu tawnhrem ih umin kan thei-aw lai thotho. Zuan kan hun tum mengmang nan, kan taw hman kan khai thei lo, ziangruangah a si pei?

Vawi khat cu rualvahza hi Norway ram sungih tiffinriat pakhat vaksuak dingin an lawng cu an hun hlau zik. Lawng sungah cun an to thep̄thi. An zate tangrual in heh-le-heh tiin an hun hlau ciamco, asinan, an lawng cu a thawn thei tariai lo. Theihtawpsuah in an hun hlausal lala, a thawn thei cuang lo, A cang in a cang lo lawlaw. Cutikah an lakih mi pakhat cun tikap, zanthingkung ih an lawng an khiih mi an rak phawih hrih lo ti a hun hmu dukdi. “Europe ram hmuahhmuah hnuh cih thluh kan rak tum a si lo maw! Hlau rero khal sehla thawn thei ding a si lamlam lo hi!” tiin hni phahin a rualpipawl cu an hridai khiih mi a hmuh hai.

Cuvek deuhin kan thlarau hi leiltun thil ih a khiih ringring mi kan phawih hmaisak lo ahcun kan zuang thei lamlam lo ding. Cui in khittu hridai cu kan phawih, lole, kan sahcet tengteng a ʔul. Dam sung nundan ding ruat in, tlang tumpi tiattiat, helhkamnak a phunphun, ʔul hnai loih mi dang parih kan neih mi kan thinlung siavapawl in kan thlarau a khiih ringring sung cu muvanlai vekin thla in kan zuang thei dah lo ding. Kan Bawipa in a dungthlunpawl simfiang tumin taht̄himnak thu pakhat a rel mi kha kan mang lai ko ding. Mi pakhat in zan ah puai ropi zet a tuah ih, ruait̄heh dingih a sawm mipawl khan lungrual zet in hi lei nuncan khawsaknak ngaihtuah in, suanlam hawl ih an feh man lo thu kha! Pakhat in lo a lei ih, pakhat in sebawng tuak nga a lei; a pathumnak pa in nupi a thi. An thil thar

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

neih mipawl zohthat an tul ruangah zohman an feh man lo. Loram, sebawng le nupipawl hnakih thil fate zetzet khalin kan thlarau zuangso thei lo ding in a temtawn in, kan cah ding zatin kan cak thei lo. Curuangah, in temhremtu hridai ziangvek khal satcat in, in hnaihnaawktu pohpoh hlawnhlo, kan karlak in kham lenlentu phardawlpì khal thiatbal theh thei sehla kan thlarau cu zalen zetin Khrih hnen, van hmun lamah kan zuangso thei ding nan!!

Kan thu a cem hlanah kan ruahbet ding thu pakhat hun thailang duak sehla. Thla ih zuan thu kan rel mi hi thinlung lenglam, thisen le tisa phurnak thawhter ih, a nuamzawng le a phur ding zawngih tiawk ciamco lam a si lo. Hivek phunih zuan tum hi tui cabu sungih ‘zuan’ thu kan rel mi si loin, zuandan phun dang a si ding. Cuvek zuandan lem cu arhmul thli in a sem vek fang khi a si ding; a sem nat deuh le a khirsang ding ih, a sem nat lole niamte in a khir ding; a sem lo lawlaw pheih cun a zuan in a zuang thei lo lawlaw ding, lei ah a bawh thlephlep men ding.

Thla ih zuan thu kan rel mi hi cu minung tisa phurnak lamah a ðumaw lo ih, thlarau lam dan ih ðumaw a sisawn. Phurnak le thathawhnaak cu a um ve thei ko nan, cucu ðumawknak dingah an tlak lo, nun peknak taktak le rinnak hnget lawngah a ðumaw. Mi zokhal hi thla pahnih dik zetih a hmangtu cu van ah thla in an zuangso ðheu. An zuangso ti hman an thei-aw cuang lo, an zuan ringring hnu lawngah theih an si fang ðheu. An khirzuan, an hlim le lam lamih tah a si ve lo.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Thutiamkam mi cu a fiang in a hnget thepthep. *"Bawipa a hngaktupawl cun an thazang an thartersal ding; muvanlai bangin thla in an zuang so ding."* An zuang 'thei men' a ti lo, an zuangso DING a ti rori. Bawipa a hnagktupawl hnenih thleng tengteng ding thu a rel mi a si. Hi thu a dikzia hi mahte a takin teh kan tum cio pei.

%%%

Bung 19

“KHALSEHLA” LE “THOTHO DING”

Theipi kung par loin sabit hri khalah rah um lo sehla, Olif rah cu siat in, lo khalin rawl suah lo sehla; Hruang sung ihta tuurual cu that thluh in, Caw inn ah khal cawruual um nawn lo sehla; Bawipa ah ka ai a puang ding, Ka rundamnak Pathian ah ka lung a awi thotho ding a si. (Habakkuk 3: 17-18)

Mi tampi nunnak ah thil harsa zetzet a thleng theu. Kan lenglam le kan sunglam ih si in hnem theutu thil tampi an hloral thluh theu; ziangkim hi a thim in a thim mepmep vek khin a um. Kan rak beisei le kan thumawknak hmuahhmuah reilote sungah zianghmanlo ah an cang theh. Pathian in thu in tiam mi hmuahhmuah khal thuphan thu vekah an cang, kan thlacamnak khal zohman ih ngaihsak lo vekin thli lakah a zuang hlo men, lei le van, kan hmuh ban mi thil pohpoh ah thumawknak ding tlak pakhat hman an um lo.

Hivek tikcucan hrangah a si, tui kan rel ding mi hi a thupit tuk lawmmam! Ziang hmuahhmuah deuhthaw hi tlase thluh, zianghman beisei ding um nawn lo “khalsehla” thil pakhat, lungawinak ding kan nei “thotho ding”, cucu Pathian a si. Kan rundamnak Pathian, danglam dah lo, mizansun, tuisun le kumkhua ih in duhdawtu, kan zawn in ruat ringringtu, ziangtiklai khalih a thatnak danglam dah lo Pathian a si ringring.

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

Thil dangah lungawinak ding san kan nei simaw, nei lo simaw, Amah (Pathian) ah cun kan lung a awi thei ringring. “*Bawipa ah nan lungawi ringring uh, ka nawlhsal ding, nan lungawi uh,*” (Fil. 4: 4) ti ngan vek khan.

Mi tampi in Bawipa ih lungawi thu hi kan kaingah taktak lo. A thatnak le malsawm kan dawn ruangih kan lung a awi hi sihmang kan ti. Asinan, Bawipa in zir in duh misawn cu ‘mah le mah khenbetawk’ hi a si thung. Mah le mah zohaw lo ding le kan theihawknak le kan thiltitheinak rinsan in, ‘mah’ hi Khraws ah khenbet ding a si. ‘Thi zo’ ah ruataw dingin le mah le mah lawng ngaihtuahaw nawn lo ih, Pathian lawng thumawknak ah hmang in, Amah siar lo, zianghman thei nawn lo dingin in duh.

A thupibik cu –mah le mah (*self*) lakih thih, Pathian lam lawngih nung dingih thawhsal hi a si. Cuti a si ruangah a si, mah si nawn loin Bawipa ih lungawidan hi zir tengteng a tul! Rinnak sungih ringtui thlarau nun a than vivo tikah cun ziangtikah simaw, a rei hlanah maw, reipi hnuah maw, kan relkhawlcia thei lo nan, hmuhtawn lo theih lo dinhmun ah dingin, Pathian lawng rinsan a tulzia a hmusuak leh tengteng ding.

Thil dang pakhatkhat ruangah simaw, a malsawmna le a laksawng pek mi ruang khalah si loin, Pathian lawng rori, Pathian cu Pathian a si hrimhrim ruangah duhdaw ih rinsan tlettlet a tul. Amah (Pathian) par lawngih lungawi, lei le van le thil dang hmuahhmuah cu hloral theh “khalsehla” Pathian ah kan lung a awi “thotho ding”. “*Leitlun hi hloral hmanseh Jesuh ka nei; ziang*

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

dang hmuahhmuah hnakin Amah ka duh” ti hla vek khan. Hi dinhmun thleng thei dingin ziangha ʔul ke! A thlen theinak lamzin umsun cu ringtu in lenglam le sunglam thil hmuahhmuah sunral thluhnak amah ih a hmuhtawn taktak lawngah a si thei ding.

A rualpi hmuahhmuah in an thihsan ʔheh ding, a sumpai le a thil neih mi hmuahhmuah an hlovai ʔheh ding kan tinak cu a si lamlam lo. Amahlawngte ringtu cun amai nun rori ah zianghman hnemawknak a neih lo lawlaw dinhmun, sunglam le lenglam nun khalah lawngfangkheh le kutlawng viarviar, zianghman beisei ding nei nawn dinhmunih a din tikah hi thupawl hi a ʔiang sinsin ding tinak a si

Pathian thawi a sihcihaw lo mi hmuahhmuah an hloral viarviar thluh ding ih, sunglam le lenglam ah zianghman, zohman ʔhumawknak nei nawn lo khawpih a um lo ahcun hi nun hi theihthiam taktak a har zet ding. Profet in, “khalsehla” a ti vek dinhmun cekci a theih ve a ʔul, culawng ah “thotho ding” ti dinhmun a thleng thei ding. *“Anih cun ka ke hi zungnengnu ke bangin a tuah ih, ka hmunsangpawl ah i ret,”* (Sam 18: 33) a ti ve thei ding.

Mahte tuahcawp hmunsang, Pathian a tel ve taktak lonakah ziangmawcan ah ringtui’ thlarau cu a leng ve ʔheu. Asinan, sunralnak, hlawhsamnak le harsatnak dangdang a thlen tikah cui tuahcawp mi hmunsangpawl cu khamhrappi, tihnungza vekah an cang linglet ʔheu. Bawipa lawngih lungawi thei zet thlarau a hruaiso mipawl lawngte cui khawthim le vanduinakpawl cun a siatter thei lo, ziangruangahtile, Pathian a si lo mi

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

hmuahhmuah, sunnak le thihternak lungpi parih ðumaw a si ruangah! Hnin lo le thawn loih dinhngheh kan duh taktak mi cu Bawipa lawngah kan hmu thei, ziang dang hman bet ding le sawm ding an um nawn lo; Bawipa, Amah rori ah a si. A malsawm in pek mi le kan nun nuamtertu ih kan ruah mi hmuahhmuah siar tel an si nawn lo ding, ðumawknak khalin hman ding a si lo.

Tuisun ih na thlacam mi thaisun ah a lo let lo khal a si men thei, na hlawhtlinnak hmuahhmuah mitthep sungte-ah an hloral theh khal a si thei, kan nun nuamtertu (kan fanau khal a si thei) thil hmuahhmuah cemral thluh dinhmun khalah Pathian cu a tungmun ringring, Anih cu zianghmanin a thleng danglam thei lo, a kel a si ringring. Mizansun ah, tuisun ah le kum le khua in Amah kel a si ringring. Anih cu phun dangpipi um tum le a hmun le a tikcu ziri danglam hmang khal a si lo. Curuangah, Amah ih lungawinak a hmutu cu ziangtiklai khalah a danglam dah lo, “khalsehla” ti le “thotho ding” ti cu a auhla a si ringring.

A thutiamkam mi parih ðumawk cu a sunglawi in a nuam zet, asinan, a thuthiamkam mi hnakin a Tiamtu cu a sunglawisawn. A thutiamkam mipawl cu theih sual pang khal a theih, hman sual pang khal a awlte; kan hman sual pangah cun kan din that vanglai laitak ah in phetthlu thutthi men thei. A thutiamkam si loin a Tiamtu a rinsantu lawngte zokhal mualpho in an um dah lo. A Tiamtu cu a thutiamkam mi hnakin nasa zetih a ropit ruangah Amah ih a ðumaw pohpoh cu ðawngka ih relfiang theih lo, hngamnak an nei. Thlacamnak leh ih a um maw, um lo simaw, kan thutiamkam mi kan

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

tuahsuak maw, tuahsuak lo simaw, zianghman a paw
nawn lo; ziangatile, thlacamnak le thutiamkam mi
lengah Pathian a um, Amah a um cun a tawk mai.
Cuvek thinlung pu thei mipawl hrangah cun “Pathian a
um” ti tawngkam khatte hi thusuh ding um thei mi
hmuahhmuah simfiangtu le rinhlelnak hmuahhmuah
nehtu dingah a famkim tawk zo.

Naute hrangah cun a nu a um hnuhnu cun a tul mi
hmuahhmuah hrangah a famkim theh zo. A nu cun
ziang thu hman a tiamkam cuang lo, a umtudanding
khal a sim ciamco cuang fawn lo, asinan, a nu a um
cun naute hrangah cun a tawk tuk zo. Naute cu a nui’
parah a hna a ngam, a lung a kim, a nui’ thutiam lamah
si loin, amah ‘a nu’ hrimhrim kha a hnamgamnak a si
mai. A nui’ um sung hmuahhmuah cu naute cu
kilkhawi le duat in a um ding ti a theihcia ruangah
hnamgam hiahhih ih a um theinak san a si.

Cuvek thotho in Pathian a um sung hmuahhmuah cu a
fatepawl cu kilkhawi le duat in an um ding. Naute,
zianghman thei ngaingai hrih lo hman cutiuh hnamgam
le hahdamtei a um thei ahcun kannih ringtupawl hi kan
lung a awi nasa lo ding sawm!! A sinak le a mizia hun
suangtuah men lawng hmanah kan hna a ngam tuk zo,
ziangatile, a sinak ah miziangsiar lo, thlahthlam,
theihhngilh le dungtun tivek an tel dah lo, Pathian ih
tuah duhzawng khal an si hrimhrim lo.

Cuhnakin, ziangkim a thei, ziangtiklai khalah in
ngaihsak, kan hrangah ziangtinkim a khawkhawng
depedcia thluh zo! Culoliam thil dang ziangsaw kan
tul mi um nawn! Curuangah, kan parah ziangkhal a

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

rung thlen tikah Pathian lam kan hawi ringring ding, vanduinak thimkhawzingpi tlung luailo “khalsehla” nehnak hla mawi kan sak thei “thotho ding”.

Khuahlanlai ihsin cuvek cu Pathian minungpawl rak tuah theu mi a si hrimhrim. Mangbangnak le vanduinak khur thukpi sung ihsi khalin Job cun, “*I that **khalsehla** Amah cu ka hngak **thotho ding**” a ti. Sam ngantu khalin a mangbang tawpkhawk ah, “*Asi, thihnak hawrkuam phenthlam cu zawh **hmanningla**, thil tha lo hrimhrim ka tih lo ding, ziangahatile, nang cu ka hnenah na um a si*” (Sam 23: 4). Culo, hmun dangah, “*Pathian cu kan beunak le kan thazang, harsat can ih in bawm ringringtu a si. Curuangah, leilung hi thawn sihmansehla, tlangpawl khal tiffinriat laifang ah thiar sihmansehla kan tih lo ding. Cutawk ah tidai cu huk dumdo in solet hmansehla, cui tiletsuar ruangah tlangpawl cu hnin durdo hman hai sehla kan tih lo ding.*”(Sam 46: 1- 3)*

Tuarnak nasazet, a parih a thlen lai khalah Paul cun, khalin, “*Hmun kipah buainak in kan um nan kan van a sang lo; hlawnthlak kan si **nan** siatsuah in kan um lo. Hrem kan tuar **nan** thlauthlak in kan um lo*”(2 Kor. 4: 8-9) a ti thei. “*Kan lenglam mi cu tumsuk deuhdeuh hmansehla kan sunglam mi cu ni tinin tuahthar in a um a si. Ziangahatile, can tawite sung lawng a si mi kan retheihnak titham lo hin kan hrangah kumkhaw daih sunlawinak nasa hleice in tuahsak a si.*”(2 Kor. 4: 16)

Thlarau lam nun thu hliakhlaitu pakhat cun ringtupawl lamzin tluan ah ram bangaw lo phun thum lai a um tiah a ti. Cupawl cu bangaw lo khal hai sehla, hmailam pan

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

vivo ding cun kan thlarau nun in a pal phah vivo an tul thotho. Ahmaisabik cu a tawthawhna ram a si ih, cui ram cu tisa thilih zoh khalin ram tha le ram nuam, hmailam pan vivo dingih in hiptu hmuh theih mi umnak le a thuptei Pathian phuanawknak kan conak ram a si. Cui ram ih umpawl cun nuam an ti zet, ram hnihnak feh ding hman an paih nawn lo; cutawk ih khawsak lanta an duh.

A sangtu cu thlaler ram kau diaidiaipi, thlemnak, harsatnak le buainak ih a khat mi ram a si. Larawknak le thil thar hmuh ding a um nawn lo, ramcar le ro a si bik mai, sunglam le lenglam ah khawthim le mangbangnak in a khuh ringring mi ram a si. Ram netabik cu cui thlaler ramcar cu rinsantlak zetih a fehlan theipawl va thlennak ram a si ih, cui ram ahcun catbang loin Pathian thawi pawlawknak ram a rak si. Leitlun thil hmuahhmuah lak ihsi hlimphirtei um theinak, Khrih bangnak lamah mangbangza zetih thanso vivonak hmunram a rak si.

Ringtupawl thlarau nun lamtluan cu thihnak ihsi nunnak a si ringring. Curuangah, ram thumnak thlen hlanah thihnak le mangbangnak ramcar tansuah (fehtlang) cu thil tul hrimhrim a si. Cu mi kan theih ringring ahcun lamzin thim le harsabik khalah raltha zetin kan feh vivo thei ding. Pathian cu “Pathian” a si ruangah “thil tha tinkim kan hmu ding” ti kan theifiang tuk si!

Hi cabu siartupawl khalin “khalsehla” ti ding tlak, thlaler ramcar pakhat khal tal nan pahtlang zo ding ti ka zum. Mi hrekkhat phei cun tawhte mi tampi nan

Khristian Nun Lungawinak Thuthup

neh zo khal ka zum. Cu mi ah cun “thotho ding” ti
theitu teh a rak um ve maw! Duhdawt mi u le nau,
profet (Habakkuk) ih thucah hi na pawm thei maw!
Pathian cu na hrangah a famkim tawk ko maw!

*“Leitlun hi hloral khalsehla, Jesuh ka nei.
Ziang dang hmuahhmuah hnakin Amah ka duh”*

ti hla hi na thinlung ngaingai in na sak thei zo maw!
Sak thei dingin Bawipa'n lo bawm hramseh. Amen.

%%%